

**Budapest Főváros XVIII. kerület
Pestszentlőrinc – Pestszentimre
Önkormányzatának**

GAZDASÁGI PROGRAMJA

2011-2014.

Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc – Pestszentimre Önkormányzatának
2011-2014. évekre vonatkozó Gazdasági Programjának
megfogalmazásában, összeállításában az alábbi munkatársak vettek részt:

Baier Tibor
Bajory Á. Rita
Bak Ferenc
Banyár László
Bauer Ferenc
Buzás Lászlóné
Csomó Tamás
Dér Paula
Drimbe István
Fellegi Ildikó
dr. Gacs Gabriella
Gémesi Tünde
Goda Andrásné
dr. Holové Zsolt
Hunyadi István
dr. Hunyadkürti Szilvia
Juhász Kálmán
Kálóczi Róbertné
Karay Tivadar
Kardos Márta
Kirrné Feicht Ágnes
Kissné Baumann Gizella
Lénárt Gyöngyi
Nagy Gyuláné
Pártos János
Péhl Erzsébet
Pórfia Katalin
Port Tivadarné
Ravasz Balázs
Reskó Péter
Sallai László
Szállási Zoltán
Ternyákné Kiss Anikó

Budapest, 2011. április 28.

TARTALOMJEGYZÉK

1. Vezetői összefoglaló

2. Bevezetés

3. Helyzetértékelés

3.1. *Előzmények, jogszabályi háttér*

3.2. *Az Új Széchenyi Terv programja*

3.3. *Az Európai Unió prioritásai 2020-ig*

3.4. *A Közép-magyarországi régió*

3.5. *A kerület földrajzi elhelyezkedése, adottságai*

3.6. *A kerület gazdasági helye és szerepe, stratégiai adottságai*

3.6.1. *A kerület szerepe, elhelyezkedése Budapesten belül*

3.6.2. *A kerület stratégiai adottságai*

3.6.3. *A XVIII. kerületi társas vállalkozások országos összehasonlítása*

4. Stratégiai célok, fejlesztési alapelvek

4.1. *Stratégiai célok, fejlesztési prioritások: stratégiai célok kijelölése.*

4.1.1. *Gazdasági stratégiai célok*

4.1.2. *Közösségi stratégiai célok*

4.1.3. *Kulturális jólét stratégiai célok*

4.1.4. *Ökológiai stratégiai célok*

4.2. *Stratégiai szövetség a környező településekkel és kerületekkel*

5. Pénzügyi és vagyoni helyzetelemzés

5.1. *Gazdasági program pénzügyi alapjai, önkormányzati feltételrendszer*

5.1.1. *Intézményi- és feladat ellátási struktúra*

5.1.2. *Az önkormányzatok pénzügyi mozgástere*

5.1.3. *Kedvezőtlen bevételi dinamika*

5.1.4. *Pályázati támogatási rendszer*

5.1.5. *Pénzügyi és vagyoni helyzetelemzés*

5.2. *Vagyongazdálkodás, vagyonhasznosítás*

5.2.1. *A vagyongazdálkodási általános kérdései*

5.2.2. *Az önkormányzat vagyona*

5.2.3. *A vagyongazdálkodási terület további feladatai*

5.3. *Pénzügyi stratégia*

5.4. *Bevételek várható alakulása*

5.4.1. *Allokációs politika*

5.4.2. *Adópolitika*

5.4.3. *Hitelpolitika*

6. Településfejlesztés, városüzemeltetés

6.1. *Önkormányzati feladatellátás*

- 6.2. *Területfejlesztés és követendő irányai: infrastruktúra (közlekedés, közmű) és intézmény fejlesztési elképzelések.*
 - 6.2.1. Fejlesztési területek
 - 6.2.2. Fejlesztési feladatok
 - 6.2.2.1. Területfejlesztés
 - 6.2.2.2. Infrastruktúra fejlesztés
- 6.3. *A városüzemeltetés főbb célkitűzései*
 - 6.3.1. Közterületek fenntartása
 - 6.3.2. Köztisztasági feladatok
 - 6.3.3. Csatorna
 - 6.3.4. Vízellátás
 - 6.3.5. Közlekedés
 - 6.3.6. Környezetvédelem, környezetfejlesztés
 - 6.3.6.1. Levegőtisztaság védelem
 - 6.3.6.2. Zajvédelem
 - 6.3.6.3. Vizek védelme
 - 6.3.6.4. Környezettudatosság fejlesztése és támogatása
 - 6.3.6.5. Az energiatermelés és felhasználás környezetkímélőbbé tétele
 - 6.3.6.6. Környezetinformációs rendszer létrehozása
 - 6.3.7. Zöldfelület gazdálkodás
 - 6.3.7.1. Játsszóterek, sportpályák felújítása, szabványosítása, átépítése
 - 6.3.7.2. Öntözőhálózat felújítása, építése, csobogók, szökőkutak kihelyezése
 - 6.3.7.3. Pihenőparkok, közösségi parkok építése
- 6.4. *Utcák rehabilitációja*
- 6.5. *Befektetői támogatás*
- 6.6. *Lakásállomány és lakásépítés*

7. Közszolgáltatások biztosítása, színvonaluk javítására vonatkozó megoldások

- 7.1. *Kötelezően ellátandó feladatok ellátásához infrastrukturális fejlesztések*
 - 7.1.1. Ingatlan
 - 7.1.2. Informatika
- 7.2. *Önkormányzati munkatársak képzése*
- 7.3. *Egészségügyi szolgáltatások, szociális ellátás, kultúra, sport színvonalának növelése*
 - 7.3.1. Egészségügyi ellátás fejlesztése
 - 7.3.2. Szociális ellátás
 - 7.3.3. Kulturális szolgáltatások biztosítása, színvonaluk javítására vonatkozó javaslatok
 - 7.3.4. Sport színvonalának növelése
 - 7.3.5. Közbiztonság színvonalának növelése

8. Foglalkoztatás, munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése, humán-erőforrás fejlesztése

- 8.1. *Foglalkoztatás bővítése: Önkormányzat foglalkoztatás élénkítő és vállalkozásösztönző intézkedései.*
- 8.2. *Humán-erőforrás-fejlesztés lehetőségei*

8.3. Oktatási intézményhálózat fejlesztése

9. Humán szolgáltatások

9.1. Szociális ellátás, gyermekvédelem

9.2. Oktatás, ifjúságpolitika: óvodai, alapfokú, középfokú oktatás infrastrukturális és minőségi fejlesztése.

9.2.1. Óvodai, alapfokú, középfokú oktatás infrastrukturális és minőségi fejlesztése

9.2.2. Ifjúságpolitika

9.3. Sport és kulturális élet: testnevelés és sport az iskolákban és az iskolán kívül tanulóknak, dolgozóknak és nyugdíjasoknak. Sporteszközök és épületek fejlesztése. Közművelődés és kulturális fejlesztések.

9.3.1. Iskolai testnevelés

9.3.2. Diáksport

9.3.3. Szabadidősport

10. Információs társadalom feltételeinek biztosítása

10.1. Elektronikus közigazgatási szolgáltatások megvalósítása

10.1.1. Közigazgatási és Hatósági Iroda

10.1.2. Okmányiroda

10.1.3. Elektronikus közigazgatás

10.2. Városmarketing, kommunikáció: a városról kialakított kép megformálása, lakosok kötődése a kerülethez.

11. Kapcsolatrendszer

11.1. Kapcsolattartás és együttműködés a helyi vállalkozásokkal

11.2. Helyi önkormányzati kisebbségek: kisebbségek bemutatása, közös célok, kulturális és identitás-tudat őrző tevékenységek segítése.

11.3. Testvérvárosi kapcsolatok: testvérvárosok bemutatása, velük kötött megállapodások és kapcsolatok milyensége. Közös célok, tervek megvalósítása a kultúra, sport, képzés és vállalkozás területén.

11.4. Civil szervezetek, egyházak

11.4.1. A civil szervezetek támogatása

11.4.2. Egyházak támogatása

Budapest Főváros XVIII. kerület
Pestszentlőrinc - Pestszentimre Önkormányzatának
Gazdasági Programja
2011 – 2014.

1. Vezetői összefoglaló

Az önkormányzatok jogszabályi kötelezettsége a választások után a **gazdasági programjuk** megalkotása. A program egy olyan stratégiai eszköz, amely az önkormányzat számára közép- és hosszútávra meghatározhatja azokat a **fő cselekvési irányokat**, amelyek megfelelően ötvöződnek a településrendezés és -fejlesztés céljaival és a rendelkezésre álló források lehetőségeivel.

A helyzetértékelés áttekinti mindazon előzményeket és körülményeket, amelyek jelentős hatással bírnak a program megalkotására. Ezek között kiemelésre kerülnek az Új Széchenyi Terv programja és az Európai Unió prioritásai. Számba veszi Pestszentlőrinc-Pestszentimre gazdasági földrajzi helyzetét, a szűkebb térséghez és a tágabb kontinenshez való viszonyát és adottságait. A helyzetértékelés az ún. SWOT analízissel zárul, amely alkalmas arra, hogy sorra vegyük a városrész erősségeit és gyenge pontjait, továbbá az adottságokból fakadó lehetőségeket és a terveket esetlegesen akadályozó veszélyforrásokat és kockázatokat. A kerületben működő vállalkozások adófizetési és munkahelyteremtő képességük révén jelentős mértékben hozzájárulnak az önkormányzati célok megvalósításához. Elemzésük nélkülözhetetlen a gazdasági környezet megértéséhez.

Stratégiai célok meghatározása nélkül a napi cselekvés is sodródássá válhat. A program négy területre bontva - a gazdaság, a közösség, a kulturális jólét és az ökológia síkjain - határozza meg röviden a legfontosabb önkormányzati stratégiai célokat.

A következő évek viszonylag merev keretét az önkormányzati gazdálkodás költségvetési lehetőségei határozzák meg. Ezért a 2010 októberében hivatalba lépő **új városvezetés** legfontosabb célként a kerület **eladósodásának** megállítást tűzte ki. A **likviditás** folyamatos **biztosítása** mellett a következő években a hitelállomány lehetőség szerinti csökkentése a legfőbb szempont. A kerület gazdálkodását nagymértékben befolyásolja a kötelező feladatellátáshoz nyújtott állami támogatás csökkenése. A szűk gazdasági mozgástérből való kitörési lehetőségnek egyrészt a költségracionalizálás keretében a kiadások jelentős mértékű csökkentését (már 2011. évben), másrészt az európai uniós források fejlesztésekbe történő bevonását látjuk. Mindezek mellett stabilizálni szükséges a kerület pénzügyi helyzetét, és meg kell teremteni a következő évek fejlesztési elképzeléseinek alapjait, ezáltal javítva a településen élők életminőségét, életkilátásait.

A gazdasági folyamatokban a pénzügyi átláthatóságot, az elszámoltathatóságot és számon kérhető feladat meghatározást biztosítjuk. A beruházások és feladatellátások során a **fenntarthatóság** biztosítása az egyik legfontosabb kritérium. A fejlesztések területén az intézményesített megoldásokkal szemben a projektgondolkodást helyezük előtérbe.

A gazdasági program kijelöli a prioritásokat és intézkedéscsoportokat az önkormányzat számára, a célkitűzések és az eszközrendszer elemeit figyelembe véve.

A kerület fejlődésének elindításához elengedhetetlen, hogy az önkormányzat a gazdasági, vagy **civil szektor** szereplőivel **párbeszédet** folytasson és kölcsönös előnyökön nyugvó

együttműködést alakítson ki. A lehetséges fejlesztési irányok és programok között a forrásteremtő partneri együttműködésben megvalósítható programokat részesítjük előnyben.

Az önkormányzat vezetése a működésre és a fejlesztésre fordítható források arányának kiegyensúlyozott, fejlesztés-orientált alakítására törekszik. Előnyben részesíti azokat a programokat, amelyek a város fenntartható fejlődését segítik elő.

A gazdasági program **elsődlegesnek** tekinti a **kötelező** önkormányzati feladatok teljesítését, ezért prioritást biztosít a törvény által előírt kötelezettségek teljesítését szolgáló programoknak.

A stratégiai fejlesztési célok megvalósítása mellett folyamatosan biztosítani kell a kötelező és a vállalt, ám szükségesnek látott önkormányzati feladatok javuló színvonalon való ellátását is. A kerület földrajzi adottságaiból fakadóan a feladatokat egy viszonylag tagolt intézményi infrastruktúra fenntartásával kell ellátni.

A **hatósági** terület elsődleges feladata az, hogy a jogszabályoknak megfelelő precíz és pontos hatósági munkavégzés történjék. Az ügyek vitelében az ügyfelekkel történő megfelelő szakmai szóbeli-írásbeli kommunikáció elengedhetetlen. A személyi és tárgyi eszközök biztosítása mellett gondoskodni kell az egységes jogértelmezésről és jogalkalmazásról. Az ügyfelek jelentős része a hatósági ügyintézésen keresztül találkozik elsőként és sok esetben többször az Önkormányzattal és ennek kapcsán alakítja ki véleményét a hivatalról.

A közbiztonság megteremtése és fenntartása a kerületben élő lakosság egyik legnagyobb kívánalma, és a társadalmi környezet átalakulása szükségessé teszi, hogy a vállalt megbízást az előírt produktivitással végezze az Önkormányzat, melynek során szoros együttműködésre kell törekednie a rendvédelmi szervekkel is.

Az **adópolitika** következetes végrehajtása a fejlődésünk egyik sarokköve. A megfizetett adó képezi a saját bevételek jelentős százalékát, mely a kerület gyarapodását, növekedését szolgálja. Emellett a maga ösztönző erejével hozzá kell járulnia az Önkormányzat fejlesztési céljainak eléréséhez is.

A XXI. század társadalmában, gazdaságaiban egyre nagyobb mértékben válik meghatározóvá az informatikai ágazat. Az informatika vívmányainak – a költségvetési források függvényében - egyre nagyobb szerepet kell kapniuk az önkormányzati működésben is. A megfelelően kialakított infrastruktúra egyaránt szolgálja az ügyfelek jó színvonalú kiszolgálását és a közösség alapos és naprakész tájékoztatását.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata partneri kapcsolataiban törekszik a kiegyensúlyozott, mindkét fél számára előnyt jelentő együttműködésre. Érvényes ez a helyi vállalkozásokra, a helyi kisebbségekre, a térség szomszédos és közeli önkormányzataira és a testvérvárosok önkormányzataira egyaránt. Hasonlóan fontosnak tartja és ennek megfelelően erejéhez mérten támogatja a civil szerveződések és a kerületben működő egyházakat is.

A gazdasági program sok tekintetben anyagi erőforrásokról szól, ám nem kívánja elhomályosítani azt a tényt, hogy mind cél-, mind eszközrendszerében a középpontba az **embert** helyezi. A stratégiai célok meghatározása mindig értéktartalmú, és a prioritási sorban a humán érték áll az első helyen.

2. Bevezetés

„Tervezni annyit jelent, mint lehetővé tenni a szükségeset” (Helmar Nahr)

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata összhangban a költségvetési lehetőségekkel, a társadalmi, a környezeti, és a gazdasági adottságok figyelembevételével megalkotja a 2011-2014-es időszakra vonatkozó Gazdasági Programját.

A város gazdálkodását nagymértékben befolyásolja a kötelező feladatellátáshoz nyújtott állami támogatás és a fővárosi forrásmegosztás alapján átengedett iparüzési adó reálértékben való folyamatos csökkenése. Komoly terhet jelent a korábbi évek felhalmozott adósságállománya és a saját bevételt jelentő vagyoniállomány jelentős csökkenése is. A megkezdett beruházásokat és az európai uniós pályázatokon elnyert projektek megvalósítását folytatjuk. A város fejlődését szolgáló elképzeléseket – a költségvetési lehetőségek függvényében – megvalósítjuk.

A szűk gazdasági mozgástérből való kitörési lehetőségnek a saját bevételi források további felkutatásában, a külső források bevonásában és a különböző költségelemek már megkezdett racionalizálásának folytatásában látjuk.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre társadalmi-gazdasági adottságait fővárosi kerületi státusza, az európai közlekedési hálózattal való kiemelkedő kapcsolata és annak a potenciális befektetésekre való hatásai határozzák meg. Az Önkormányzat szorosabb kapcsolatot kíván kialakítani mindazokkal a helyi polgárokkal, természetes és jogi személyekkel, akik a városrész fejlődését elképzeléseikkel és tetteikkel elő kívánják mozdítani.

Az Önkormányzat célja, hogy Pestszentlőrinc-Pestszentimre a főváros dél-keleti térségének központja legyen gazdasági, közlekedési, kulturális és oktatási értelemben, ahol szeretne élni az itt lakó emberek, és amely vonzó a betelepülni vágyó vállalkozások és polgárok számára egyaránt. A település számos olyan értékkel bír, amely segít ebben. A feladat ezen értékek megőrzése mellett megragadni azokat a lehetőségeket, amelyek elősegíthetik a közüzemi, a közlekedési és az intézményi infrastruktúra fejlesztését, a jó minőségű munkahelyek számának növelését. A városrész versenyhelyzetben van más településekkel, és csak akkor tud vonzó lakhely és vonzó befektetési célpont lenni, ha képes optimalizálni a rendelkezésére álló természeti, pénzügyi és humán erőforrásokat a megfelelő környezet megteremtése és fenntartása érdekében.

A célok megvalósításának érdekében a Gazdasági program a következő prioritásokat fogalmazza meg:

- az Önkormányzat pénzügyi helyzetének stabilizálása
- az önkormányzati intézmények és feladatok működési költségeinek racionalizálása
- együttműködés a fővárosi önkormányzattal és a környező településekkel és kerületekkel a közös térségi célok megvalósítása érdekében
- innovációs gazdaságfejlesztés
- közlekedésfejlesztés
- a városrész környezetminőségének javítása
- az egészséges életmód feltételeinek javítása, gazdagítása
- a városrészi identitástudat erősítése

3. Helyzetértékelés

A jelen állapotok bemutatása azért fontos a stratégia számára, mert egyrészt a dokumentum elkészítéséhez elengedhetetlen segítség a fejlesztendő területek, ellátandó feladatok és a legfontosabb prioritások megállapításához, ezáltal a koncepció, majd a stratégia kialakításához, másrészt egyfajta ellenőrző szerepe is van, a ciklus lezárásakor ennek alapján következtetéseket lehet levonni a kitűzött célok, és a megvalósított tényekről. A helyzetértékelés szisztémája a múltból a jelenbe, valamint a tágabb földrajzi és gazdasági szerkezetből a legszűkebb felé haladva került kialakításra.

3.1. Előzmények, jogszabályi háttér

A Gazdasági Program stratégiai eszköz, a következő ciklusra előre vetítve ötvözi a településrendezés és településfejlesztés céljait, eszközrendszerét, programjait. A ciklusprogram akkor teljes, ha a környező kerületek, települések, Budapest, a régió, az országos illetve az Európai Unió elveivel, lehetőségekkel, programokkal összhangban áll.

Budapest XVIII. kerülete középtávú gazdasági programjának összeállításakor elsősorban a Magyar Köztársaság törvényhozása, jogrendje által meghatározott tervezési alapelvek kerültek kötelezően figyelembevételre, ugyanakkor az Európai Unió tervezési rendszerében alkalmazott alapelvek is meghatározták a dokumentum tartalmát. A program készítői figyelembe vették továbbá Budapest Város fejlesztési és tervezési célirányait.

A program összeállításakor felhasznált tervezési anyagok, tanulmányok – helyi fejlesztési programok, helyzetelemzések, cselekvési programok, szakmai- társadalmi megbeszélések – elemzése, értékelése és mérlegelése alapján kerültek kiválasztásra azon célirányok, melyek a stratégia irányát megszabják.

A 2011-2014 éveket felölelő gazdasági stratégia kialakítása során felhasznált közép- és hosszú távú alapkoncepciókat megfogalmazó dokumentumok:

- Új Magyarország Fejlesztési Terv 2007-2013
- Új Széchenyi Terv
- Jövőkép: Budapest XVIII. kerület hosszú távú stratégiája
- Budapest XVIII. kerület Integrált Városfejlesztési Stratégiája
- Budapest XVIII. kerület Környezetvédelmi Programja
- Fővárosi Integrált Városfejlesztési Stratégia
- Podmaniczky terv – Budapest Város fejlesztési terve
- Európai Unió vonatkozó stratégiái
- Budapest Városfejlesztési Koncepciója
- Budapesti Közlekedési Rendszerének Fejlesztési Terve

A 2011-2014. évekre szóló Gazdasági Program a fenti dokumentumok alapelveire építkezik, annak kitűzött céljait foglalja magába, kiegészítve, illetve kiigazítva azt minden fontosabb területtel, amelynél a programon belüli rangsor megváltoztatására volt szükség a folyamatosan változó külső környezethez történő alkalmazkodás feltételeinek megteremtése érdekében.

A program tartalmazza az önkormányzat céljait, a célok elérését szolgáló kötelező és önként vállalt feladatokat, amelyek igazodnak a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságokhoz és a területfejlesztési koncepcióhoz. Tartalmazza még a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési és adópolitika céljait, az egyes közszolgáltatások biztosításának

és színvonalának javítására irányuló megoldásokat, feltételeket, valamint a befektetés-támogatás politika és a városüzemeltetési politika céljait.

A program előkészítéséhez elemeztük a kialakult helyzetet és értékeltük azt. Az összeállított anyag valamint a kerület valamennyi működési területét felölelő SWOT analízis alapul szolgált a gazdasági programhoz. A SWOT analízissel sorra vettük az önkormányzat belső feltételrendszerének gyengeségeit, erősségeit, külső környezetének lehetőségeit és veszélyeit. Ezeket átgondolva alakítottuk ki stratégiánkat az erősségek megtartására, növelésére és a lehetőségek kihasználására.

A Gazdasági Program összeállításának kötelezettségét a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény határozza meg.

Tartalmát illetően az Ötv. 91. §. (6) bekezdése szerint: „A gazdasági program az önkormányzat(ok) részére helyi szinten meghatározza mindazon célkitűzéseket, feladatokat, amelyek a költségvetési lehetőségekkel összhangban, a helyi társadalmi, környezeti, gazdasági adottságok átfogó figyelembevételével – a kistérségi területfejlesztési koncepcióhoz illeszkedve – az önkormányzat(ok) által nyújtandó kötelező és önként vállalt feladatok biztosítását, fejlesztését szolgálják. A gazdasági program tartalmazza különösen: a fejlesztési elképzeléseket, a munkahelyteremtés feltételeinek elősegítését, a településfejlesztési politika, az adópolitika célkitűzéseit, az egyes közszolgáltatások biztosítására, színvonalának javítására vonatkozó megoldásokat, továbbá városok esetében a befektetés támogatási politika, városüzemeltetési politika célkitűzéseit.”

Az Ötv. 91.§-ban részletezett tartalmú gazdasági program igazodhat a választási ciklusokhoz, akár ettől hosszabb távra is szólhat a Képviselő-testület döntésétől függően.

Jelen Gazdasági Programot a Képviselő-testület megbízatásának időtartamára állítottuk össze, de egyes megfogalmazott célok túlmutatnak a jelenlegi cikluson.

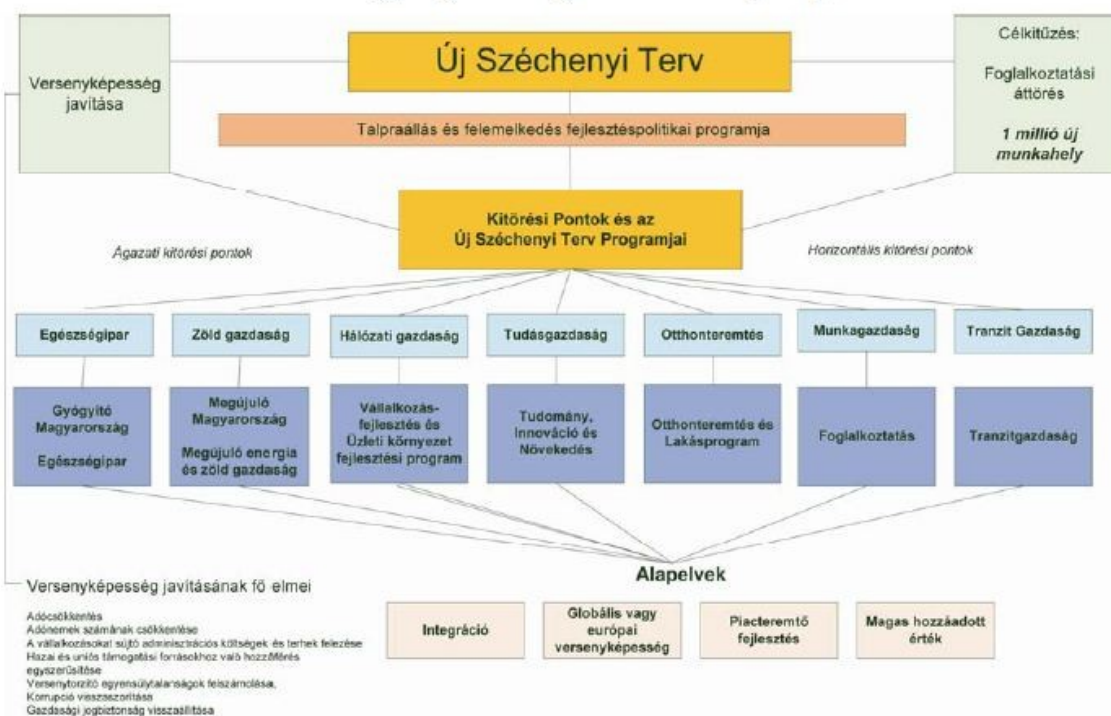
3.2. Az Új Széchenyi Terv programja

Az Új Széchenyi Terv – a talpra állás és felemelkedés politikai programja – Magyarország 2011-től hatályba lépő fejlesztési koncepciója, a Nemzeti Fejlesztési Terv utódja.

Az Új Széchenyi Terv hét legfontosabb programja:

1. Gyógyító Magyarország – Egészségipar
2. Megújuló Magyarország – Zöld gazdaságfejlesztés
3. Otthonteremtés – Lakásprogram
4. Vállalkozásfejlesztés – Üzleti környezet fejlesztése
5. Tudomány – Innováció – Növekedés
6. Foglalkoztatás
7. Közlekedés – Tranzitgazdaság

A magyar gazdaság hét kitörési pontja

(Forrás: Új Széchenyi Terv)

Az elkészült anyagokból hét kitörési pont – négy ágazati és három horizontális – rajzolódik ki.

A négy ágazati kitörési pont:

- az egészségipar
- a zöld gazdaság
- a hálózati gazdaság
- a tudásgazdaság

A 3 átfogó kitörési pont:

- otthonteremtés
- munka – és teljesítményközpontú gazdaság
- tranzitgazdaság

Integráció

A kitörési pontok közös sajátossága, hogy sokféle, klasszikus értelemben vett iparágat integrálnak, mindegyiknél komoly esély van arra, hogy a fejlesztés már középtávon globális, vagy európai léptékben is versenyképes hazai termékek, szolgáltatások, vagy vállalatok megjelenéséhez vezessen, mindegyik kitörési pont esetében a fejlesztés további piacokat nyit meg, és mindegyiküknél központi szerepet kap a magas hazai hozzáadott érték.

A program feladata, hogy nem csupán a szűken vett iparágakra kívánja helyezni a hangsúlyt, hanem az azokhoz kapcsolódó összes ágazatot fejleszteni kívánja. (Pl.: Az egészségipar magába foglalja többek között a gyógyszeripart, az orvosi műszergyártást, a gyógyászati segédeszközök gyártását, a termál- egészségturizmust, a hozzá kapcsolódó turisztikai szakképzést, a balneológiát, a növényházi kertészetet, a gyógynövénytermesztést és – feldolgozást, a termálvíz gyógyászati alkalmazását, a szépségipart, és az ásványvíztermelést.)

A hét felsorolt stratégia közül a terv a legnagyobb hangsúlyt egyértelműen a foglalkoztatásra kívánja fordítani, hiszen ez a pont a többi programban is folyamatosan megjelenik célként.

Ennek eredményeképp a foglalkoztatás növelését Az Új Széchenyi Terv egymillió új munkahely létrehozásával kívánja elérni.

3.3. Az Európai Unió prioritásai 2020-ig

Az Európai Parlament 2010 júniusában az Unió hosszú távú koncepciójának – EU 2020 stratégia – kialakítására két határozatot fogadott el. Az első a gazdasági irányítással, a második pedig az úgynevezett "zászlóshajó" kezdeményezésekkel foglalkozik.

A jelenlegi válságból történő kilábalás kapcsán megegyezés mutatkozik abban, hogy csak hatékony pénzügyi és gazdasági koordinációval kerülhető el a jövőben egy hasonló esemény. Emellett az EU 2020 stratégia hatékony végrehajtása érdekében is szükséges a gazdasági irányítás uniós szintű reformja.

Az új foglalkoztatási és növekedési stratégia prioritásai teljes összhangban vannak a magyar kormány elképzeléseivel, hiszen a munkahelyteremtés, a gazdasági növekedés beindítása, valamint a versenyképesség fokozása mind uniós, mind nemzeti szinten prioritást élvez. A célok megfelelő elérése érdekében azonban számos területen változtatások szükségesek: növelni kell, különösen a nők körében a foglalkoztatás szintjét, vállalkozásbarát környezetet kell kialakítani, a közpénzeket pedig hatékonyabban kell felhasználni. Emellett nem téveszthetjük szem elől a kohéziós politikát sem, hiszen csak ezzel teremthetjük meg a megfelelő forrásokat a gazdasági növekedéshez.

A határozat szerint az Európai Parlament prioritásai:

- gazdasági növekedés - munkahelyteremtés és a versenyképesség fokozása;
- a kis és közepes vállalkozások szerepe a szociális piacgazdaság fenntartásában;
- a belső piac kiteljesítése;
- "innovatív Unió" - K+F és innovációs technológia - az új munkahelyekhez szükséges új készségek;
- mozgásban a fiatalok - oktatás, képzés és az élethosszig tartó tanulás;
- az európai digitális menetrend;
- erőforrás-hatékony Unió;
- uniós energia-hatékonyosság;
- a globalizáció kihívásaira válaszoló iparpolitika;
- szociális befogadás és kohézió.

3.4. A Közép-magyarországi régió

Magyarországon az Európai Unió követelményeinek megfelelően regionális területbeosztás működik. Egy 1999-ben hozott törvény rendelkezik az ország regionális beosztásáról. Eszerint hét régiót hoztak létre. Mivel teljesen új beosztás létrehozása és a működtető intézményrendszer kialakítása igen nagy feladat lett volna, ezért egy-egy régió teljes egészében lefed több megyét is.

A Közép-magyarországi régió adatai

Területe: 6 919 km² (Magyarország területének 7,4 %-a)

Népesség (ezer fő): 2 825,0 (Magyarország népességének mintegy 28 %-a)

Népsűrűség (fő/km²): 408,3 (A magyarországi átlag közel négyszerese)

Városi népesség aránya (%): 80,8

A régió az országos GDP 47 %-át termeli, ebből azonban Budapest részesedése 37 %, míg Pest megye többi területére 10 % GDP termelés jut. Az 1990-es években a nagyvállalati struktúra felbomlásával és a privatizációs folyamatok széleskörűvé válásával párhuzamosan Magyarországon szaporodni kezdtek a kis- és közepes méretű vállalkozások. 2008-ban 525.483 vállalkozás működött a régióban; ezek 70 %-a Budapesten, 30 %-a pedig Pest megyében. Az egyéni vállalkozások aránya az összes működő vállalkozás között 23 %, mely az országos átlag alatt marad.

A vállalkozások területi eloszlása a régióban tehát korántsem homogén: a legtöbb vállalkozás Budapest belső kerületeiben, a nyugati és északi agglomerációban található. Az 1.000 főre jutó vállalkozások száma az V. kerületben a legmagasabb (344), míg Márianosztrán mindössze 17,2 vállalkozás jut ugyanennyi főre. Méretüket a működő társas vállalkozások túlnyomó része 0-9 főt foglalkoztató kisvállalkozás. A 250 főnél többet foglalkoztató vállalkozások aránya kevesebb, mint 1 %. A régióban ráadásul 231 ezer egyéni vállalkozás van, melyek jelentősége, bevétele az esetek túlnyomó többségében elmarad a társas vállalkozásokétól.

A régiós átlagot meghaladó számban található egyéni vállalkozások az agglomeráción kívül eső területeken és az agglomerációhoz tartozó alföldi településeken. Budapesten az egy vállalkozásra jutó adózás előtti eredmény értéke a régiós átlag két és félszerese (kerületi bontásban az V. kerület áll az élen).

A régió súlya kiemelkedően magas az országba érkező külföldi tőke területi megoszlását tekintve. A külföldi érdekeltségű vállalkozások 68,1 %-a a külföldi tőke 69,2 %-a található a régióban. Ágazati megoszlását tekintve a külföldi tőke 40,4 %-a a kereskedelem területére, 34,9 %-a az ingatlan-ügyletek területére áramlott, csupán 8,9 %-a preferálta az ipart és 4,2 %-uk az építőipart. Területi megoszlását tekintve elmondható, hogy a külföldi tőkével rendelkező vállalkozások túlnyomó része a fővárosban és a bevezető főutak mentén telepedett meg.

A Közép-magyarországi régió az ország összes mezőgazdasági termőterületének 8 %-ával rendelkezik, melynek 41 %-a szántó, 1,6 %-a kert, 0,7 %-a szőlő, 1,5 %-a gyümölcsös, 8,2 %-a gyeperdő, míg az erdők részaránya 21,9 %. A régió a magyar mezőgazdaság által megtermelt GDP-ből 9,9 %-kal részesedik. Az utóbbi húsz év folyamán a mezőgazdasági terület csökkent, legnagyobb mértékben a szőlő, gyümölcsös és kert területek esetében 2000 után a csökkenő tendencia megfordult. A szántóterületek aránya nagyjából változatlan maradt, a halastavak és az erdők területe pedig növekedett. A régió mezőgazdaságának területi szerkezetéről általánosságban elmondható, hogy a főváros közelében, az intenzív kertészeti kultúrák dominálnak; a távolabbi, elsősorban alföldi területeken pedig a hagyományos állattartás és szántóföldi növénytermesztési kultúrái. Országos viszonylatban kiemelkedő a régió zöldség- és gyümölcsstermesztése, valamint tejtermelése.

Az ipar szerepe a gazdaság ágazati szerkezetében a szolgáltatások túlsúlya révén a második helyre szorult vissza (a regionális GDP 18,5 %-ával). Az ipari vállalkozások legnagyobb koncentrációja a budapesti agglomeráció területén jellemző. A régió szerepe az ipari foglalkoztatásban országos összehasonlításban is meghatározó a vegyiparban, a fa-, papír- és nyomdaiparban, valamint a gépiparban. A gépipar részesedése a feldolgozóipari foglalkoztatásban Budapesten 30,6 %, Pest

megyében közel 42,5 %. A második legnagyobb foglalkoztató Budapesten a vegyipar, Pest megyében az élelmiszeripar. Az újonnan települt ipari beruházások jelentős része az agglomerációs településeket választotta, ezért Budapesten az ipar fokozatos visszaszorulása, Pest megyében a vidéki átlaghoz közeli alakulása (a termelési érték növekedése, a foglalkoztatottak számának stagnálása) figyelhető meg. Az ipari termelés egy lakosra jutó értéke a Közép-magyarországi régióban az országos átlag alatti, felét sem éri el az észak-dunántúli térségek értékének, de meghaladja a keleti és déli régiók értékét.

A szolgáltató (tercier) szektor a régió és az országon belüli legnagyobb arányát Budapesten éri el (közel 80 %). A régió 34 nagy cégek központjából 28 Budapesten, 4 Budaörsön (Metro, Spar, Tesco, Telenor) és egy Fótton (Phoenix Pharma) található. Az agglomeráció hasonlóan magas értékeket mutat, elsősorban az agglomeráció nyugati és északi, Szentendrét, Vácig terjedő részben, a keleti, Budapesttel határos településeiben. Az agglomeráción kívül eső településeken alig van számottevő vállalkozói aktivitás a gazdasági szolgáltatások tekintetében. Országosan a régióban a legnagyobb a kereskedelmi vállalkozások koncentrációja, a kereskedelmi cégek 46,8 %-a itt található. A régió kereskedelmi vállalkozásai nagytérségi, sőt országos szintű ellátó feladatot is betöltenek.

A kiskereskedelmi struktúrát jelentősen átalakították a közelmúltban megjelent tőkeerős külföldi vállalkozások szuper- és hipermarketjei, amelyek mára mind az agglomerációs települések, mind Budapest kiskereskedelmi ellátási igényének jelentős részét kielégítik. Előnyük a lakosság szempontjából, hogy az erős verseny és a maximális gazdaságosság megteremtésével leszorítja az árakat. Hátránya ugyanakkor, hogy a kis tőkeerejű (de a foglalkoztatásban jelentős) kiskereskedelmi vállalkozások működését ellehetetlenítik.

A XXI. század gazdaságföldrajzát a "kreatív helyek" gazdaságföldrajzánaként vetítik előre a kutatók. Kreatív tevékenységek, iparágak közé sorolható például a kiadói és nyomdai tevékenység, a számítástechnika, a kutatás-fejlesztés, a gazdasági tevékenységet segítő szolgáltatások (tanácsadás, tervezés, hirdetés, stb.), a szórakoztató, kulturális és sporttevékenység. Elemzési célú statisztikai adatok szerint a főváros részesedése az országos hozzáadott értékből éppen ezekben az ágazatokban 50 % feletti. Ezeknek a tevékenységeknek a koncentrációja lehetővé és szükségessé teszi, hogy az egyes szolgáltatók speciális kínálattal jelenjenek meg, széles választékot biztosítva a régió és az egész ország számára.

Az informatika azért érdemel külön is figyelmet, mert középtávon meghatározóvá válhat az újjgazdaság, és annak fejlettsége befolyásolja a térségek bekapcsolódását a nemzetközi munkamegosztásba. Budapest részesedése országos szinten kiemelkedő: a fővárosban koncentrálódik az Internet-használók és a domain szerverek 70 %-a, a számítógépek 50 %-a. A legígéretesebbnek tartott hazai internetes cégek, vállalkozások is mind fővárosiak.

A Közép-magyarországi régió kiváló turisztikai adottságokkal rendelkezik, melyeken alapulva az idegenforgalom jelentőségét tekintve a régiók között vezető szerepet játszik. A természeti és kulturális adottságok mellett az idegenforgalmi infrastruktúra, a többi régióhoz képest fejlett, azonban a belső aránytalanságok (Budapest túlsúlya) meghatározók. További előny, hogy a szezonális a térségben nem jelentkezik olyan szélsőséges módon, mint például a Balaton partján. A régióban található a hazai szállodai férőhelyek egyharmada. Az országban eltöltött vendégéjszakák 31, a külföldiek által eltöltött vendégéjszakák 52 %-a Budapesten

realizálódik. Ugyanakkor az eltöltött vendégéjszaka az országos átlag alatt van, azaz a vendégek átlagosan kevesebb időt töltenek el a fővárosban. A régió – benne elsősorban a főváros – kiemelkedő részesedést mondhat magáénak az üzleti-, konferencia- és gyógyturizmus terén.

3.5. A kerület földrajzi elhelyezkedése, adottságai

A XVIII. kerület Budapest keleti részén található, a főváros egyik legnépesebb külvárosi peremkerülete. A kerület az északi szélesség 47°24' és 47°28' között, illetve a keleti hosszúság 19°49' és 19°56' között fekszik. Legnagyobb kiterjedése mind észak-déli, mind kelet-nyugati irányban 8-8 km. Területét tekintve a 4. legnagyobb kerülete a fővárosnak, 38,6 négyzetkilométer (belterület: 32,19 km², külterület: 6,42 km²). Nyugaton a XIX. kerülettel (Kispest) határos, északon a X., keleten a XVII. kerület alkotja a határát. Dél-keleten csak a főváros határvonala választja el a két szomszédos településtől, Vecséstől és Gyáltól, dél-nyugaton pedig a legfiatalabb fővárosi kerülettel, Soroksárral (XXIII.) határos.

A kerület arculata, jellege

A XVIII. kerület két településből, Pestszentlőrincből és Pestszentimréből áll.

A mintegy 100 ezer fő állandó lakos kb. 79-21 %-ban oszlik meg a két kerületrész között. A kerület főleg lakójellegű peremkerület, többségében alacsony szintszámú, laza családi házas beépítéssel, több intenzív beépítésű lakóteleppel és néhány fontosabb ipari létesítménnyel. A lakójelleg a múlt századvégi nyaralóhely-funkció egyenes folytatása. Az Önkormányzat tervei között szerepel az új városközpont kialakítása Pestszentlőrincen és Pestszentimrén is.

1930-ban Pestszentimre önálló községi, 1936-ban Pestszentlőrinc megyei városi rangot kapott. Pestszentimre esetében a községgé válás, Pestszentlőrinc esetében a városi rangra emelkedés fejezte ki azt a rendkívül gyors fejlődést, amelyen a század első évtizedeiben a két település keresztül ment, és amelynek révén polgárainak száma megsokszorozódott.

1950-ben az önálló településeket összevonták, és a második világháború utáni újjáépítést követően létrehozták belőlük a XVIII. kerületet. A főváros részeként a településen látványos fejlődés vette kezdetét.

Az ipari létesítmények, közintézmények mellett lakótelepek épültek. A Lakatos és a Szentlőrinc lakótelepek a 60-as években épültek.

A 70-es években épült fel a bezárt téglagyár helyén az új szakorvosi rendelőintézet, a sportcsarnok és a könyvtár. A trianoni békeszerződés után Erdélyből menekült magyarok számára létesült állami lakótelep helyén épült fel a 10 emeletes lakóházakból kialakított Havanna lakótelep, melyen a kor szokásaitól eltérően egy időben készültek el a lakóházak és a kiszolgáló intézményhálózat (bölcsődék, óvodák, iskolák, élelmiszerboltok).

A 80-as évek végén kezdődött Pestszentlőrincen két újabb, igényes kivitelezésben készülő lakónegyed kiépítése. Pestszentimre teljességgel őrzi kertvárosi jellegét.

A kerület beépítési viszonyainál nagy erény, hogy a peremen hatalmas területek hasznosíthatóak, amelyek logisztikai és környezetvédelemmel foglalkozó cégeknek adhatna lehetőséget fejlesztésekre, ezzel is hosszútávon biztosítva a kerület jelenlegi jellegének fennmaradását.

3.6. A kerület gazdasági helye és szerepe, stratégiai adottságai

3.6.1. A kerület szerepe, elhelyezkedése Budapesten belül

Az Európai Unió regionális politikájához való illeszkedés elősegítése révén létrehozott regionális rendszer alapján Budapest és a főváros XVIII. kerülete a Közép-magyarországi (tervezési statisztikai) régió részét képezi.

A fejlesztéspolitika elsődleges területi egysége az ország hét NUTS2 szintű régiója, amelyek a decentralizált fejlesztéspolitikának, az ágazatok területi integrációjának elsődleges szintjét jelentik. Magyarország térszerkezetét nagyban befolyásolja a főváros kiugró fejlettsége az ország többi részéhez viszonyítva.

Az OTK besorolása alapján Budapest a regionális és nemzetközi fejlesztési tengelyek csomópontjában helyezkedik el, és mint országos központ jelentősen meghatározza az ország főváros központú térszerkezetét.

Budapest Közép- és Délkelet-Európa és az ország vezető innovációs, gazdasági, kulturális és turisztikai központja, amely egyedülállóan alkalmassá teszi arra, hogy rajta keresztül hazánk és tágabb környezete bekapcsolódjon az európai, ill. a globális gazdasági, kulturális vérkeringésbe. Budapest jelentős kulturális örökségével, gyógyvizeivel és turisztikai látványosságaival Európa tíz leglátogatottabb városa közé tartozik, amelyet több regionális és európai kormányzati intézmény választ székhelyéül.

A gazdaság koncentrációja nyomán a fővárosban a foglalkoztatási arány magasan az országos értékek felett alakul - Budapesten 58,2 %, míg országosan 50,9 %.

A fővárosban a szolgáltatások részesedése a hozzáadott értékből megközelíti a 80 %-ot. A gazdaság húzóerejét a bankok, a nagykereskedelem, a szellemi szolgáltatások, telekommunikáció és az ingatlanüzlet adja. A külföldi tőkeállomány 75 %-a terciér szektorba áramlik.

Az Országos Területfejlesztési Koncepció a versenyképes budapesti metropolisz-térség elősegítése kapcsán a 2013-ig tartó időszakra országos területi célokat határoz meg.

A város szerepének meghatározása szűkebb értelemben - a kerület

Budapest XVIII. kerülete adottságai és a kitűzött fejlesztési céljai alapján elsősorban a Havanna lakótelep szociális rehabilitációja, valamint Pestszentimre városközpontja és az Üllői út funkcionális rehabilitációja révén tud az országos fejlesztési célok megvalósításához kapcsolódni.

A Közép-magyarországi régió területi céljainak rendszerébe illeszkedik Budapest hagyományos ipari technológiával épített lakótelepeinek rehabilitációja, mely országos irányelv harmonizál Pestszentlőrinc-Pestszentimre fejlesztési szándékaival és potenciáljával.

3.6.2. A kerület stratégiai adottságai:

Pestszentlőrinc-Pestszentimre területe: 38,6 km²

A kerület lakossága: kb. 97900 fő

Közlekedés, logisztika:

A kerületben található Magyarország legnagyobb 0-24 órás nemzetközi légi terminálja, a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér, melynek jelenlegi üzemeltetője a Budapest Airport Zrt.

A légikikötő évente nagyjából 125 ezer gépet, és 8.500.000 személyt fogad/indít.

A Budapest Airport Zrt. 2011-ig több mint 261 millió eurót, mintegy 65 milliárd forintot fektetett be a repülőtér infrastruktúrájának bővítésébe és modernizálásába. A budapesti repülőtér fejlesztése elősegíti a régió gazdasági növekedését, valamint – közvetve és közvetlenül - új munkahelyeket teremt.

A kerület területén található az Országos Meteorológia Szolgálat Központi Előrejelzője és a Központi Légtérfizikai Intézet is.

A közúti közlekedésben az M5-ös autópálya és a 4. sz. főút, továbbá a kerület határán húzódó M0 körgyűrű a legjelentősebb közlekedési utak, amelyek jó alapot szolgáltatnak a logisztikai szolgáltató központok és ipari parkok letelepedésére. A kötött pályás közlekedés mind a személy-, mind pedig a teherszállításban jelen van, ennek fejlesztése fontos feladat lehet (bár ezek nem feltétlenül önkormányzati feladatok, azonban a fejlesztések végrehajtásában az önkormányzatnak is komoly támogató szerepe lehet).

Lakó – pihenő övezet:

A repülőtér mellett a kerület nagy stratégiai adottsága a nyugodt környezet, a nagy lakótelepek mellett nagy számban található családi házas övezetek is.

Rendezett jogi, szabályozási környezet:

A kerület elmondhatja magáról, hogy rendezett jogi és szabályozási környezettel bír. Az ide érkezők az Önkormányzattól megfelelő segítséget kapnak az eligazodásban. Fontos azonban hogy az Önkormányzati honlapon tovább fejlődjön az elektronikus ügyintézés, erre a jövőben nagy hangsúlyt kell fektetni.

SWOT analízis

ERŐSSÉGEK	LEHETŐSÉGEK
<ul style="list-style-type: none"> • Az önkormányzat hosszabb távon tudatos szereplő a kerület jövőjének formálásában. • Az Önkormányzat jelentős vagyonelemekkel rendelkezik. • Jó és javuló infrastruktúra. • A vállalkozók nyitottsága az önkormányzattal való együttműködésre. • A betelepített közép- és nagyvállalatok saját rendszerükön belüli megerősödése. • A mikrogazdaság kreatív és gyors reagálása. • A kerület az ország fővárosához tartozik, így a vidéki térségekhez képest a lakosságnak nagyobb vonzerőt és adóerőképességet jelent. • Fejlett az oktatási, valamint a humán intézményrendszer. • Kiszámítható helyi politika. • Vállalkozásbarát helyi politika. 	<ul style="list-style-type: none"> • Igényes, magas minőségű élettér. • Erős regionális szubcentrum. • Területfejlesztési potenciál. • Szabad és fejleszthető területek vannak az önkormányzat tulajdonában. • Regionális áruforgalmi, árúkezelési, logisztikai központ. • Technológiai transzfernek és a gazdasági innováció szervező centruma. • A kerület koncepcióval rendelkezik a kerület infrastrukturális fejlesztését illetően. • Az együttműködések tudatos formálása, a kistérségtől az Európai Unióig terjedően. • Európai Unió területfejlesztési támogatások • A földrajzi periféria jelleg mérséklődése illetve az átmenő forgalom csökkentése a közlekedési hálózat színvonalának növelésével. • Jelentős látens források az intézményi gazdálkodásban. • A közfoglalkoztatás munkaerőforrásának kihasználása elsősorban a közfeladatok ellátása terén. • Civil szervezetek bevonása az önkormányzati feladatellátási rendszerbe. • Együttműködés feladatellátásban a magánszférával. • Az önkormányzati vagyon működtetése vagyonkezelési jog alapításán keresztül. • Nem lakáscélú helyiségek körének bővítése és bérbeadása.

GYENGESÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> • Hiányzik a gazdasági szereplők közötti együttműködés. • A Kerület területileg a Főváros peremén helyezkedik el, közlekedési összeköttetési lehetőségei nem megfelelőek a szomszédos településrészekkel. • Javításra és bővítésre szoruló közlekedési hálózat. • Nem került kialakításra a különböző infrastrukturális fejlesztési koncepciók koordinációja, valamint finanszírozásaik összehangolása és optimalizálása. • Az Önkormányzatnál egyes feladatok optimálisan kerülnek ellátásra. • Nincsenek megvalósított jelentős és lakosságot vonzó fejlesztések. • A vállalkozások nagy része nem helyi piacra termel. • Külföldi cégek versenyelőnye a helyi cégekkel szemben. • Erősödő települések közötti konkurencia a befektetések megnyerésében. • Fokozódó zaj-, rezgés-, fény- és vizuális szennyezés. • A burkolt utak minősége nem megfelelő. • Közutak kapacitáshiánya. • Jelentős a hitelfelvételi maximumot közel kimerítő adósságállomány. • Jelentős és növekvő költségvetési hiány. • Több feladat vonatkozásában a finanszírozást, illetve a felvett hitelek terhei az Önkormányzat költségvetése terhére vállalja. • Indokolatlanul sok a nyújtott adókedvezmény. • A kerület viszonylag támaszkodik a központi költségvetési forrásokra és alacsony a saját bevételek, valamint a pályázat útján elérhető pénzeszközök aránya. 	<ul style="list-style-type: none"> • Kiszámíthatatlan jogszabályi környezet, kormányzati intézkedések. • Kedvezőtlen forrásmegosztás. • Helyi vállalkozások kevésbé versenyképesek, mint a külföldiek. • Az önkormányzat pénzügyi válságának veszélye. • Erősödő szociális problémák. • Elszegényedő réteg növekedése. • A Kerület lakosságának jövedelme és életszínvonala erősen differenciált, így jelentősre nőhet a perifériára szoruló, a nyugdíjasok és a munkanélküli fiatalok száma • A periférikus fekvés oldódásának hiánya stagnáló hatást eredményezhet. • Nincs kapcsolat a nagyvállalatok és a kis-és közepes vállalkozások között • Vagyontömeg fenntartási költségeinek növekedése. • Romló színvonalú intézményi ellátás.

GYENGESÉGEK	VESZÉLYEK
<ul style="list-style-type: none"> • A kerület működési költségvetése nem teremt lehetőséget a működési kiadások teljes körű finanszírozására. • Az Önkormányzat adópolitikája nem használja ki a lakosság, a vállalkozók és az ide látogatók adóerőképességét. • Az Önkormányzat elaprózott, sok területre kiterjedő, nem hatékonyan és az elvárható színvonal alatt működő intézményrendszerrel rendelkezik. • Az Önkormányzat jelentős számban nem önkormányzati feladatot ellátó civil és egyéb szervezeteket támogat. • Az oktatási hálózat kihasználtsága egyenetlen. • Az egészségügyi hálózat egyenetlensége. • Kihasználatlan és elaprózott művelődési hálózat • Túl nagy volumenű ellátotti kör. • Túl nagy intézményi és hivatali rendszer. • A szociális intézményrendszer nem optimális. • A Főváros peremén történő elhelyezkedésből adódik, hogy az agglomerációból ellátotti létszám (óvodások, iskolások) áramlik be. • • Hiányzik az érdekeltségi rendszer az intézményekben. • Nem optimális költségvetés tervezési rendszer • Az önkormányzati vagyongazdálkodás nem eléggé összehangolt és nem elég hatékony • Gyenge jövedelemtermelő képességű vagyongazdálkodási rendszer. • A kerületben kevés idegenforgalmi érték található. 	<ul style="list-style-type: none"> • Az Európai Unió-s előírásoknak történő, elsősorban fejlesztési célú beruházások (HACCP, oktatási intézmények modernizálása, környezetvédelem, lakáspolitikai, hajléktalan ellátás) jelentős terhet róhatnak az Önkormányzatra. • A forgalomtorlódásokból, túlszűfoltsgból eredő nagy környezetterhelés.

3.6.3. A XVIII. kerületi társas vállalkozások országos összehasonlítása

Az összehasonlítás módszere:

Az összehasonlítás során a XVIII. kerületi telephellyel rendelkező társas vállalkozások kerülnek összehasonlításra magyarországi viszonylatban. Az összehasonlítás során tovább szűkítettük a kört a Budapesten működő vállalatokra, valamint a hasonló méretű kerületekre (80-100 ezer lakos). Az elemzés kitér többek között a foglalkoztatottak számára, az árbevételre, az egy főre jutó árbevételre és az egy foglalkoztatottra jutó lakosok számára is.

A XVIII. kerületi társas vállalkozások országos összehasonlítása az árbevétel és a foglalkoztatottak száma szerint:

Magyarországon összesen mintegy 539 ezer társas vállalkozás található, ebből 156 ezer főállású alkalmazottat nem foglalkoztató cég működik, amelyből a XVIII. kerülettel egy kategóriában lévő (80-100 ezer fő lakosságú) kerületekben 15000 tevékenykedik. A XVIII. kerületben az ilyen vállalkozások száma 2100, ez 29%-át teszi ki az összes cégnek, ami némileg kevesebb a hasonló méretű településeken megfigyelhető aránynál (34%). Az egy fővel működő cégek száma országosan 147 ezer, a 80-100 ezres lakosságú kerületekben 11500, a XVIII. kerületben 2200 működik ebben a méretkategóriában, az összes céghez viszonyított hányad

mindegyik esetben 30% körül alakul. A 2 alkalmazottat foglalkoztató vállalatok száma 60,7 ezer Magyarországon, 4500 a 80-100 ezer fős kerületekben és 900 a XVIII. kerületben, az összes cégnek ez 10-12%-át jelenti. A 3-4 fővel működő cégek 7-8%-ban, az 5-9 főt alkalmazók 5-6%-ban vannak jelen a XVIII. kerületben, illetve a hasonló méretű kerületekben is. A 10-19 főt foglalkoztató cégek aránya a vizsgált sokaságban 2%, a 20-49 főt foglalkoztató cégek hányada 1%, míg az 50-99 fővel működő vállalkozások aránya már nem éri el az 1%-ot. Ennél nagyobb létszámmal jelenleg mindössze 20 vállalkozás működik a XVIII. kerületben, a 80-100 ezres kerületek esetében sem éri el ezek hányada a 0,5%-ot. A XVIII. kerületi cégek által foglalkoztatottakra jutó lakosok száma átlagosan mintegy 3,7 fő, ami nagyjából megfelel az országos értéknek, viszont jóval magasabb a hasonló méretű kerületek átlagánál.

A XVIII. kerületben a legfeljebb 20 millió forint árbevételt elérő vállalatok száma 5100, az összes itt működő cég kétharmadát ezek a vállalkozások adják, ami országos viszonylatban és a hasonló méretű településekhez képest is átlagosnak tekinthető. A 21-50 millió forint és az 51-300 millió forint forgalmat bonyolító vállalatok aránya is 9-10% körül alakul. 300 millió forintnál nagyobb árbevételt a cégek 3%-a ért el (200 db), 4 milliárd forint felett mindössze 20 vállalat található. Érdemes kiemelni, hogy a XVIII. kerületben a 300 millió forintnál nagyobb forgalmú cégek aránya mind az országos, mind a budapesti, mind a hasonló méretű települések átlagánál kisebb.

A 1. táblázat jól érzékelteti, hogy mind a hasonló méretű kerületekhez, mind az átlagos budapesti kerülethez viszonyítva a XVIII. kerületben mindegyik méretkategóriát tekintve alacsonyabb a vállalatok száma, ami az árbevétel szerinti megoszlásban is megmutatkozik.

A cégek létszám és árbevétele szerinti megoszlása:

	Összesen			Átlagosan		
	Összes	Budapest	80-100 ezres kerületek	Budapest	80-100 ezres kerületek	XVIII. ker.
<i>Árbevétel szerint</i>						
Ismeretlen	57964	35078	4726	995	1182	763
0-20 Millió Ft	351773	209155	28993	6201	7248	5082
21-50 Millió Ft	54202	34026	4077	877	1019	718
51-300 Millió Ft	54016	34010	3734	870	934	672
301-500 Millió Ft	7441	4500	550	128	138	72
501-700 Millió Ft	3559	2110	228	63	57	30
701-1000 Millió Ft	2762	1638	175	49	44	31
1001-2500 Millió Ft	4085	2371	265	75	66	39
2501-4000 Millió Ft	1078	584	68	21	17	8
4001 Millió Ft felett	2013	1089	130	40	33	20
<i>Az alkalmazottak és vezetőik száma szerint</i>						
Ismeretlen	59464	23332	4931	1014	1233	779
0 fő	155822	72700	14698	3161	3675	2139
1 fő	147240	56049	11488	2437	2872	2221
2 fő	60704	22572	4498	981	1125	891
3-4 fő	47349	16487	3202	717	801	630
5-9 fő	35247	11968	2169	520	542	455
10-19 fő	17804	6140	1104	267	276	181
20-49 fő	9732	3217	571	140	143	102
50-99 fő	3011	1006	157	44	39	17
100-149 fő	918	307	49	13	12	6
150-199 fő	462	135	12	6	3	4
200-249 fő	272	97	10	4	3	1
250-299 fő	155	48	14	2	4	
300-499 fő	322	120	19	5	5	2
500-999 fő	255	87	12	4	3	6
1000-1999 fő	74	32	5	1	1	1
2000-4999 fő	45	24	4	1	1	
5000 fő felett	17	11	3	0	1	
Összesen	538893	324561	42946	9319	10737	7435

Az alábbiakban a kerület két fő városrészét, Pestszentlőrincet és Pestszentimrét hasonlítottuk össze a cégek létszám és ágazat szerinti megoszlása alapján. Jól látható, hogy a lakossága alapján is mintegy négyszer akkora Pestszentlőrincen található a vállalkozások közel négyötöde. A pestszentlőrinci cégek között némileg nagyobb a magasabb létszámmal működők aránya, amit az árbevétel szerinti megoszlás is alátámaszt: az itteni vállalkozások átlagosan nagyobb forgalmat bonyolítanak. A gazdasági különbségeket tovább árnyalja, hogy az egy foglalkoztatottra jutó lakosok száma másfélszer akkora (5,2) Pestszentimrén, míg az egy alkalmazottra eső árbevétel becsülhetően csak mintegy harmada a pestszentlőrinci értékhez képest.

A XVIII. kerületi cégek létszám és árbevétel szerint:

	Cégek száma		Cégek megoszlása	
	Pestszentlőrinc	Pestszentimre	Pestszentlőrinc	Pestszentimre
<i>Árbevétel szerint</i>				
Ismertetlen	595	168	10,3%	10,1%
0-20 Millió Ft	3937	1145	68,2%	69,0%
21-50 Millió Ft	549	169	9,5%	10,2%
51-300 Millió Ft	516	156	8,9%	9,4%
301-500 Millió Ft	63	9	1,1%	0,5%
501-700 Millió Ft	25	5	0,4%	0,3%
701-1000 Millió Ft	27	4	0,5%	0,2%
1001-2500 Millió Ft	35	4	0,6%	0,2%
2501-4000 Millió Ft	8		0,1%	0,0%
4001 Millió Ft felett	20		0,3%	0,0%
Ismertetlen	595	168	10,3%	10,1%
<i>Az állásleltározatok leosztása szerint</i>				
0 fő	617	162	10,7%	9,8%
1 fő	1673	466	29,0%	28,1%
2 fő	1717	504	29,7%	30,4%
3-4 fő	676	215	11,7%	13,0%
5-9 fő	478	152	8,3%	9,2%
10-19 fő	347	108	6,0%	6,5%
20-49 fő	139	42	2,4%	2,5%
50-99 fő	93	9	1,6%	0,5%
100-149 fő	17		0,3%	0,0%
150-199 fő	6		0,1%	0,0%
200-249 fő	4		0,1%	0,0%
250-299 fő		1	0,0%	0,1%
300-499 fő			0,0%	0,0%
500-999 fő	1	1	0,0%	0,1%
1000-1999 fő	6		0,1%	0,0%
2000-4999 fő	1		0,0%	0,0%
5000 fő felett			0,0%	0,0%
Összesen	5775	1660	100%	100%

4. Stratégiai célok, fejlesztési alapelvek

4.1. Stratégiai célok, fejlesztési prioritások: stratégiai célok kijelölése

Az Önkormányzatnak a korábbi fejezetben rögzített helyzetelemzés, a különböző magasabb rendű szervek (Budapest, Magyar Köztársaság, Európai Unió) által kidolgozott stratégiák – mint az Új Széchenyi Terv - figyelembevételével, valamint a más területeket érintő, már meglévő tervek (városfejlesztés, környezetvédelem) alapján kell megfogalmaznia azokat a célokat, amelyeket a jövőben el kíván érni. Mindez azért is szükséges, mert a gazdasági programban megjelölt célok eléréséhez az Önkormányzat számol az Európai Unió fejlesztési forrásainak bevonásával. A stratégiai célok kijelölése során ezért kiindulási pontként figyelembe vettük a 2004-ben készült, a kerület 10 éves fejlesztésének fő irányait és célkitűzéseit tartalmazó, az Európai Unió fejlesztési tervekhez és a Nemzeti Fejlesztési Tervekhez igazodó „Jövőkép 2005-2014” című dokumentumot is (Világpolgár 2000 Tanácsadó Iroda). A stratégiai célok kijelölése során ugyanakkor azt is figyelembe kellett venni, hogy a „Jövőkép 2005-2014” tervezési dokumentum 2004. novemberi elkészítése óta eltelt időszakban az Önkormányzat helyzete alapjaiban változott meg. Ennek oka elsősorban két tényező: a 2008. végén kitört válság, illetve a kerület adósságállományának fenntarthatatlan szintre történő emelkedése, amely rendkívül szűkre szabta az Önkormányzat mozgásterét a különböző fejlesztések területén. Ezt tetézi, hogy a kerület annak a régióban a része, amely fejlettsége folytán a következő években a korábbiaknál lényegesen alacsonyabb intenzitású támogatásokra számíthat. Szintén az óvatosságot indokolja a stratégiai célok kijelölésekor, hogy 2014-től várhatóan alapjaiban változik meg az Európai Unió támogatási rendje, ám annak részletei jelenleg éppúgy nem ismertek, mint ahogyan a főváros és a kerületi önkormányzatok közötti feladatmegosztás rendszerének alakulása sem, amelynek új alapokra helyezése szintén napirenden van.

A fentiekben leírt bizonytalanságok ellenére a „Jövőkép 2005-2014” című tervezési dokumentum számos elemével változatlanul egyetértünk. Elsőként azzal, hogy Pestszentlőrinc-Pestszentimre hosszú távú jövőképeinek kulcsfontosságú eleme, hogy településünk kedvező geográfiai helyzetét kihasználva nemzetközi téren is szerepet játszó településsé formálódjon. A kedvező geográfiai helyzetet elsősorban a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér közelsége jelenti. Tekintettel arra, hogy hasonló, gyűjtő-elosztó központként szolgáló nemzetközi repülőtér (hub) a térségben legközelebb Pozsonyban és Bécsben (Schwechat) van, a reptér vonzásterét kiterjed a Kárpát-medence észak-keleti, keleti és déli részére is. Hasonlóan kerületünk határában zajlik a dél-kelet irányból Nyugat felé történő közúti szállítások jelentős része is, az M5-ös autópályán keresztül. A kerület fejlődése szempontjából kulcskérdés, hogy miként tud bekapcsolódni ezen áru- és személyforgalom kiszolgálásába akár kiegészítő szállítási, akár logisztikai, akár mérnöki, vagy – ha az utasforgalmat tekintjük – idegenforgalmi és egészségügyi szolgáltatások fejlesztése révén.

A közszférán is múlik, hogy sikerül-e a település fejlődése javára jól kihasználni a kedvező lehetőségeket. Ez csak akkor elképzelhető, ha a település optimálisan, a közös érdekekből kiindulva kooperál a közszféra többi szereplőivel, a kerület polgáraival és a piaci szereplőkkel. Egyszerre szükséges a település működésének, gazdaságának, termelő infrastruktúrájának hatékonyságelvű fejlesztése, valamint a település és környéke életminőségének javítása – beleértve ebbe a fejlődésben lemaradók helyzetének javítását is. A gazdasági potenciál kihasználása kapcsán

ugyanakkor a korábbi stratégiákhoz képest hangsúlyosabban kívánunk támaszkodni a kerületi vállalkozásokra, amelyeket az Önkormányzat a rendelkezésére álló eszközeivel segíteni kíván.

Egyetértünk azzal is, hogy a kerület egyik fő kitörési pontja a humánerőforrás fejlesztése, illetőleg a meglévő humánerőforrások hatékonyabb kihasználása. A kerület ugyanis a jövőben is elsősorban olyan lakófunkciójú városrész lesz, amely korlátozott képességekkel bír a működő tőke bevonása terén, így bármely jövőkép és stratégia alapvető céljaként a lakóhelyi környezet javítása és a kerületi lakosság, azaz az emberi erőforrás fejlesztése fogalmazható meg. A kerületben - főként a szállítmányozás, a logisztika, a mérnöki és az egészségügyi szolgáltatások területén – komoly szakmai tapasztalatokkal rendelkező humánerőforrás található, amelynek felhalmozott tudására újabb fejlesztések épülhetnek.

A fentiek alapján Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre stratégiai céljai az alábbiak:

4.1.1. Gazdasági stratégiai célok:

- a kerület gazdasági aktivitásának növelése
- a foglalkoztatottság bővítése
- a helyi vállalkozások versenyképességének javítása
- diverzifikált gazdaság szerkezet kialakulása
- közlekedési infrastruktúra fejlesztése
- az Önkormányzat fenntartható gazdálkodásának kialakítása
- az Önkormányzat vagyonának megőrzése és gyarapítása
- településmarketing erősítése

A kerület gazdasági aktivitásának növelése terén egyidejűleg feladat a meglévő gazdasági szereplők tevékenységének segítése és új szereplők bevonása, amelyet az Önkormányzat döntően közvetett eszközökkel tud segíteni. Ennek egyik fontos eleme olyan jelentősebb fejlesztési projektek megszervezése, generálása és a magántőke képviselőivel összefogva történő megvalósítása a kerületben található, a fejlesztésre alkalmas területeken, amely projektek a kerület kedvező fekvéséből fakadó előnyöket kívánják üzletileg kihasználni (főként a szállítás, a logisztika, a raktározás, az idegenforgalom és az egészségügyi szolgáltatások területén), építve a meglévő humán infrastruktúrára. Ezen (gazdaság)fejlesztési projektek megvalósulása automatikusan vonja maga után a helyi foglalkoztatottság növekedését, illetve a beszállítóként érdekelt helyi vállalkozások versenyképességének javulását.

Az önkormányzat gazdaság szervező tevékenységének javításával alakítható ki a kerületben az a diverzifikált gazdaság szerkezet is, amelyet innovációs központ(ok), inkubátorházak, illetve különböző, a helyi vállalkozások közös fellépését és pozícióinak erősítését segítő szolgáltatások segíthetnek igazán. E célból az Önkormányzat Vállalkozói Központot hoz létre, mely a helyi és a budapesti vállalkozói érdekképviseletekkel szorosan együttműködve különböző szolgáltatásokkal igyekszik elősegíteni a helyi vállalkozások termék és szolgáltatás-fejlesztését, piachoz és fejlesztési forrásokhoz való hozzájutását, a különböző nemzetközi hálózatokhoz való csatlakozását.

A gazdasági fejlődés egyik alapvető feltétele az infrastruktúra, ezen belül is a közlekedési infrastruktúra fejlesztése. Ennek kapcsán az egyik legfőbb cél a kerület kötöttpályás közlekedési eszközökkel történő elérésének javítása (a 42-es, illetve az 50-es villamos pályájának meghosszabbítása, az elővárosi vasutak fejlesztése, ezekhez kapcsolódóan pedig P+R parkolók létesülése). Ugyancsak kiemelt fontosságú – nemcsak az üzleti, hanem a lakossági felhasználók miatt is – a kerület hiányzó csatornahálózatának megépítése és a csapadékvíz-elvezetés problémájának megoldása.

A gazdasági stratégia kiemelt céljai közé tartozik az elmúlt súlyos adósságválságba került Önkormányzat gazdálkodásának konszolidálása és hosszú távon fenntarthatóvá tétele. Ennek érdekében szükséges az Önkormányzat által vállalt feladatok átvizsgálása és a nem kötelezően vállalt feladatok ellátásának szűkítése, az intézmények pénzügyének és finanszírozásának áttekintése, a lehetséges költségmegtakarítási lehetőségek azonosítása. Az adósság mérséklésének kényszere ugyanakkor nem járhat együtt az Önkormányzat vagyonának felélésével. Éppen ellenkezőleg, a gazdasági stratégia az Önkormányzat vagyonának a jelenleginél tudatosabb hasznosításával számol, amely a közösségi tulajdon értékének növekedését képes előidézni.

Pestszentlőrinc-Pestszentimrének a fenti célok elérése érdekében, valamint a potenciális befektető partnerek felkutatásához tudatos településmarketingre van szüksége. Ennek keretében az önkormányzat fel kívánja mérni a helyi vállalkozók szolgáltatói kínálatát, a rendelkezésre álló humánerőforrásokat, és ezeket – mint a kerület egyfajta kínálatát – kívánja településen belül és a potenciális együttműködő partnerek felé közvetíteni.

4.1.2. Közösségi stratégiai célok:

- a helyi identitás erősítése
- a közösségi célú (szabadidő, sport, egészségügy, kultúra) ellátórendszer fejlesztése
- együttműködés és feladatmegosztás a szomszédos településekkel

A kerület stratégiájának rendkívül lényeges részét képezik azok a közösségi stratégiai célok, amelyek a polgároknak a lakóhelyhez és közösséghez való kötődését, a helyi identitástudat, lokálpatriotizmus, a társadalmi kapcsolatok és a szolidaritás erősítését célozzák. Ezen célok tudatos szolgálata a kerületben élők életminőségét és együttműködési készségét számottevő mértékben képesek javítani. Ezen célok részét képezi nemcsak a helyi „azonosulási pontok” támogatása, de a polgároknak és civil szervezeteiknek a városvezetéssel való közvetlen, partnerségen alapuló kapcsolata és együttműködése is.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre jelentős tradíciókkal rendelkező városrész, a kerületi polgárok (idevalósiak és beköltözöttek egyaránt) büszkék városukra. Ez a kötődés jelentős társadalmi-szervező-fejlesztő energiákat szabadíthat fel a gazdasági stratégiában foglaltak megvalósításához. Ehhez támogatni kell a nagyszámú civil és szakmai szervezetet, tudatosan összefogni munkájukat, véleményeiket érvényesíteni az egyes programok megvalósításában.

A célok elérése érdekében az Önkormányzat támogatni kívánja a városrész történetének feldolgozására irányuló projekteket, a kerületen túl is nevet szerzett

művészeti csoportosulásokat, illetve az e téren a kerületi városrészek (telepek), civil – városszépítő (építő, ápoló) szervezeteit.

A modern településeken egyre növekednek az aktív és kulturált pihenéshez, szórakozáshoz, kikapcsolódáshoz, művelődéshez szorosan kötődő elvárások, melyek nemcsak a lakosság igényeit elégítik ki, hanem kiemelkedő szerepet játszhatnak a sokoldalú, új (gazdasági, szolgáltatási, innovációs) fejlesztések megtelepedésében is. E feladat magában foglalja a városi parkok és zöldterületek bővítését, a vendéglátás, művelődési intézmények eltérő lakossági-, és turista-igényekhez igazodó szegmenseinek összehangolt és ötletes fejlesztését, támogatását. Az Önkormányzat kiemelten kívánja támogatni a szabadidő értékes eltöltésével, a sporttal, az egészségudatra neveléssel összefüggő piaci és civil kezdeményezéseket.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre területi-igazgatási, valamint sport, kulturális és egészségügyi ellátási szerepköréi viszonylag kötöttek, a közigazgatási beosztás szerint behatároltak. Ugyanakkor a kerület e téren kínált javait számos más szomszédos, vagy még távolabbi település lakói is igénybe veszik. Az optimális kapacitáskihasználás és a fejlesztési/fenntartási források összpontosítása érdekében az Önkormányzat a következő időszakban ki kívánja dolgozni azokat az önkormányzati, intézményi vagy éppen gazdasági, kulturális, idegenforgalmi együttműködési, funkció-megosztási és program-összehangolási lehetőségeket, melyek e kapcsolatok alapján Pestszentlőrinc-Pestszentimre számára a Közép-magyarországi régióban adódnak.

4.1.3. Kulturális jólét stratégiai célok:

- a humán erőforrás piacképesé tétele
- helyi tudásalapú gazdaság és társadalomfejlesztési modell kialakítása
- regionális humán erő-fejlesztési funkciók kialakítása

Az oktatást magában foglaló humán erő-fejlesztés területe stratégiai fontosságot nyert az utóbbi évtizedben, a sikeres EU-tagállamok és önkormányzataik integrált fejlesztési programokat fogalmaznak meg, amelyek komplex humán erő-fejlesztési programokban ötvözik az oktatás-képzés, a közművelődés, az ifjúságpolitika, a foglalkoztatási és munkaerő-piaci együttműködés és a szociális kohézió kérdésköreit. Pestszentlőrinc-Pestszentimrén az oktatási intézményrendszer tradíciói, az itt élő polgárok által megtestesített humán potenciál olyan tőkét jelent, amelyre méltán lehet építeni egy regionális funkciókat is betöltő, hosszú távú humán erőforrás-fejlesztési stratégiát.

Ennek részeként szükséges olyan tudásközpontok létrehozása, amely az élethosszig tartó tanulást, a vállalkozásfejlesztést és a kulturális tevékenységek széles körét ellátja, inkubátor-házat, vállalkozásfejlesztési, EU-pályázatírási információs központot, konferencia-helyszínt stb., funkciót is ellátva. Érdemes kísérletet tenni arra, hogy valamilyen felsőfokú intézmény, kollégium, esetleg nagyobb társaságok továbbképző centruma települjön a kerületbe. Emellett a helyi és a fővárosi vállalkozások igényeinek függvényében szükséges annak vizsgálata, hogy a kerület egyes oktatási intézményeit miként lehet hiányszakmáknak számító szakképzést adó középfokú tanintézménnyé alakítani. A piacorientált szakképzés megvalósításához meg kell teremteni a szakmai, vállalkozói fórumok és az oktatási intézmények közötti párbeszéd feltételeit, kerületi, fővárosi, regionális szinten is.

Az Önkormányzat célja, hogy a település mind a helyi lakosság, mind az idelátogatók számára egyre szélesebb körű és színvonalasabb kulturális, szabadidős, illetve sport kínálatot nyújtson, hogy egyes rendezvényei országos hírnévre tegyenek szert, hagyománnyá váljanak és hozzájáruljanak a települési imázs növeléséhez. A cél ezáltal, hogy a kerületi lakosság, valamint a környező fővárosi kerületek és a közeli agglomerációs települések együttműködésével a kerület Dél-Budapest oktatási-kulturális alközpontjává váljon, kihasználva a már meglévő humán adottságokat.

4.1.4. Ökológiai stratégiai célok

- a kerület vonzó környezeti adottságainak megőrzése
- élhető lakókörnyezet kialakítása
- az intézményrendszer és a lakásállomány energiahatékonyságának növelése

Pestszentlőrinc-Pestszentimre fontosabb környezetvédelmi mutatói az Európai Unió normáinak megfelelőek. Kerületünk fontos környezeti adottságát jelenti, s a fiatal házasok letelepedésében is fontos vonzerő a nagy zöldterület, hiszen a XVIII. kerület rendelkezik a pesti oldal legnagyobb összefüggő erdőterületével. Ez a vonzerő azonban – amellet, hogy kommunikálni szükséges – csak akkor képes fennmaradni, ha a zöldterületek növelésére, illetve a minőségi hasznosítás (parképítés, sportpályák építése) érdekében további lépéseket teszünk.

Az élhető lakókörnyezet szempontjából leginkább fontos környezetterhelés az utóbbi években jelentősen mérséklődött, köszönhetően az M0-ás autópálya megépülésének. Ugyanakkor a rezgés-szennyezés a repülőforgalom növekedésével emelkedik, ami külön intézkedést igényel. Az Önkormányzat kiemelt célja, hogy az elkövetkező években megoldást találjon az öröklött környezeti problémák (Csérytelep, stb.) felszámolására, s hogy megoldást találjon a települési barna és zöld hulladék környezetbarát hasznosítására – szükség szerint a szomszédos kerületekkel is összefogva.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre, részben örökölt hátrányaiból is következően, több infrastrukturális mutató terén elmarad a fővárosi kerületek átlagától. Az Önkormányzat kiemelt célja, hogy a következő években előre lépjen az elmúlt évtized elején elkezdődött, s az utóbbi években szinte leállt infrastrukturális felzárkózásban, ezen belül is főként a hiányzó (szennyvíz)csatorna-hálózat teljes körű kiépítésében, a szinte teljesen hiányzó csapadékvíz-elvezető rendszerek kialakításában, illetve a bel- és külterületi úthálózat kiépítésében és felújításában.

Az élhető lakókörnyezet kiépítésének egyik alapvető feltétele az igényes városi környezet fejlesztése, amely a modern városfejlődés trendjei alapján kihat szinte minden szféra további fejlődésére. Ezen belül az Önkormányzat a következő években kiemelten törekszik a kerület két funkcionális központjának, az Üllői út kerületi szakaszának, valamint a pestszentimrei Nemes utca környékének fejlesztésére. Emellet fontos feladat Pestszentlőrinc szellemi értelemben vett városközpont-koncepciójának megalkotása is.

Az Önkormányzat a következő években kiemelt figyelmet fordít a tulajdonában álló intézmények és lakóingatlanok felújítása kapcsán az energiahatékonyság növelésére, környezettudatos technológiák meghonosítására, az ilyen beruházásokat lehetővé tevő pályázati források kihasználására. A cél, hogy az ingatlanállomány megújulása

együtt járjon az energiafelhasználás számottevő csökkenésével és a megújuló energiaforrások minél szélesebb körű felhasználásával.

4.2. Stratégiai szövetség a környező településekkel és kerületekkel

Pestszentlőrinc–Pestszentimre egyrészt területi elhelyezkedésének, másrészt a kerület egyes részeinek falusias (családi házas beépítettség) jellegéből fakadóan több területen is közös kapcsolódási pontokat alakíthat ki a környező településekkel (pl.: Vecsés, Gyál, Felsőpakony, Alsónémedi, Üllő, Bugyi, Ócsa). Ugyan a kistérségek ma már részben szabályozzák a közös projektek lebonyolítását, azonban több területen (sport, szabadidő, elektronikus ügyintézés) sikeres kooperáció valósulhat meg a települések között.

Az együttműködés keretében az előző gazdasági programban már megkezdett célok folytatását, illetve új együttműködési lehetőségek keresését javasoljuk:

- közös e-közigazgatási fejlesztések megvalósítása;
- mintajellegű projektek megvalósítása, és ennek érdekében közös stratégiák meghatározása, figyelembe véve az Új Széchenyi Tervben meghatározottakat;
- a térség tökevonzó képességének összehangolt javítása;
- a térség versenyképességét biztosító faktorok közös fejlesztése.

5. Pénzügyi és vagyoni helyzetelemzés

5.1. *A gazdasági program pénzügyi alapjai, az önkormányzati feltételrendszer*

A helyi önkormányzati működés egyik meghatározó dokumentuma a gazdasági program, mely több évre tartalmazza az önkormányzat gazdálkodást érintő főbb fejlesztési elképzeléseit, célkitűzéseit.

A program tartalmának meg kell egyeznie a kerület alapvető célkitűzéseivel és a fenntartható önkormányzati gazdálkodás kritériumaival. Biztosítania kell egy működőképes önkormányzati feladat ellátási rendszert mind a jelen, mind pedig az elkövetkezendő időszakra is, valamint illeszkednie szükséges a finanszírozási forrásokkal támogatott kormányzati elképzelésekhez is.

Alapvetően szükség van arra, hogy az önkormányzat megismerje saját korlátait, valamint azt, hogy a rendelkezésre álló feladat-, intézmény- és forrásstruktúrával melyek azok a jövőbeni célok, amelyeket elérhet.

A gazdasági program évekre határozza meg a kerületi önkormányzat gazdálkodását, és a fejlődési-fejlesztési irányát.

Célszerű egy olyan komplex program kidolgozása, amely kijelöli a kiemelt fejlesztési irányokat és a visszafejlesztendő területeket, meghatározza a felvállalható nem kötelező önkormányzati feladatokat, valamint a feladatellátás és a finanszírozás módját és mértékét is.

Összeállításánál a kötelező feladatokon és a lakossági igényeken túlmenően figyelembe kell venni a makrogazdasági folyamatokat, a hosszabb távú államháztartási prioritásokat, a gazdasági környezet várható változását, és annak az önkormányzat gazdasági helyzetére gyakorolt hatását is.

Elkészítését meg kell, hogy előzze az önkormányzat feladatainak, pénzügyi-gazdasági helyzetének és az önkormányzati gazdálkodás feltételrendszerének pontos felmérése.

A gazdasági program előkészítő munkálatai során célszerű felmérni azokat a lehetséges területeket, amelyek a programban helyet kaphatnak és meg kell vizsgálni, hogyan lehet ezeknek a területeknek biztosítani a helyzetelemzését, előre jelezni, megalapozni az elkövetkezendő időszak irányait.

A helyi érdekek, elképzelések mellett célszerű számításba venni a gazdasági előrejelzéseket, különösen az önkormányzati közszolgálati feladatok megszervezésére, a költségvetés finanszírozására, a pénzügyi helyzetre vonatkozó cselekvési irányokat, hiszen ezek az önkormányzat mozgásterét befolyásolni fogják.

Szükséges továbbá figyelembe venni az egyes regionális fejlesztési terveket, koncepciókat, melyek jelzik, hogy az Európai Unió pénzalapjaiból milyen támogatásokra lehet számítani.

A fentiekben foglaltakon kívül a gazdasági programot a vagyongazdálkodás vonatkozásában is el kell látni tartalmi elemekkel.

Az önkormányzat gazdasági programjában kell meghatározni a vagyongazdálkodás stratégiai céljait, a törzsvagyont, forgalomképes vagyont hosszú távú arányait.

A gazdasági programban bemutatásra kell, hogy kerüljön a vagyont hosszabb távú felújításának és fejlesztésének terve, a várható források függvényében.

Kiemelt figyelmet kell szentelni a korlátozottan forgalomképes vagyont minősítésére, valamint arra, hogy mikor nyilvánítható egy vagyonelem forgalomképessé.

A hatékony vagyongazdálkodás érdekében az önkormányzatoknak vagyongazdálkodási stratégiát célszerű kidolgozni, illetve célszerű a gazdasági programban is rendelkezni az egyes célokról fejlesztési irányokról, prioritásokról.

Ezt a törekvését alapvetően befolyásolja az, hogy milyen nagyságrendű anyagi erőforrások állnak rendelkezésre, milyen mértékben korlátozzák, vagy segítik azok a környezeti tényezők, amelyek a Főváros kerületeként jelenítik meg az Önkormányzatot.

Ennek figyelembevételével nem csak rövidtávon, hanem hosszabb távon stratégiai elképzelések mentén tervezi és szándékozza végezni kitűzött feladatait.

A működési források egy jelentős hányadát képezik a központi támogatások, illetve a helyi adóbevételek, alacsony arányúak az egyéb bevételek, a támogatásértékű bevételek és a felhalmozási források. **Ez utóbbi rendkívül alacsony aránya veszélyeket hordoz magában**, figyelembe véve, hogy az Önkormányzat kötelező és önként vállalt feladatainak megvalósítása érdekében folyamatosan szükséges a fejlesztés.

5.1.1. Intézményi- és feladat ellátási struktúra

Az önkormányzat számára az anyagi eszközök jelenleg korlátozott számban állnak rendelkezésre. Ennek oka többek között a feladat ellátási rendszer nagysága. Az Önkormányzat a szükségesnél nagyobb mértékben lát el nem kötelező feladatokat, működésére még mindig jellemző az elaprózottság, a túldimenzionált szervezetek, a vagyonhasznosítás lehetőségeinek kevésbé történő kihasználása.

Az Önkormányzat az elmúlt években feladat ellátási struktúra meghatározása során nem fordított kellő figyelmet arra, hogy számára mely feladatok a kötelezően ellátandók, továbbá egyes területeken olyan nagyságrendű finanszírozást vállalt gyakran forrásvizsgálat nélkül, amelyet hosszabb távon nem képes biztosítani.

Az Önkormányzat által létrehozott és fenntartott intézményi- és feladat ellátási struktúra kialakítása során nem került megteremtésre a lakossági igények és a rendelkezésre álló források közötti egyensúly. A lakosság nem ismeri a számára nyújtott összes szolgáltatás értékét és az egyes ellátott területek viszonyait.

Az Önkormányzat kiterjedt intézményrendszerrel rendelkezik. Jelenleg 5 önállóan működő és gazdálkodó, valamint 51 önállóan működő intézmény 93 telephelyen fedi le a nevelési-oktatási, szociális és kulturális feladatok ellátását. Az intézmények támogatása a kerület költségvetésének közel 45 %-át teszi ki, amelyet az önkormányzat nem képes változatlan működési szerkezetben továbbra is fenntartani.

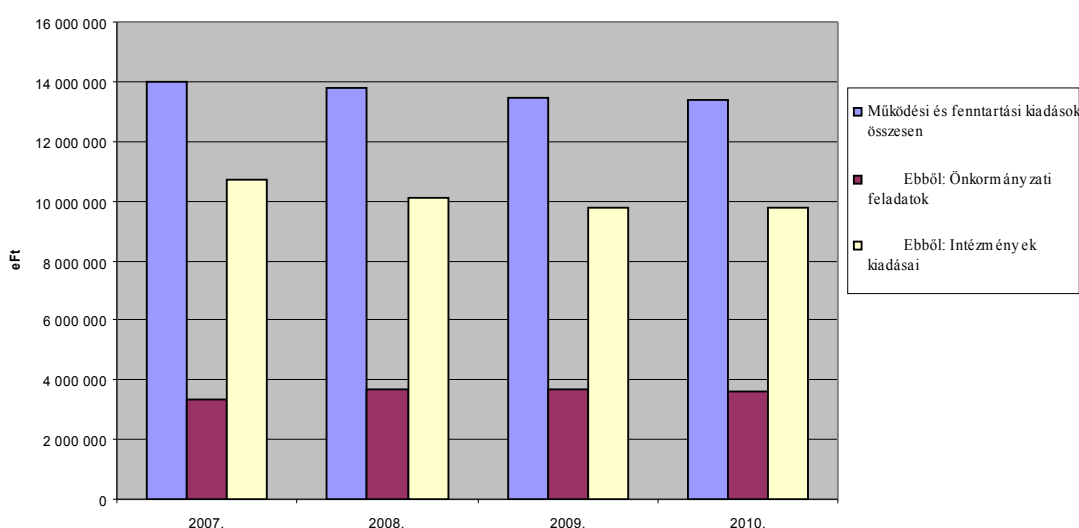
Az intézményhálózat lényegesen nagyobb, mint amennyit a lakosság szám indokolna, az intézményi ellátási létszámok a minimális létszámot nem érik el, az üzemeltetési költség pedig a teljes létszámra vonatkozóan jelentkezik. Ennek hatásaként az önkormányzat magára vállalja a normatíva és a tényleges ellátási költségek közötti különbséget.

Az intézményhálózat működtetése forráshiányt keletkeztet, mivel a központi normatívák és saját bevételek nem fedezik a tényleges kiadásokat. Az intézmények finanszírozási rendszere nem alkalmazkodik az Önkormányzat mindenkori likviditási helyzetéhez, a cash-pool¹ rendszer, mely a gazdálkodás optimalizálását segítheti elő, önmagában nem hoz megoldást.

Az óvodai, iskolai étkeztetés, a térítési díjak részben vagy egészben történő elengedése, a beiskolázási támogatások, a tankönyvek beszerzéséhez nyújtott támogatások, a gyermekvédelmi szolgáltatások a szociális igazgatás körébe is tartoznak.

Indokolt, hogy az Önkormányzat hosszabb távra tervezzen, ezért valamennyi, az illetékességi területén működő szerv és az agglomeráció önkormányzataival történő egyeztetéseken kialakult elképzelés ismeretében kell döntenie arról, szükség van-e további intézménylétesítésre, fejlesztésre, a meglévő teljes intézményhálózat további fenntartására és működtetésére.

Működési és fenntartási kiadások 2007-2010.

5.1.2. Az önkormányzatok pénzügyi mozgásteré

A helyi önállóság, az önkormányzatiság megvalósításához alapvető feltétel, hogy az önkormányzatok a feladataik ellátásához, működésükhöz rendelkezzenek a szükséges gazdasági, vagyoni és pénzügyi alapokkal. Az önkormányzatok közszolgáltatásaikat, helyi céljaik megvalósítását az országgyűlés által elfogadott éves, központi költségvetésből juttatott támogatásokból, hozzájárulásokból, a központilag beszedett adók átengedett részéből, a helyi adókból, forgalomképes vagyontárgyaik értékesítéséből finanszírozzák.

¹ Kiskincstári rendszer, amely az önkormányzatok készpénzkezelését optimalizálja. Célja a felesleges pénzmozgások kiszűrése, és a valós finanszírozási igény kimutatása.

Az Ötv. alakította ki a feladat és hatáskör meghatározásának, továbbá a feladat vállalásának rendszerét. A törvény azóta is rendszeresen telepít feladat- és hatásköröket az önkormányzatokhoz, melyek megvalósításához a pénzügyi forrást nem minden esetben biztosítják a megfelelő mértékben. A hiányzó forrásokat az önkormányzatoknak kell kigazdálkodniuk, ami a sokasodó feladatok mellett, a szolgáltatások színvonalának megtartása, illetve fejlesztése egyre nehezebben valósítható meg.

Az önkormányzatok pénzügyi helyzetét a feladatellátások mennyisége, minősége, továbbá a realizálható források volumene határozza meg.

Az önkormányzat a feladatai ellátásának feltételeit saját bevételekből (beleértve a vagyonhasznosítási forrásokat is), átengedett központi adókból, más gazdálkodó szervektől átvett bevételekből, központi költségvetési normatív hozzájárulásokból, valamint támogatásokból teremti meg.

Önkormányzatunk saját bevételeinek szerkezete átrendeződött. Az ingatlan- és telekértékesítés csökkenése és az értékesíthető ingatlanok hiánya miatt minimálisra csökkentek az ingatlanokból származó bevételi források. A bevételek volumenének növelését az EU-s csatlakozást követően megnyílt pályázati forrásokban, valamint a fejlesztési lehetőségek kiaknázásában látja az Önkormányzat, annál is inkább, mert a kötelező feladatok ellátására nyújtott állami normatívák a legtöbb esetben nem fedezik teljes mértékben az ellátandó feladat költségeit.

A kiadások csökkentése éppen azon területeken érezteti legelőször hatását, amelyeket a polgárok szívesen vesznek igénybe, mert ezek a kultúra, sport és szórakozás körében a leggyakoribbak. Az Önkormányzati feladatok finanszírozásában a működési – jellemzően az intézményi, hivatali fenntartási és a városüzemeltetési – költségek lesznek továbbra is a meghatározóak, ezért a költségtakarékossági lehetőségek vizsgálata, folyamatos feladat lesz.

5.1.3. Kedvezőtlen bevételi dinamika

Az Önkormányzatnál a bevételi struktúrát elemezve megállapítható, hogy a három legnagyobb bevételcsoport a saját működési bevételek a központi támogatások és az átvett pénzeszközök. A működésből származó bevételek mellett lényeges erőforrás lehet a vagyon hasznosítása, melynek elsődleges feladata a vagyonelemek bővítése, pótlása, illetve az állagmegőrzés. A felhalmozási bevételek alacsony szinten teljesülnek annak ellenére, hogy az önkormányzati vagyon volumene jelentős. Mivel a realizált erőforrások nem elegendőek, ezért hitel felvételére kényszerül az önkormányzat.

A működési bevételek legnagyobb részét a helyi adók jelentik. Az építmény-, és telekadó kedvezmények nem eléggé hatnak ösztönzőleg az Önkormányzat által támogatott vagy kívánt tevékenységekre.

Jelentős mértékű az adózók által meg nem fizetett adók összege, így szükségesnek tűnik feltárni azokat az adózókat, akik jelentős adóhátralékot halmoztak fel és ezen adózók ellenőrzés alá vonásával az elmúlt 5 év időtartamra vonatkozóan behajtást kezdeményezni.

5.1.4. Pályázati támogatási rendszer

Pályázatok tekintetében elsődlegesen az **Európai Unió**s források célzott bevonása jelenthet forrástöbbletet, melyek működési és fejlesztési források bővülését szolgálhatják. Az Unió pályázati rendszer a célokhoz rendeli hozzá a feladatokat, melyeket programokra bontja; ezek megvalósítása már a pályázati projektek szintjén történik. A pályázatokon való részvétel feltétele az önkormányzat stratégiai fejlesztési tervének (humán erőforrás-fejlesztési célok, fejlesztési programok) megléte, illetve az ehhez történő illeszkedés, a prioritások szem előtt tartása.

Oktatási intézmények, óvodák, gyermekrendelők fejlesztésére, művelődési célra, szervezetfejlesztésre, panelprogramra, testvérvárosi kapcsolatok fejlesztésére vonatkozó pályázatokon egyaránt szereztünk forrást az utóbbi években.

Annak érdekében, hogy az Önkormányzat bevételeit Európai Unió-s forrásokkal is kiegészíthesse, szükség van a tudatos, átgondolt tervezésre. Ennek a tervezési munkának a rövid és középtávú fejlesztési dokumentumok mellett szükségszerű a hosszú távú stratégia kidolgozása, amely elsődlegesen koncentrálna a fenntarthatóságra a költségvetési lehetőségek figyelembevételével.

Az önkormányzat már a 2011. évi költségvetés összeállításakor érdemi hitelfelvételi lehetőségek hiányában, de alapvetően költségracionalizálási szándéka részeként jelentős mértékű (3 Mrd Ft nagyságrendű) kiadáscsökkentést hajtott végre, mind intézményi, mind társasági feladat ellátása tekintetében.

5.1.5. Pénzügyi és vagyoni helyzetelemzés

Önkormányzatunk feladatai rendkívül összetettek, ezért többcsatornás finanszírozási mechanizmus kialakítása vált szükségessé. Több körülmény befolyásolja bevételeink nagyságát, összetételét, arányait, többek között:

- a központi és a helyi jövedelem-elvonás mértéke
- a központi adó hogyan oszlik meg a központi költségvetés és az önkormányzatok költségvetése között.

A pénzügyi stratégia kidolgozásának a mérlegelemzés fontos alapja, hiszen az így kapott adatok nyújthatnak segítséget a jövőre vonatkozó döntésekhez.

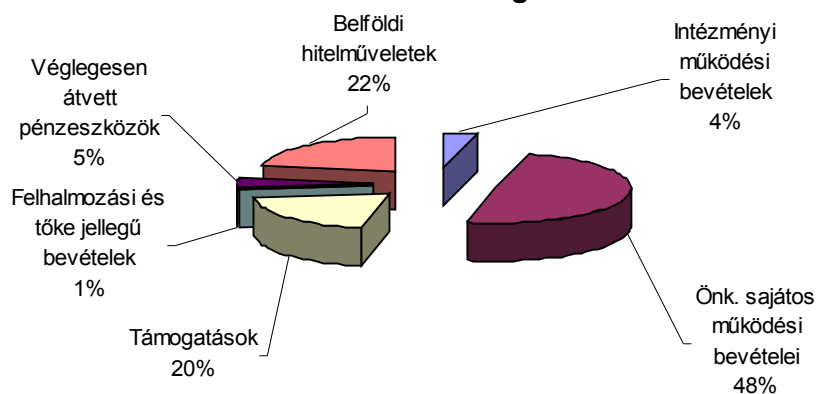
Elsősorban az önkormányzati infrastruktúra fejlesztéséhez kapcsolódó pályázati lehetőségeket fel kell tárni. Olyan projektek megvalósulását részesítjük előnyben, melyeknél biztosítható a fenntarthatóság követelménye. Mivel a pályázat megvalósításához önrészre is szükség van, össze lehet kapcsolni a projektet részben vagy egészben speciális fejlesztési hitelekkel, illetve azokkal egyenértékű konstrukcióval.

A hatékony pénzgazdálkodással összefüggésben fontos, hogy az önkormányzat milyen információs rendszert alkalmaz annak érdekében, hogy az operatív és hosszú távú pénzügyi stratégia megvalósítható legyen, és a feladatok ellátásához szükséges forrás ott és olyan mértékben álljon rendelkezésre, ahol arra szükség van.

eFt

Bevételek	2011.	2012.	2013.	2014.
Intézményi működési bevételek	896 070	901 250	900 700	903 469
Önk. sajátos működési bevételei	10 670 615	10 671 480	10 660 490	10 680 550
<i>Ebből iparüzési adó</i>	<i>6 756 329</i>	<i>6 749 400</i>	<i>6 759 200</i>	<i>6 760 800</i>
Támogatások	4 261 948	4 193 600	4 170 300	4 180 070
Felhalmozási és tőke jellegű bevételek	116 355	290 000	350 000	116 355
Véglegesen átvett pénzeszközök	1 006 487	1 006 487	1 006 487	1 006 487
Belföldi hitelműveletek	4 700 000	4 200 000	3 800 000	3 500 000
Bevételek összesen	21 651 475	21 262 817	20 887 977	20 386 931

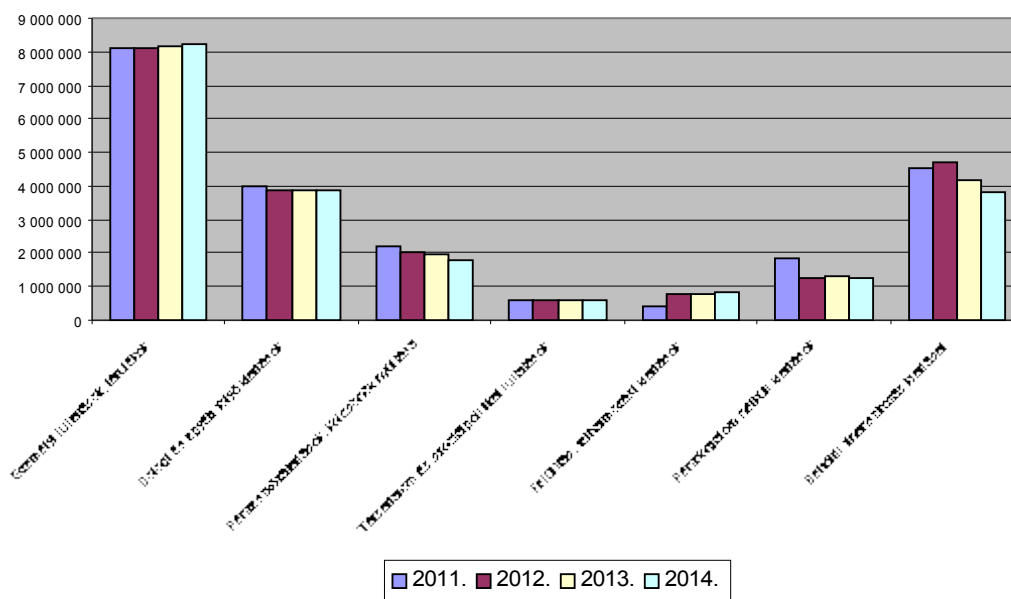
2011. évi bevételek %os megoszlása

eFt

Kiadások	2011.	2012.	2013.	2014.
Személyi juttatások, járulékok	8 114 499	8 095 275	8 188 465	8 211 039
Dologi és egyéb folyó kiadások	3 968 542	3 858 542	3 845 512	3 895 000
Pénzeszközátadások, kölcsönök nyújtása	2 185 558	2 020 000	1 985 600	1 810 000
Társadalom és szociálpolitikai juttatások	595 400	587 000	595 400	595 400
Felújítás, felhalmozási kiadások	417 469	752 000	783 000	810 000
Pénzforgalom nélküli kiadások	1 853 202	1 250 000	1 290 000	1 265 492
Belföldi finanszírozás kiadásai	4 516 805	4 700 000	4 200 000	3 800 000
Kiadások összesen	21 651 475	21 262 817	20 887 977	20 386 931

Budapest XVIII. ker. Önkormányzat kiemelt kiadási előirányzatok 2011-2014.

5.2. Vagyongazdálkodás, vagyonhasznosítás

5.2.1. A vagyongazdálkodás általános kérdései:

A tulajdonhoz való jog önkormányzati alapjog. A tulajdonost megillető jogokat az önkormányzat választott testülete, a képviselő-testület gyakorolja. A képviselő-testület felelősségi körébe tartozik az önkormányzat vagyonával történő eredményes és hatékony gazdálkodás.

A képviselő-testületnek ezért elsődleges célja kell, hogy legyen egy olyan vagyongazdálkodási rendszer kialakítása, amelynek segítségével biztosítható a biztonságos feladatellátás.

Ennek alapja és elengedhetetlen feltétele az önkormányzati vagyon naprakész nyilvántartása, a vagyon állapotának folyamatos figyelemmel kísérése, a vagyon hasznosításával és fejlesztésével kapcsolatos célok megfogalmazása, célok megvalósításához szükséges feladatok ütemezése, valamint a vagyongazdálkodási tevékenység eredményességének, hatékonyságának folyamatos ellenőrzése.

A hatékony vagyongazdálkodás megteremtésének első lépése a pontos és naprakész vagyon-nyilvántartás megteremtése a meglévő vagyontárgyokról, azok műszaki állapotáról és értékéről. Ennek érdekében folytatnunk kell az ingatlanok, vagyonelemek teljes körű műszaki felmérését, mellérendelve a hasznosítási lehetőségeket, valamint a távlati fejlesztési ütemezést.

Következő lépés a vagyongazdálkodás legfontosabb kérdéseinek meghatározása, a vagyongazdálkodás az önkormányzat érdekeinek leginkább megfelelő módon történő szabályozása.

A szabályozás egyrészt magában foglalja a felsőbb jogszabályok helyi végrehajtási rendelkezéseit, melynek dokumentuma a **Vagyonrendelet**, másrészt meg kell alapozni azt, hogy a vagyongazdálkodás az önkormányzat fő célkitűzéseivel

összhangban, tervszerűen történjen. E követelménynek a **vagyongazdálkodási koncepció** felel meg. Ez a dokumentum iránymutatást ad a vagyon hasznosításával és fejlesztésével kapcsolatos döntések meghozatalában.

Ez a két dokumentum a felelős vagyongazdálkodás alapja.

Elsődleges célunk Budapest XVIII. kerületi Önkormányzat ingatlanvagyonának megtartása és gyarapítása.

5.2.2. Az önkormányzat vagyona

Az önkormányzat vagyona a tulajdonából és az önkormányzatot megillető vagyoni értékű jogokból áll, amelyek az önkormányzati célok megvalósítását szolgálják.

Az önkormányzati vagyon külön része a törzsvagyon, amelyet a többi vagyontárgytól elkülönítve kell nyilvántartani.

Törzsvagyonnak az az önkormányzati tulajdon nyilvánítható, amely közvetlenül kötelező önkormányzati feladat- és hatáskör ellátását vagy a közhatalom gyakorlását szolgálja.

A törzsvagyon körébe tartozó tulajdon lehet forgalomképtelen, vagy korlátozottan forgalomképes:

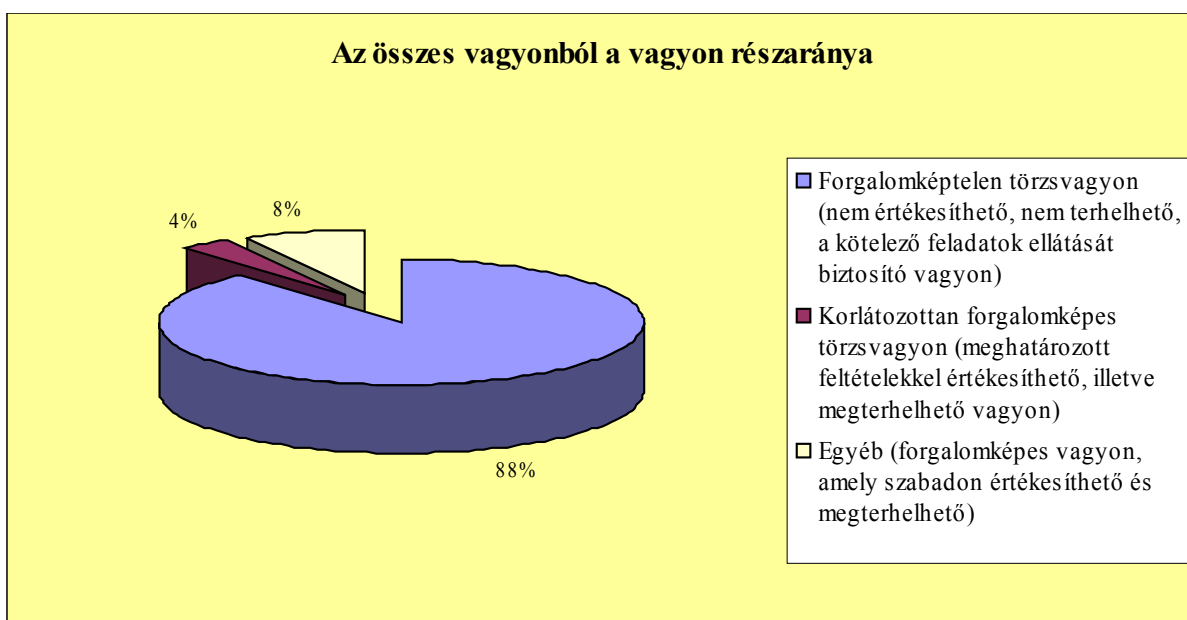
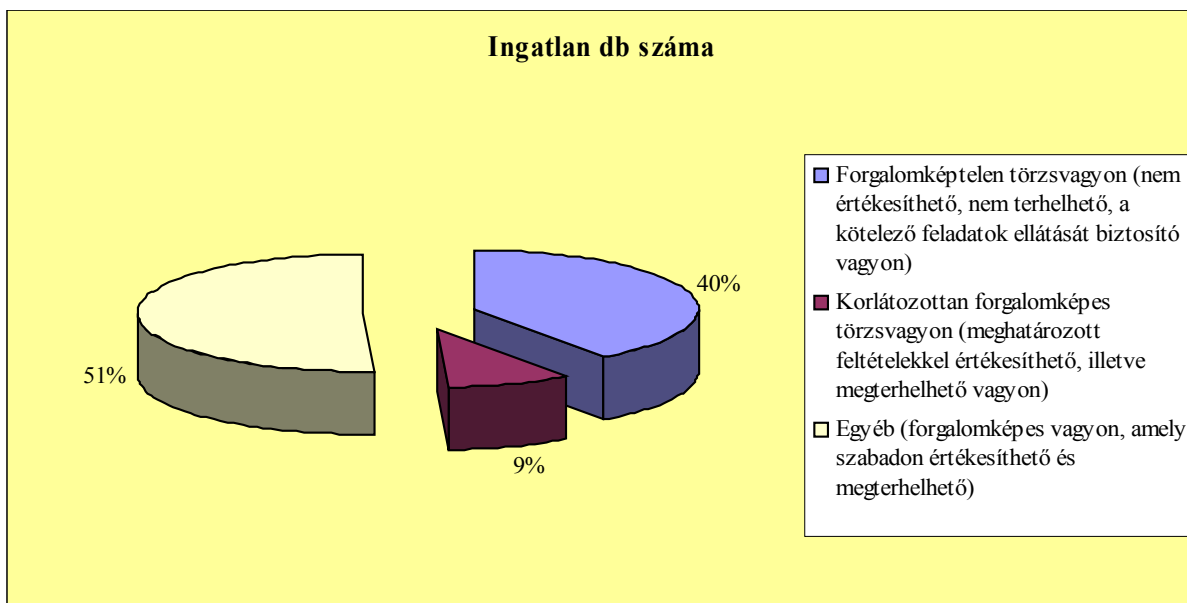
a.) Forgalomképtelen a helyi közutak és műtárgyaik, a terek, a parkok, a helyi önkormányzat kizárólagos tulajdonában álló gazdasági társaságban fennálló részesedés, és minden más ingatlan és ingó dolog, amelyet törvény vagy a helyi önkormányzat forgalomképtelenségnek nyilvánít. A forgalomképtelenségből következik, hogy az ilyen vagyontárgy nem terhelhető meg, nem köthető le, nem lehet követelés biztosítója, tartozás fedezete és végrehajtás sem vezethető rá.

b.) Korlátozottan forgalomképesek a közművek, intézmények és középületek, továbbá a helyi önkormányzat által meghatározott ingatlanok és ingók. A törzsvagyon korlátozottan forgalomképes tárgyairól törvény vagy a helyi önkormányzat rendeletében meghatározott feltételek szerint lehet rendelkezni. (1990. évi LXV.tv.79.§. (2) a./b./)

Azon vagyontárgyak melyek nem tartoznak a törzsvagyon körébe, az forgalomképes vagyon. A forgalomképes vagyon bérbe, használatba, koncesszióba adható, elidegeníthető, egyéb módon hasznosítható, gazdasági társaságba, alapítványba apportként bevihető, megterhelhető, biztosítékul adható.

Az Önkormányzat vagyonszerkezete a következő:

Vagyonelem megnevezése	Ingatlan (db)	Az összes vagyonból a vagyon részaránya
Forgalomképtelen törzsvagyon (nem értékesíthető, nem terhelhető, a kötelező feladatok ellátását biztosító vagyon)	1227	69.662.234 eFt
Korlátozottan forgalomképes törzsvagyon (meghatározott feltételekkel értékesíthető, illetve megterhelhető vagyon)	270	28.139.271 eFt
Egyéb (forgalomképes vagyon, amely szabadon értékesíthető és megterhelhető)	1552	6.259.257 eFt

A táblázatból megállapítható, hogy az önkormányzat vagyontjának vagyontelem szerinti megoszlása kedvezőtlen, mert nagyon nagy a forgalomképtelen, illetve a korlátozottan forgalomképes vagyont aránya.

A kerületi tulajdonban lévő forgalomképtelen közterületek hasznosítása a közterületek használatáról és közterületek rendjéről szóló önkormányzati rendelet és a mellékleteként jóváhagyott díjszabás alapján történik, az egyéb önkormányzati vagyonttal való gazdálkodás szabályait pedig az önkormányzat vagyontjáról, a vagyontárgyak feletti tulajdonosi jogok gyakorlásáról szóló többször módosított 29/1997.(X.21.) sz. rendelet tartalmazza.

A korlátozottan forgalomképes intézményi ingatlanok a közvetlen közszolgálati célú vagyont körébe tartoznak. Az önkormányzati oktatási, szociális, egészségügyi intézmények által használt ingatlanok alaptevékenységi felhasználás során bevételt nem termelnek és fenntartási, üzemeltetési, működési költségeik az önkormányzat költségvetését terhelik.

A forgalomképes vagyon lehet stratégiai vagy üzleti vagyon. A stratégiai vagyon az önkormányzat számára a közszolgálat ellátására, városképvédelmi, településfejlesztési, környezetvédelmi, valamint hosszabb távú üzletpolitikai vagy más fontos okból nélkülözhetetlen vagyon.

Az önkormányzati tulajdonú, nem lakáscélú ingatlanvagyon hasznosítását 2002 óta, haszonbérleti szerződés alapján az 100 %-os önkormányzati tulajdonú Vagyon18 nZrt. tulajdonában lévő Projekt 18 Kft. végzi. A haszonbérleti szerződés szerint az önkormányzat a haszonbérbe adott ingatlanokon fennálló bérleti szerződésekből származó jogait a Projekt 18 Kft-re engedményezi, aki a szerződésekből az önkormányzatot terhelő kötelezettségeket átvállalja. A Kft. a haszonbérbe átadott ingatlanok után haszonbérleti díjat fizet, mely összeg minden évben felülvizsgálatra kerül.

A hosszú távú bérbeadással hasznosítható ingatlanok folyamatos, jól tervezhető bevételt biztosítanak, s amennyiben város rehabilitációs célok ezeket a vagyonelemeket nem érintik, a hatékony vagyongazdálkodás céljából megtartásuk indokolt. Ugyanakkor felül kell vizsgálni a helyiségeket a gazdaságossági szempontok figyelembe vételével.

- Ki kell jelölni azon helyiségek csoportját, amelyek nem idegeníthetők el. Ezek alapvetően a legjobb gazdasági mutatókkal rendelkező helyiségek.
- Meg kell határozni azon helyiségek csoportját, amelyek bérbeadására tett kísérletek nem vezettek eredményre, valamint műszaki állapotuk nem teszi lehetővé a hasznosításukat. (Gazdaságosan nem újíthatók fel.) Ezen helyiségek megtartása nem indokolt, ezért dönteni kell további sorsukról. (Értékesítés, bontás, illetve a társasházi tulajdonos közösségnek hasznosításra történő felajánlás. Ebben az esetben az önkormányzat mentesülne a közös költség viselése alól.)

Minden vagyonelemnél felül kell vizsgálni annak felújítási szükségességét és a felállított fontossági sorrend alapján kell a végrehajtásra a költségvetésben keretösszeget biztosítani. Felül kell vizsgálni, továbbá a rossz hatékonyságú, nagy költségráfordítással üzemeltethető ingatlanokat, s elő kell készíteni azok értékesítését, illetőleg hatékonyabb vagyonelemekre cserélését.

Az Ötv. 8. §. (1) bekezdése többek között a települési önkormányzat feladataként jelöli meg a lakásgazdálkodást. Az önkormányzat maga határozza meg a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően, hogy feladatát milyen mértékben és módon látja el.

Összességében elmondható, hogy lényegesen nagyobb hangsúlyt kell fektetni az önkormányzati ingatlanok állagának megóvására, ennek megvalósítására pénzeszközt kell visszaforgatni. Lényeges szempont, hogy az Önkormányzat vagyonának állagromlását, a felújítások halasztását megállítsuk!

5.2.3. A vagyongazdálkodási terület további feladatai:

Az Önkormányzat gazdálkodása az elmúlt 10 év távlatában alapvetően romló tendenciát mutatott. Nem jellemezték korszerű feladat ellátási megoldások, legegyszerűbben a vagyongazdálkodás nem „hozott” értéket a tulajdonos számára, hanem inkább „vitt”, egy szétaprózott hálózaton keresztül történő ellátásra helyezte a hangsúlyt.

Az Önkormányzat vagyonsztratégiaja alapvetően még 2007. évben is hiányzott, az akkori vagyonsmüködtetés célszerűsége bizonyos esetekben megkérdőjelezhető volt, de legalábbis az összes körülmény figyelembevételével hatékonyak nem minősülő, és még hosszabb távon sem biztosított folyamatos működési bevételt az Önkormányzat számára.

Nem volt megfelelő figyelemmel kíséresi lehetőség abban a tekintetben, hogy az egyes vagyonelemek miként hasznosulnak és milyen indukáló hatásokat teremtenek a működési és fejlesztési pénzeszközök, források között.

Nem voltak és jelenleg sincsenek meghatározva jövedelmezőségi, megtérülési követelmények és költség-haszon elemzések.

Az Önkormányzat rendelkezésére álló lehetőségekkel, vagyonnal egy olyan koordinált gazdálkodásnak kell kialakításra kerülnie, amely keretében megteremthetők azok az érdekeltségi elemek, amelyekkel bővíteni lehet a folyó forrásokat, és ezek felhasználásával is indukálni lehet az államháztartásokon kívüli pénzeszközöket, illetőleg ezek megszerzésére – akár pályázati formában, akár társult finanszírozások külső elemeként – eredményes kísérletet lehessen folytatni.

Az önkormányzati vagyongazdálkodásnak olyan szervezeti keretbe kell kerülnie, ahol magas szintű vagyons felügyeleti kör alakítható ki, a Polgármesteri Hivatal csak a legszükségesebb vagyongazdálkodási feladatokat látja el, és forráskoordináció jöhet létre mind a működési – fejlesztési költségvetés, mind pedig a saját – idegen források között.

A jogszabályi és gazdasági környezet újabb szabályozási és pénzügyi dimenziókat jelentenek az önkormányzati gazdálkodás vonatkozásában, melyekre az elkövetkezendő időszakban kiemelt figyelmet kell fordítani és a gazdasági programban e vonatkozásban elérni kívánt célokat kell meghatározni.

A kerület vagyongazdálkodása tekintetében változtatásokra van szükség, melynek segítségével olyan ideális helyzetet lehet megteremteni, amely a politikai elképzelésektől viszonylagosan távolabb viheti magát a vagyonskezelést, de megtartja a szükséges igények kielégítésének gyors megoldását is, és lehetségessé válik az ellenőrzöttség azzal együtt, hogy kezelhető és az önkormányzati működési rendszerbe jól illeszthető megoldások kerülhetnek kialakításra, valamint nagymértékű megtakarításokat lehet majd elérni.

A vagyongazdálkodás célja az önkormányzat vagyonsból származó jövedelem növelése, a kerületfejlesztés pénzügyi eszközeinek megszerzése, az önkormányzati vagyons gyarapítása.

A biztonságos működtetés tartós megteremtése érdekében keressük az ésszerűbb és költséghatékonyabb működési kereteket.

Az önkormányzati vagyons naprakész nyilvántartásának komplex rendszerét az önkormányzaton belül célszerű kialakítani.

Folytatnunk kell az ingatlanok, vagyonelemek teljes körű műszaki felmérését, mellérendelve a hasznosítási lehetőségeket, valamint a távlati fejlesztési ütemezést.

A vagyongazdálkodás során folyamatos racionalizálásra van szükség, mindig a leghatékonyabb, legeredményesebb hasznosítási forma elérése a cél.

A vagyongazdálkodás legfontosabb célja az, hogy a kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatok ellátásához a leghatékonyabb módon biztosítsa a vagyonelemeket. Az önkormányzat anyagi forrásainak, így az önkormányzati vagyon hatékony, jogszabályok szerinti, ellenőrzött felhasználása önkormányzati érdek.

Dönteni szükséges arról, hogy a lakosság által igényelt, nem kötelezően ellátandó közszolgáltatások közül az önkormányzat melyeket és milyen mértékben vállalja fel a kötelező feladatok ellátásának veszélyeztetése nélkül.

Az önkormányzat városfejlesztési és vagyongazdálkodási koncepciót alakít ki minden évben. Az Önkormányzat meghatározza a vagyongazdálkodás elveit, ezen belül a hatékony vagyongazdálkodást, az egységes vagyonyilvántartást, az infrastrukturális intézményi, vállalkozói területek fejlesztését, az önkormányzati lakásgazdálkodást és vagyonkezelést, valamint a vagyonüzemeltetést.

5.3. Pénzügyi stratégia

A pénzügyi stratégia hatékonysága számos összetevőtől függ, összességében a forrásfelhasználás hatékonysága biztosíthatja a gazdálkodás hosszú távú stabilitását.

Elsődleges szempont a likviditás biztosítása. Az eladósodottság terhei miatt a központi források további csökkenése, új forrásokkal történő kiegészítésének elmaradása, illetve új feladatok felvállalása már eredményezhet finanszírozási nehézségeket.

A likviditási mérleg mutatói a három év vonatkozásában kedvezőtlen tendenciát mutatnak. Ennek elsősorban az az oka, hogy míg a rövid lejáratú kötelezettségek részaránya az összes kötelezettségen belül az elmúlt 3 évben folyamatosan nőtt.

A kedvezőtlen tendencia megállítása az önkormányzat pénzügyi stratégiájának egyik fontos eleme.

A mindenkori feladatellátás forrásigényét a központilag biztosított hozzájárulások és támogatások mértékéhez kell igazítani. Ezzel szemben egyre szűkül a lehetősége annak, hogy az igényekhez viszonyítva számottevőnek tekinthető saját forrással növeljük a bevételeinket. A saját bevételi források felkutatása ill. növelése, a feladatfinanszírozás egyre nagyobb szerepet kap.

Jellegeből adódóan az önkormányzati vagyonunk jelentős részben nem forrásteremtő, hanem forrásfelhasználó jellegű törzsvagyon. Folyamatosan alkalmazkodnunk kell a forrásváltozásokhoz úgy, hogy a kötelező feladatokat az elvárt szinten - veszélyeztetés nélkül -, az egyéb felvállalt tevékenységeket pedig a rendelkezésre álló források függvényében, annak megfelelő színvonalon láthassuk el.

Lényeges, hogy az Önkormányzat pontosan felvázolja a kötelező, és önként vállalt feladatainak körét, a kötelező feladatokhoz kapcsolódó többletvállalásokat. Csak ennek birtokában nyílik lehetőség a mérlegelésre azon feladatok körében, melyek elsődleges visszafogása alapvetően már nem lehetőség, hanem szükségesség a kialakult gazdasági helyzetben.

Az Ötv. meghatározza az önkormányzatok főbb feladatait, ezen belül is a kötelezően és az önként vállalt feladatok körét. A kötelező feladatok körében az önkormányzatoknak nincsen választási lehetőségük, azokat kötelesek ellátni. Arról

azonban dönthetnek, hogy a kötelező feladatokat milyen mértékben és formában látják el. A lakosság felől érkező igények figyelembe vétele több, az Önkormányzat számára nem kötelező feladatvállalást is jelent. Ezen szolgáltatások a vállalást követően a működtetés területén az Önkormányzat számára kötelezőek.

eFt-ban

Megnevezés	Kötelezően ellátandó feladatok	2/6 %-ban	Önként vállalt feladatok	4/6 %-ban	Összesen
1	2	3	4	5	6
Önkormányzati feladatok, Polgármesteri Hivatal kiadásai	9.014.440	71,9	3.507.936	28,1	12.522.376
Önkormányzati intézmények kiadásai	6.800.515	74,5	2.328.584	25,5	9.129.099
Összesen	15.814.955	73,0	5.836.520	27,0	21.651.475

A gazdasági program tartalmazza az Önkormányzat gazdálkodását érintő azon főbb célkitűzéseket, amelyek a kötelező és az önként vállalt feladatok ellátását szolgálják. Egy megfelelő gazdasági program annak az előfeltétele, hogy a költségvetés tervezés a koncepcióval megalapozottan kezdődhessen meg.

Az éves költségvetési koncepciónak, majd az éves költségvetésnek a gazdasági program ütemének aktualizálásával, a program időarányos megvalósíthatóságának felülvizsgálatával, a tervezett fejlesztési feladatok teljesíthetőségének, pénzügyi megalapozottságának vizsgálatával, valamint részletes pénzügyi - gazdasági számításokkal és értékelésekkel alátámasztottan szükséges összeállításra kerülnie. A rövid távú tervezés esetében a mindenkori költségvetési törvényjavaslatban szereplő anyagi és pénzügyi kondíciók számbavétele, azok önkormányzati bevételekre és kiadásokra való hatásának elemzése, a változtatások nagyságrendjének megítélése nagymértékben befolyásolja a kondíciókat.

Rendkívül fontos a folyamatos és gyorsan változó környezethez való alkalmazkodás. Ha a stratégiában meghatározza az önkormányzat a gazdálkodásának fő irányait, kiszámíthatóbbá teheti a jövőt, kiküszöbölheti az esetleges többletkiadásokat. Az önkormányzat stratégiája annak ellenére, hogy minden tényezőt figyelembe kell vennie, alapvetően az önálló finanszírozási fejezetet alkotó pénzügyi stratégiára épül, hiszen ha nem tudja az Önkormányzat megteremteni a megfelelő pénzügyi fedezetet feladatai ellátásához, akkor eredményes stratégiát sem tud kidolgozni.

A pénzügyi stratégia biztosítja a költségvetés egyensúlyának fenntartását, hiszen szorosan kapcsolódik a költségvetési tervezéshez, és a költségvetésben megfogalmazott célok megvalósításához szolgálat eszközrendszert.

Az önkormányzati gazdálkodás kiindulópontja a költségvetés. A költségvetés tervezés során a jelenlegi helyzet elemzése a rendelkezésre álló erőforrások, valamint az optimális illetve elvárt helyzet mérlegelésével történik. A célok eléréséhez szükséges eszközök meghatározása után dolgozható ki a stratégia, az alábbi kérdések mentén:

Kiemelt kérdés az intézményfinanszírozás, annak kimutatása, hogy milyen nagyságrendben történik az egyes intézmények feladatainak finanszírozása állami támogatásból, illetve önkormányzati saját bevételből. Megválaszolható, hogy milyen

mértékben kell az önkormányzatnak hozzájárulnia az egyes kötelezően előírt, illetve önként vállalt feladathoz.

Célrendszer:

- Kötelező feladatellátás prioritása
- Kötelező és önként vállalt feladatok jó színvonalú finanszírozása
- Fenntartható és követhető feladatellátás
- Feladatfinanszírozási forrásszerkezet
- Megalapozott vagyoni viszonyok
- Kiegyensúlyozott gazdálkodás
- Korszerű vagyongazdálkodási szervezet
- Gazdasági vonzerő javítása
- Sportolási és kulturális lehetőségek bővítése
- Lakáshoz jutási lehetőségek bővítése
- Szolgáltatások színvonalának emelése
- Munkanélküliség szintjének csökkentése
- Környezetvédelem javítása
- A terület előnyeinek kihasználása és ezeknek való megfelelés
- A területben élők életminőségének folyamatos javítása
- Lakossággal való minőségi kritériumok meghatározása.

MÚLT

- decentralizált döntési jogosítványok
- nem megfelelő vagyonstruktúra
- párhuzamos feladatellátások
- szétforgácsolt vagyongazdálkodás
- semmiféle jövedelmezőségi követelmény
- gazdasági társaságok, GESZ általi átláthatatlan feladatellátások
- GAMESZ, POGESZ, PEOGESZ, HOIGESZ
- megfelelő stratégiák hiánya
- számos racionalizálási célú javaslat a vagyongazdálkodás működési rendszerére
- vagyonnal való koordinálatlan gazdálkodás
- finanszírozhatatlanul nagy intézményrendszer
- finanszírozási (adósság) csapda
- alapvetően átgondolt, de javítható adórendelet
- ingatlanállományból adódó hatalmas terhek
- korrigálatlan bázis automatizmus a költségvetés tervezése tekintetében

JELEN

- jelentős mértékű kiadáscsökkentés
- centralizáltabb rendszer
- feladatellátási követelmények támasztása
- újragondolt feladatellátások
- központi GESZ
- lehetőségek keresése
- kiforrott középtávú fejlesztési tervek
- javaslatok realizálásának dinamizálása
- koordinált rendszer kialakítására vonatkozó javaslatok realizálásának elhúzóódása
- intézményi racionalizálások
- nehezen kezelhető finanszírozási helyzet
- controlling

JÖVŐ

- további törekvés a központosítás irányába
- vagyonkategorikák újragondolása
- tovább racionalizált feladatellátások
- egységes vagyongazdálkodás kialakítása
- operatív vagyongazdálkodási feladatok integrálása
- jogszabályi változások új szabályozási feladatokat jelentenek
- fejlesztési projektek
- költséghatékonysági intézkedések
- adótervezés felülvizsgálata, szigorúbb szankcionálási rendszer
- bérlakás értékesítési koncepció gyakorlati alkalmazása
- bevétel orientált korrigált null-bázis módszertana
- közfeladatok ellátásának felülvizsgálata a megváltozott szabályozási környezetben

5.4. A bevételek várható alakulása

5.4.1. Allokációs politika

Az allokációs politika szerves része a fenntartható fejlődésnek. Önkormányzatunknak olyan projekteket célszerű felvállalnia, amelyeket hosszú távon fenn tud tartani, működtetésére képes.

Meg kell fogalmaznunk a közjavak nyújtására, a költségvetési intézmények fenntartására vagy hasonló funkciójú magánszervezetek támogatására vonatkozó elképzeléseinket. Ki kell alakítanunk a szorosabban vett gazdasági tevékenység (vállalkozások) támogatásának módját, illetve annak kedvezményezését jelentő adó- és kiadáspolitikánkat.

Az allokációs politika tényleges intenzitásának megítéléséhez tartozik, hogy költségvetésen kívüli eszközökkel is folytatható, így a valóságos hatásokat lehetetlen közvetlenül meghatározni.

5.4.2. Adópolitika

A helyi adókból származó bevételek megszerzésének lehetőségei mellett figyelembe kell venni, hogy ezek ne terheljék meg olyan mértékben az adózókat, hogy azok a kerületen kívül keressék lehetőségeiket. Ennek megfelelően olyan adórendelet kialakítására van szükség, amely figyelembe veszi a lakosság terhelhetőségét, azonban emellett biztosítja az Önkormányzat megfelelő gazdálkodásához szükséges helyi adókból származó bevételeket. Elsősorban az adókedvezmények mértékének megváltoztatása lehet megfelelő módszer, az adórendelet átdolgozása során a bevétel-növekedés érdekében.

Célok és ezek eszközei a helyi adóztatásban a XVIII. kerületben:

Célok	Eszközök
Többlet bevételi források folyamatos biztosítása	Adók és ún. idegenbevételek (pl. helyszíni bírságok) végrehajtási hatékonyságának növelése.
	Adóellenőrzések hatékonyságának növelése
	Nem adózók felkutatása és visszamenőleges adóztatása
Az önkormányzat adóbevételekkel történő gazdálkodásának pozitív megítélése (bizalom növelése)	Minél nagyobb tömegű adó kerüljön az adózók számára átlátható és az adózók számára is fontos területeken történő felhasználásra
Az adózási morál növelése (adóelkerülés, adócsalás lehetőségének csökkentése)	Adóellenőrzések számának növelése
	Fizetési könnyítési kérelmek elbírálásakor a tényállás teljes körű, (a legkisebb részletekre is kiterjedő, a kialakított gyakorlatnak mindenben és mindig megfelelő) tisztázása
Alkotmányos alapelvek szigorú betartása, ezek közül a jutányosság elvének még szigorúbb érvényesítése (minimális költségek)	Az adóigazgatási eljárás során (adók kivetése, beszedése, behajtása, nyilvántartása stb.) a lehető legkisebb költség kiválasztása (pl. nyomdai-, papír- és postaköltség, szakértői díj)

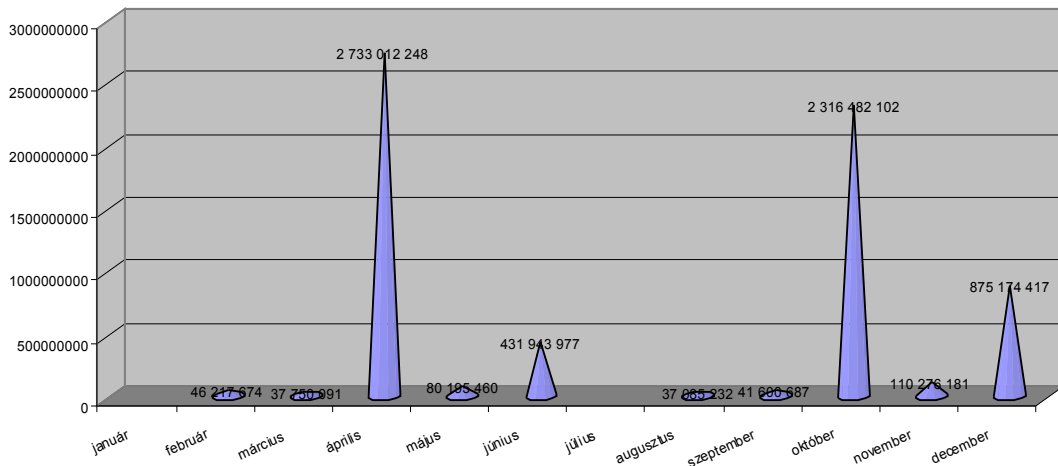
	stb.)
Az adózóknak az adóhatósággal szembeni bizalmának növelése, az adózók és adóhatóság közötti kapcsolat erősítése	Az adóigazgatási eljárással kapcsolatos mindennemű előzetes és folyamatos tanácsadás (kiemelten a bevallásokra, az adókedvezmények, adómentességek kérelmezésére vonatkozóan), ami egyben szakmai kontroll is - továbbiakban: tanácsadás – A tanácsadásnak ki kell terjednie az adózáshoz kapcsolódó egyéb kérdésekre is.
Erőforrás (pénz, idő) megtakarítás	
Adóalanyok jogkövető magatartásának erősítése	
Adóellenőrzések során az adózókat érintő negatív hatások csökkentése	
Adóalanyok részére adókockázat csökkentés	
Rugalmas, magas szakmai színvonalú, ügyfélbarát és teljes mértékben törvényes ügyintézés, nagyon jó (udvarias, segítőkész, stb.) kommunikáció	Tanácsadás
	Azonnali ügyintézés (pl. adóigazolások, számlaegyenlegek esetében)
	Nagyon indokolt esetben ügyfélfogadási időn kívüli ügyfélfogadás biztosítása
	Ha jogszabály nem tiltja, illetve kifejezetten lehetővé teszi a modern kommunikációs eszközök használata (telefon, fax, e-mail), személyes kontaktus teremtés

5.4.3. Hitelpolitika

Az elmúlt 4 évben az önkormányzat vezetése arra a helyzetre, hogy az általa fontosnak tartott feladatok költségigénye tartósan meghaladta a bevételi lehetőségeket, mértéktelen és ésszerűtlen (a visszafizetéssel nem számoló) hitelkonstrukciók igénybevételével reagált.

A rövidlejáratú hitelállomány 2010. évben már meghaladta az Áht. szerinti korlátot, a kötvény és lízing konstrukciók alkalmazási lehetőségei is kimerültek. Jelenleg az önkormányzat viseli ezek folyó kiadás (kamat) terheit, a tőke törlesztések zömében 2013-ban kezdődnek meg. Az önkormányzati feladatellátáshoz, a teljes költségvetés finanszírozásához átmenetileg vagy tartósan szükség van banki erőforrások bevonására. Ennek egyik formája rulírozó jellegű folyószámlahitel, amelyre azért van szükség, mert az önkormányzat bevételei nem egyenletesen valósulnak meg, és a központi költségvetésből származó bevételek sem kiszámíthatóak, rendszeresek. Tekintettel arra, hogy az ingadozó nagyságrendű bevételek tartós elemei az önkormányzati gazdálkodásnak, ezért ezt a hitelkonstrukciót tartósan fenn kell tartani.

2010. évi Iparüzési adó bevételek havi bontásban

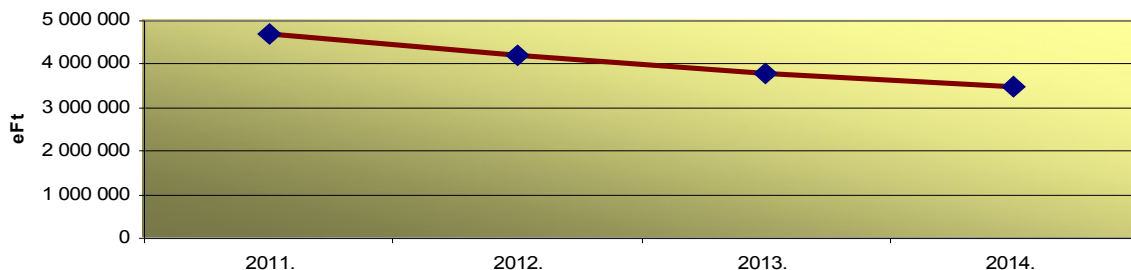

A vezetésnek biztosítani kell, hogy az elképzeléseiket megfelelő finanszírozási források tegyék megvalósíthatóvá, melyhez stratégiaileg megalapozott elképzelések szükségesek. A finanszírozási stratégia kialakításakor szem előtt kell tartani a likviditás és a hosszú távú pénzügyi egyensúly szükséges feltételeit. A pénzgazdálkodás során az önkormányzat vezetésének feladata a finanszírozási szükséglet meghatározása, a források biztosítása és gazdaságos felhasználása.

A gazdálkodási tevékenység az egyik legfontosabb és legfelelősségteljesebb közigazgatási feladat. A gazdálkodás operatív folyamata szükségessé teszi a különböző döntési és végrehajtási szintek kialakítását, valamint a közöttük lévő kapcsolatok szabályozását. A gazdálkodás az egyes folyamatok körforgásának összessége. A teljesítés gazdasági elemzése a következő döntés-előkészítés egyik kiindulópontja.

A hitelállomány tartós csökkenésére csak a feladatellátás felülvizsgálata és a feladatellátás költségeinek csökkentése esetén van és lesz mód és lehetőség.

Belföldi hitelműveletek

6. Településfejlesztés, városüzemeltetés

A kerületnek a fenntartható fejlődés érdekében a racionális terület-felhasználásra, az ésszerű városüzemeltetés feltételeinek biztosítására kell törekednie. Mindezekkel összefüggésben kiemelt hangsúlyt kell adni az épített és a természetes környezet rehabilitációs folyamatainak.

Alapvető feladatunk a kerület meglévő kertvárosi jellegének megőrzése, az infrastrukturális fejlesztésekkel az itt élő lakosság ellátottságának minél magasabb szintre emelése. A kerület fejlesztése során kiemelt szempontként kell kezelni a két nagy településrész, Pestszentlőrinc és Pestszentimre kialakult jellemzőinek, sajátosságainak figyelembevételét, de ugyanakkor folyamatosan törekedni kell a két településrész eltérő – főleg infrastruktúrában jelentkező – fejlettségbeli különbségeinek megszüntetésére.

Kiemelt feladatunk a kerületben található, mintegy 420 ha erdő fenntartása, és megtartása.

6.1. *Önkormányzati feladatellátás. Intézményi struktúra leírása, célok, átalakításának terve*

Intézményi struktúra

Kerületünkben kiterjedt intézmény hálózat áll a lakosság rendelkezésére, a szociális, egészségügyi, kulturális, művelődési igények kielégítésére, jelentős a kereskedelmi és szolgáltatói tevékenység is. Mindezek ellátása komoly problémát okoz a közvetlen környezet zöldterületi fenntartásában, valamint a megfelelő számú parkoló biztosításában.

Részben megoldott a közintézmények akadálymentesítése, mely egyébként jogszabályi kötelezettsége az önkormányzatnak. Ennek teljes megoldására kiemelt hangsúlyt kell fektetni, s meg kell keresni hozzá a pénzügyi forrásokat.

6.2. *Területfejlesztés és követendő irányai: infrastruktúra (közlekedés, közmű) és intézmény-fejlesztési elképzelések*

6.2.1. Fejlesztési területek

A XVIII. kerület megítélést erősen befolyásoló tényező az Üllői út kerületre eső szakasza, mely ma is a kerületi közlekedés főtengelyében helyezkedik el. Az út központi szakasza mellett alakult ki a település városközpontja, mely meghatározó szerepet tölt be a kerület életében. Az elmúlt években az ellátott funkcióiban és az épített környezet minőségében is leromlott épületek rehabilitációja megkezdődött, melyet folytatni kell, hogy a terület valóban a város központja lehessen, s mind megjelenésében, mind a szolgáltatások színvonalában méltó legyen a kerülethez.

Be kell fejezni a Havanna lakótelep megkezdett rehabilitációját, mely az itt lakók részére egy élhetőbb környezetet biztosít. A lakóépületek energiatakarékosági szempontból történő megújítása szintén javítja az itt élők komfortérzetét.

Önkormányzatunk pályázatot nyújtott be Pestszentimre városközpont integrált fejlesztésére, mely pályázat nyertessége esetén megújul Pestszentimre központja, a Nemes utca és a Nagykőrösi úti csomópont (Közösségi ház, a Nemes utca egy szakasza, Nemes 16. szám alatt lévő ügyfélszolgálat épülete, a Patika tér, Katolikus

templom tetőszerkezete stb.). Ezzel a fejlesztéssel reményeink szerint már be fogja tudni tölteni a városrész központi funkcióját.

A Sportkastély tömbjében, mely gyakorlatilag teljes egészében az Önkormányzat tulajdona, elsősorban a meglévő elemek jobb és átfogóbb hasznosítása az elsődleges cél.

A kerület egyik jelentős vagyontárgya a Malév Sporttelep. A telep racionális hasznosítását minél előbb biztosítani kell.

A kerületben jelentős volt mezőgazdasági területek találhatók, melyeket a Gyáli Termelőszövetkezet felszámolásakor tagi és kárpótlási földként szétosztottak. Ezen területek egy részének belterületbe vonása megtörtént, a területekre érvényes Szabályozási tervek vannak. Ezen a kb. 30 hektárnyi területen jelentős családi házas építkezések várhatók a közeljövőben. Arra is fel kell készülnünk, hogy a beépíthető területek jelentős fogyatkozásával megerősödik a külterületi szántó területek tulajdonosainak nyomása, jelentős területek belterületbe vonására, és építési terület kialakítására. Fontos egy minden szempontot figyelembe vevő tanulmányterv elkészíttetése ezekre a területekre vonatkozóan, hogy milyen feladatokat ró ez önkormányzatunkra (közműépítés, útépítés, tömegközlekedés, intézményhálózat).

6.2.2. Fejlesztési feladatok

6.2.2.1. Területfejlesztés

- Szükség van több alátámasztó vizsgálatra, mert nem ismert, hogy a kerület közigazgatási területe mire alkalmas. Az alátámasztó vizsgálatok egyben alkalmassági vizsgálatok is, melyek feltárják a kerület geológiai, hidrológiai, éghajlati, növénytani stb. adottságait és ezek viszonyát a tágabb környezetben. Ehhez pénzügyi forrást kell tervezni és biztosítani.
- Az infrastruktúra-fejlesztés megalapozása érdekében az egész kerületre vonatkozó forgalomtechnikai felmérés készítése és olyan mélységű vizsgálat készíttetésére van szükség, amely a közlekedési lehetőségek minden elemére kiterjednek és tartalmaznak kikérdezéssel munkarészt is (indulási és cél állomások, útvonalak, stb.). Ehhez pénzügyi forrást kell tervezni és biztosítani.
- A területfejlesztési program megalapozása érdekében szükséges egy átfogó városszociológiai tanulmány, amely alapintézményi adatokat is megalapoz. Alapadatot szolgáltat rövid és hosszú távú lakossági összetételre, amelyből az alapintézményi hálózat terhelésére ellátási intézményi hálózat összetételének várható igénybevételére lehet következtetni.
- Az előző megalapozó tanulmányok alapján a közlekedési hálózat területigénye, annak változása prognosztizálható. Megbecsülhető az intézményi struktúra összetétele és annak szükséges átrendezése (az igényekhez igazodó intézményi kapacitások). Jelenleg erre vonatkozó tudományos alaposságú vizsgálatok nincsenek.
- A területfejlesztés kapcsán a helyi munkaerő és vállalkozói kapacitás jelenlegi potenciáljára alapozva fejlesztési területek kijelölése, illetve a meglévők átalakítási programjának kidolgozása szükséges.
- Szükséges az egész kerületre vonatkozó egészségügyi helyzetfelmérés (városszociológia részeként), hogy az egészségügyi intézmények fejlesztése a követő fejlesztésből a naprakész vagy megelőző fejlesztés helyzetébe kerüljön.

- Fel kell mérni az önkormányzati ingatlanvagyonot és az eddig nem hasznosított „barna-mezős” ingatlanokat és meg kell vizsgálni a fejlesztés generálásának az új lehetőségeit, például a szabályozási tervi beavatkozások szükségességét.
- A területfejlesztés kapcsán külön foglalkozni kell, és koncepciót kell kidolgozni az erdősítésre szánt, de jelenleg nem erre a célra használt területek aktívvá tételére (telepítés megindítása, átminősítés, területhasználat támogatása)

6.2.2.2. Infrastruktúra fejlesztés

- Az előzőekben vázolt megalapozó dokumentumok alapján a meglévő és megtartandó közlekedési területek és hálózatok fejlesztését elő kell készíteni legalább a szomszéd kerületekkel és az agglomerációs csatlakozó területekkel kötendő megállapodásokkal majd pályázati dokumentumok előkészítésével, a közös fejlesztéseknek a Főváros és az Agglomeráció fejlesztési terveibe való beépítettése, ehhez a támogatás megszerzése.
- A közműhálózat fejlesztése terén a szennyvíz-csatornázottság 100%-ra való növelése alapvető cél kell, hogy legyen környezetvédelmi és egészségügyi szempontból egyaránt.
- Az energia szolgáltatás területén ki kell dolgozni a támogatható alternatív energianyerési lehetőségek koncepcióját, alapvetően a megalapozó tanulmányok alapján.
- A rekreációs lehetőségek fejlesztésének bővítése érdekében a zöldterületek hálózattá való fejlesztését az összekötő közlekedési korridorok átalakításával létre kell hozni.
- A hálózattá fejlesztett zöldterületi rendszer alapján ki kell alakítani egy nem csak célközlekedésre alkalmas alternatív kerékpárút hálózatot elsősorban a szabadidő jobb eltöltése és a rekreáció támogatására. Ezt a hálózatot a szomszédos területek (kerületek, agglomeráció) felé is bővíteni kell.
- A közlekedési infrastruktúra területén a tömegközlekedés kiszolgáló létesítményeinek színvonalát növelni kell. A megállókat és környezetüket közlekedési csomópont jelleggel kell fejleszteni, más szolgáltatás részére is területet kell biztosítani, különösen az átszálló helyeken. Mindezek megjelenését városképi szempontból elfogadhatóvá kell tenni, karakteressé kell alakítani.

Általánosságban az előzőek átfogására és átláthatósága érdekében fel kell állítani az önkormányzati térinformatikai rendszert, mert jelenleg egyik szakterület sem rendelkezik a munkájához szükséges információkkal, ez többletmunkát eredményez és nehezíti a stratégiai döntések előkészítését.

6.3. A városüzemeltetés főbb célkitűzései

6.3.1. Közterületek fenntartása

A kerület jelentős út és járdahálózattal rendelkezik, melyek állapota sok kivetni valót hagy maga után. A közterületek fenntartását az önkormányzat gazdasági társasága végzi. Gondoskodik arról, hogy a közút biztonságos közlekedésre alkalmas legyen, valamint karbantartja és felújítja azokat.

Az elmúlt években az önkormányzat a szennyvízcsatorna építést teljes út rekonstrukcióval együtt végezte és igyekezett, ezekben az utcákban legalább egy oldalon a járdákat is felújítani.

A kerület területén nagy mennyiségű zöldfelület található. A fasorok és parkok fenntartását szintén önkormányzati társaság végzi. A zöldfelületek fenntartására, fejlesztésére vonatkozó irányelveket a Zöldfelület-gazdálkodási koncepció tartalmazza. A nagy arányú zöldfelületek miatt kerületünkben kiemelt kérdés a parlagfű-mentesítés.

Cél a közterületek rendjének megőrzése, a közterületi szerep biztosítása, a közterületek eredeti rendeltetésének megfelelő használata, melyet több tényező és probléma is jelentősen befolyásol:

- Hatalmas az igény (főleg a lakótelepeken) a közterületi parkolási lehetőségek iránt. A parkolási gondok miatt gyakori a parkokban, zöldterületeken történő parkolás. Ennek felszámolására kiemelt figyelmet kell fordítani.
- Lakótelepeken jelentős a kitaposott pázsitterület.
- Sok gondot okoznak a parkokban a rendeletekkel ellentétes ebtartási szokások. (növények károsítása, környezet szennyezés) Fokozott számú bekerített kutyafuttató hely létesítése az elsődleges cél.

A zöldfelületek fejlesztésének egy lehetősége – ahol erre a műszaki megoldás lehetőséget nyújt – a zöldtető tetőkert kialakítása, amely elősegíti az ökológiailag hasznos zöldterületek létrejöttét, az egészségesebb környezet kialakítását.

6.3.2. Köztisztasági feladatok

A lakossági kommunális hulladékok elszállítását és kezelését a kerület területén a Fővárosi Közterület-fenntartó Zrt. végzi. A lakosság által illegálisan elhagyott hulladékot az önkormányzat vállalata szállítja el. A kerület több pontján szelektív hulladékgyűjtő sziget található, melyek fenntartását a FKF Zrt. végzi. Kerületünkben nem megoldott az építési törmelék, a lakásfelújításból származó kis mennyiségű silt elhelyezése és kevés a Fővárosi Önkormányzat által évi egy alkalommal megszervezett lomtalanítás. Ezért főként a lakótelepeken fontos az évi két alkalommal megszervezett lomtalanítás.

Nagy gondot kell fordítani az illegálisan lerakott szemét elszállítására, illetve azok lerakásának megakadályozására. Ezt gyakoribb közterület – felügyeleti ellenőrzéssel, illetve a hamarosan beinduló mezőöri ellenőrzéssel kívánjuk biztosítani.

A kerület kertvárosi jellegéből adódóan fontos téma a természetes zöldhulladék (pl. avar) kezelésének kérdése. Ezt a házi komposztálási rendszer kialakításának elősegítésével kívánjuk megoldani.

A leggyakrabban kifogásolt köztisztasági probléma a közterületeken a kutyapiszok, az illegális hulladéklerakás és a gyakori útfelbontások okozta por és sárfelhordás.

6.3.3. Csatorna

A kerület csatornázottsága 2008-ig jelentősen változott, 1990-2008. között mintegy 74 km szennyvízelvezető csatorna épült. A kerület csatornázottsága jelenleg kb. 70 %-os. A teljes csatornázottság elérése fontos cél és feladat, melynek megvalósítását a Fővárosi Önkormányzat vállalta fel, mely uniós pályázati pénzeszközök felhasználásával előreláthatólag 2014-re valósul meg.

Másik nagy megoldatlan feladat a felszíni vizek elvezetése. Ez többségében elválasztott rendszerű csatornával történik. A főgyűjtő a Sósomcsár árok, amelyet zártrendszerűvé alakítottak. Ezáltal a lakótelepek vízelvezetése megoldott. A kerület

családi házas területein azonban a csapadékvíz elvezetése gondot jelent. Ezekben a körzetekben a Gyáli-patak VII. ágának Fővárosi Önkormányzat általi jelenlegi rekonstrukciója részleges megoldást jelent, azáltal, hogy most már lehetőség nyílik az összegyűjtött csapadékvíz patakba történő bevezetésére, de csapadékvíz hálózat tervezetése és kiépítése több milliárdos beruházást jelent. Ezért a beruházás megvalósításához feltétlenül meg kell keresni a pályázati lehetőségeket.

6.3.4. Vízellátás

A kerület ivóvíz-hálózati ellátottsága mára már 97 %-os. Vízvezeték építés terén tehát csak kisebb fejlesztésekre van szükség.

6.3.5. Közlekedés

Jelenleg a kerület területén lévő funkciók és a közlekedési hálózat összhangja több ponton is hiányos. A vasút a kerületen több vonalon is áthalad, de a közlekedési igények (személy és áru) kielégítésében nem bír mérhető szereppel. Hiányzik a vasút és a többi közlekedési rendszerelem közti használható kapcsolat. Ugyanakkor, a kerület belvárossal való kapcsolatainak javítása érdekében középtávon, kedvező lehetőségeket nyújt a területén áthaladó két vasútvonal (Budapest – Szolnok, Budapest – Lajosmizse) kapacitáslehetősége és fejlesztési potenciálja.

A közlekedési hálózat hiányosságai folytán a városi tömegközlekedés nem optimális, szállítási kapacitások maximuma a csillapításra váró területeken regisztrálható.

A kerületen belüli munkahelyek alacsony száma következtében az utazások zöme a városközpont felé irányul. A kerület perem jellegéből fakadóan a főváros és az agglomeráció közötti kapcsolat a három sugárirányú úton, illetve a két vasútvonalon bonyolódik le.

A tömegközlekedési hálózat is – a metró két kispesti megállójára szervezve – a XIX. kerületi utakat terheli. A kerület közforgalmi- (tömeg-) közlekedési hálózata folyamatos átalakuláson ment át. A jelenlegi hálózat struktúráját az észak-déli (3-as metró) Kőbánya-Kispest vasútállomásig történt meghosszabbításával kapcsolatos intézkedés sorozat alakította ki.

A tömegközlekedési hálózat gerincét az Üllői úton haladó 50-es közúti vasútvonal alkotja. A közelmúltban végrehajtott járműcsere folytán a szolgáltatás színvonala, utazási idő, követési idő, menetrendtartás egyértelműen javult.

A legégetőbb kerületet érintő gond a haránt irányú átmenő forgalom okozta káros hatások mérséklése, mely a külső keleti (ipartelepi) út megépítése nélkül tartósan nem oldható meg. Megnyugtató megoldást a teljes kerületi szakasz megépítése jelentheti.

A csillapítási intézkedések átgondolt megvalósítása elkerülhetővé teszi a védett zóna peremén lévő gyűjtőutak forgalmának indokolatlan növekedését.

A tömegközlekedésben a kötöttpályás fejlesztések megvalósulásáig a jelenlegi hálózat ésszerűsítését kell kitűzni célul.

A gyalogos és kerékpáros létesítmények általában a maradék elven részesednek a forrásokból. Meggondolandó a járműforgalom térnyerése mérséklése céljából a relatív kis költségű fejlesztések kiválthatnak-e közúti fejlesztéseket. A parkolás terén elsősorban a városközponti térségek és a lakótelepi térségek gondjainak megoldása sürgető feladat.

6.3.6. Környezetvédelem, környezetfejlesztés

Az Önkormányzat rendelkezik Környezetvédelmi Programmal, mely környezetvédelemről szóló részletes tanulmányt és stratégiát is tartalmaz. Összhangban a programmal az alábbi célok megvalósítását tartjuk elsődlegesnek:

6.3.6.1. **Levegőtisztaság védelem**

- A légszennyezettség csökkentése, különösen a főforgalmú utak mentén többszintű növénytelepítéssel
- Az Európai Unió által megadott határértékek betartása
- Az immisszió csökkentése elsősorban a kritikus szennyezőanyagok (nitrogén-oxidok és por) kibocsátás-mérséklése révén
- A kerület allergén növény fertőzöttségének a minimális szintre szorítása gyommentesítéssel, allergén pollent termelő fák, cserjék telepítésének korlátozásával.

6.3.6.2. **Zajvédelem**

- A kertvárosi jelleg megőrzése, a határérték fölötti zajterhelések megszüntetése rendszeres hatósági ellenőrzéssel, intézkedésekkel.
- A lakóterületekbe beékelődött zajterhelést okozó termelői tevékenységek fokozatos megszüntetése, a lakóterület elsődleges funkciójának érvényre juttatása a szabályozási tervek készítése, PPVSZ módosítása során.
- A szabadidős tevékenységből származó zajok csökkentése rendszeres ellenőrzéssel, a nyitva tartás korlátozásával.
- A lakóterületek éjszakai, munkaszüneti napokon és kora esti órákban érvényesülő zajterhelésének csökkentése
- A közlekedésből eredő zajterhelés csökkentése: A vasúti közlekedésből származó zajterhelést csökkentette a Cegléd-Szolnok vasútvonal mellett megépített zajvédőfal. A repülőtér zajterhelésének csökkentése érdekében a Budapest Airport zajcsökkentő intézkedéseket hajtott végre, amelyet folytatni kell. A közúti közlekedésből származó zajterhelést forgalomszervezési intézkedésekkel lehet csökkenteni-

6.3.6.3. **Vizek védelme**

Elsősorban Pestszentimre területén nagy gondot okoz a hirtelen nagy mennyiségben lehulló csapadék. A probléma oka egyrészt a nem megfelelően kiépített csapadékvíz elvezetési hálózat, másrészt a lakosság gondatlansága, harmadrészt pedig a kerületi és a fővárosi hatáskörök megoszlása. Míg ugyanis a kisvízfolyások, illetve az árokhalózat egy része a fővárosi önkormányzat tulajdonában és kezelésében (FCSM Zrt.) található, addig jelentős hosszúságú árokhalózat, kisvízfolyás és zárt csapadékcsatorna van a kerületi önkormányzat tulajdonában, kezelésében és üzemeltetésében is.

A csapadékvíz-elvezető hálózat jellemző hiányossága, hogy a rendszer tervezése, építése és korábbi fejlesztései során a csapadékvíz helyben tartása és a párolgás biztosítása egyáltalán nem szerepelt a fontos szempontok között. Ennek megfelelően a burkolt felületek csökkentése, az egyes kisvízfolyások, vízelvezető árkok természeteshez közeli kialakítása legfeljebb elszigetelt egyedi törekvésnek számított, mindeddig nem épült be a tervezési rendszerbe. Keresni kell a pályázati lehetőségeket, az ahhoz szükséges önrészt biztosítani kell.

Célok:

Az önkormányzat kiemelt célja, hogy kerület területére eső nagy mennyiségű, gyorsan jövő csapadék ne okozzon gondot és anyagi kárt a lakosság számára.

A csapadékvíz helyben történő hasznosításának ösztönzése a lakosság számára a csapadékvíz elvezető árkok folyamatos karbantartásával.

6.3.6.4. Környezettudatosság fejlesztése és támogatása

Kerületünk oktatási intézményeiben a környezettudatos nevelés a nevelési program része. Önkormányzatunk ennek megvalósítására különböző pályázati lehetőségeket biztosít a kerületi intézményeknek, pl.: „Zöld Óvoda, Zöld Iskola” pályázat, „Mi kertünk” rajz pályázat, hulladékgyűjtő akciók.

A felnőttek környezetvédelemre buzdítására is szervezünk különböző hulladékgyűjtési, kerülettakarítási, faültetési, közterület virágosítási pályázatokat, pl. „Föld Napja” takarítás, „Szebb, virágosabb kerületünkért!”, „Ültess egy fát kerületünknek!” pályázat, egynyári virágosztás.

A szemlélet formálást segítik a környezetvédelmi szakmai napok, konferenciák, vetélkedők is, amelyek fontos témája a megújuló energia források használata, a civilszervezetek környezetvédelemben történő bevonása, komposztálás, passzív házak kialakítása, stb.

A környezetet szépítési, virágosítási pályázatokban évről-évre több lakó, lakóközösség, civilszervezet és intézmény vesz részt, munkájuk segíti a kertvárosi jelleg megőrzését.

A környezetvédelem hatékonyabbá tétele érdekében fontosnak tartjuk a civilszervezetek munkáját, bevonását a döntés előkészítésbe, szemlélet formálásba. Fontos a környezetvédelmi hatóságokkal, a Fővárosi Önkormányzattal a jó szakmai kapcsolat tartása.

Kerületünk a KMOP „Komplex környezeti monitoring rendszer és környezettudatosság fejlesztés a XVIII. kerületben” című pályázat segítségével az intézmények, civilszervezetek, lakosság bevonásával segíti a környezettudatos szemlélet kialakítását a médiában és honlapon.

6.3.6.5. Az energiatermelés és felhasználás környezetkímélőbbé tétele

Kerületi célként kell megfogalmazni egy, az EU- és a fővárosi irányelvekhez igazodó kerületi intézkedési terv kidolgozását, a megújuló energiaforrások megtelepítésének, felhasználásának ösztönzését és elősegítését. A felhasznált energiaforrásokon belül a megújuló energiák felhasználási arányának növelését, az üvegházhatást kiváltó káros gázkibocsátás csökkentését.

Az energiaszolgáltatókat ösztönözni kell, érdekeltté kell tenni az alternatív energia minél nagyobb mértékű átvételére, a rendszerbe való beépítésére.

Támogatni kell a napenergia felhasználását, ez elsősorban családi házak, kisebb épületek fűtését, melegvíz ellátását oldhatná meg rendkívül energiatakarékos módon. Szorgalmazni kell továbbá az elavult fűtőberendezések cseréjét, a hőszigetelést és a mérhető, szabályozható fűtési rendszer kialakítását.

Fel kell mérni mindazokat az adottságokat, mellyel a kerület rendelkezik. Az adottságok és a jelenleg felhasznált energiaforrások számbavételét követően kell megtalálni mindazokat a megújuló energiaforrásokat, melyek megtelepítésének feltételei a kerület természeti adottságainak, gazdálkodási környezetének és kultúrájának leginkább megfelelnek.

A program keretében megvalósuló beruházások elsősorban magántőke bevonása útján képzelhetők el (PPP konstrukcióban), kiegészítve az Új Magyarország

Fejlesztési Terv, illetve az Új Széchenyi Terv programjaiban rendelkezésre álló támogatási formákkal.

6.3.6.6. Környezetinformációs rendszer létrehozása

A környezetinformációs rendszerek elterjedése nagyban segítheti a kerület infrastrukturális fejlesztéseit. Nagy jelentőségűek a műszaki információs rendszerek, térinformatikai információs rendszerek, egyesített közműtérképek felhasználása a hatósági ügyintézésben és az építésügyi ellenőrzésben. A digitális térképeken vezetett helyi építésügyi adatokat, közműtérképet, továbbá évente frissülő, a digitális térképekkel összevethető légifelvétel-adatbázist is tartalmazó, a lakcímnnyilvántartással és az iktatórendszerrel integrált térinformatikai rendszerek birtokában a hatósági igazgatási tevékenység hatékonysága nagyságrendekkel növekszik.

6.3.7. Zöldfelület gazdálkodás

Cél a zöldfelület-gazdálkodás és a különböző szintű jogszabályok, szabályozási tervek közötti teljes összhang megteremtése, a környezetvédelmi, városképi és zöldterületi érdekek együttes érvényesülése érdekében:

- a zöldterületek, parkok, fasorok területének növelése és minőségük javítása, gondozási színvonaluk javítása,
- a fasori munkák kiterjesztése, a beteg, elöregedett fák kivágásával, a hiányzó fák pótlásával, utógondozásával, új fasorok létesítésével,
- a belterjes parkok egységes színvonalának kialakítása, továbbfejlesztése,
- a lakótelepi parkok esetében a túlterheltség, a helyszűke miatt fontos a lakossági igények ismerete, felmérése a használók vonatkozásában korcsoportok szerint (0-18 év között három korcsoport, felnőttek, nyugdíjasok) és azok ismeretében lehet meghatározni a parkkal kapcsolatos követelményeket, esetleges funkcióváltozásokat (pihenőparkok kialakítása, játszószerkezet megszüntetése, illetve új játszószerkezetek építése, stb.),
- a parkok, fasorainak teljes körű felmérésének elvégzése, amely vonatkozik a terület nagyságára, a parkfák állapotára, korára, a parkok növényzetének értékére; a játszóterek burkolatára, a park alkotó elemek felsorolására,
- a zöldterületeken átvezető járdák, tipegőlapos utak szükség szerinti felújítása, az áttaposások helyén kerti utak építése.
- a vandalizmus okozta károk mérséklésére szükség szerint a parkok őrzésének biztosítása,
- a parkok szakszerű fenntartása szükséges feladat. Az intézmények udvarán lévő parkfák egészségi állapotának felmérését folytatni kell, a balesetveszély elhárítási munkákat el kell végezni,
- a pázsitfelületek 10 évenkénti felújítása, szükség szerinti felülvizsgálata,
- a parkfák pótlása során törekedni kell a várostűrő, allergén pollent nem termelő fák, illetve virágokkal díszítő fák telepítésére,
- a kerületünkben lévő virágágyak (egy- és kétnyári, évelő) számát, nagyságának növelése az utak melletti fasori sávokban új virágágyak a meglévő virágtartó edényekbe a virágkiültetések elvégzése (Havanna lakótelep, Szent Lőrinc és Lakatos úti lakótelep). A gyalogos utak, burkolt felületek találkozásánál – gyepfelületek sarkán célszerű évelő növények, talajtakaró cserjék telepítése, létesítése. Lehetőség szerint nagy méretű cserjék telepítése szükséges,
- a rózságyakban lévő elöregedett rózsák cseréje és pótlása,
- a „senki földje” területek folyamatos felszámolása és helyettük rendezett zöldfelületek kialakítása,

- a zöldfelületek szerkezetének átalakítása, növelve a fák és cserjék arányát a pázsitfelületek rovására, mert ezek biológiai aktivitása mintegy tízszerese azokénak. A fa és a többszintes cserje telepítéseknek jelentőségük van az utak mellett, a parkolóban a lakosság egészségének védelme érdekében (a környezetszennyezés csökkentése, zajterhelés csökkentése, stb),
- a felújított parkok, játszóterek intenzív fenntartására a költségvetésben lehetőség szerint kell pénzügyi fedezetet biztosítani.

6.3.7.1. Játszóterek, sportpályák felújítása, szabványosítása, átépítése

Célkitűzések a költségvetési források függvényében:

- A játszóterek 78/2003.(XI. 27.) GKM rendelet szerinti szabványossági ellenőrzése alapján a két évenkénti ellenőrzést biztosítani kell a költségvetésben. A játszószerkek számát, funkcióját a lakossági igények alapján kell megállapítani.
- A játszóterek bekerítését, a játszó gyermekek védelme, a vandalizmus okozta károk csökkentése, közegészségügyi szempontok miatt el kell végezni.
- A felújított játszótéren közbiztonsági, vagyonvédelmi okokból szükséges a térfigyelő rendszer telepítése, fontos a megfelelő közvilágítás kiépítése.
- Az intézmények udvarán lévő játszószerkek szabványossági felülvizsgálata alapján a balesetveszélyes játszószerkeket el kell bontani, fontos a játszószerkek pótlásának az elvégzése éves ütemezés szerint.
- Törekedni kell az integrált játszótérek kialakítására, az egészséges, és mozgáskorlátozott, egészség károsult gyermekek egyidejűleg történő játszási lehetőségének a biztosítására. A játszótéren is biztosítani kell az akadálymentesítést, figyelembe véve az esélyegyenlőség elvét.
- A játszótérek megközelíthetőségét, a parkolást biztosítani kell. A zöldterületnek kerekesszékekkel és gyermekkocsival is megközelíthetőnek és használhatónak kell lennie.
- A játszótéren, parkokban mobil illemhelyeket kell kialakítani.
- Biztosítani kell a kamaszok részére is a játék, sport lehetőséget a szabadidő hasznos eltöltése érdekében külön játszótérek építésével. Ezek a játszótéren kialakítható a görkorcsolya, kerékpár akadálypálya is, amelynek segítségével elkerülhető a sétányok, járdák rongálása, a gyalogosok veszélyeztetése. Kialakítható a részükre a szabadtéri sportpavilon, groundsportpálya is.
- A szabadtéri sportpályák, dühöngők burkolatának, kerítésének állapot felmérése és ennek ismeretében tervezhető karbantartása, felújítása és átépítése, az aszfalt burkolatú sportpályákon öntött gumiburkolat kialakítása.
- Az idősek sportolásának, mozgásának lehetőségét sakkasztalok, fitnesseszközök kihelyezésével kell biztosítani.

6.3.7.2. Öntözőhálózat felújítása, építése, csobogók, szökőkutak kihelyezése

Célkitűzések a költségvetési források függvényében::

- Új csobogók, szökőkutak tervezése pl. a Kossuth téren, ehhez az öntözőhálózat felújítása szükséges.
- A belterjes parkokban lévő öntözőhálózat felújítása.
- A külterjes parkokban az öntözőhálózat tervezésének, megépítésének engedélyeztetésének ütemezése a parkok igénybevétele ismeretében.
- A közcélú zöldterületek ivókút ellátottsága a kerületben nem megfelelő, elsősorban a felújított parkokban, játszótéren létesítettünk ivókutakat. Ez az aránylag kis költséggel megvalósítható fejlesztés jelentősen növelheti a

közparkokba látogatók komfortérzését. Ezért a sétányokon, nagyobb parkokban ivókatartók kell létesíteni.

- Elérendő cél a csapadékvizek és talajvizek öntözési célú felhasználása és az ehhez szükséges műtárgyak létesítése.

6.3.7.3 Pihenőparkok, közösségi parkok építése

Célkitűzések a költségvetési források függvényében:

- A családi házas lakóterületek központi tereinek rendbetételére, pihenőparkok kialakítására kell törekedni. (pld. Hargita tér).
- A Lakatos úti ltp. mellett a volt „Büdi tó” területén a pihenőpark építését folytatni kell.
- A Thököly utca, Haladás utca közötti önkormányzati tulajdonban lévő területen pihenőparkot, játszóteret kell építeni, amellyel biztosítható az ott lakók pihenése, a gyermekek játéklehetősége.
- Pesti síksági arborétum létesítésére terület kijelölése, a megépítésükhöz szükséges pályázati forrás biztosítása.

6.4. Utcák rehabilitációja

Célkitűzések:

- Az ember a napjának egy részét a közterületen, utcán tölti, így az utcaképnek fontos biológiai, tudati, esztétikai szerepe van ránk. A parkhasználók köre főleg gyerekek, a vigyázó szülők, és a nyugdíjasok korosztályából kerülnek ki. A megfelelő parkhasználat, illetve a park különböző funkcióinak (pihenés, játék) teljesítéséhez hozzátartozik a jó minőségű felszereltség. A cél az egységes utcakép megteremtése, melyhez hozzátartozik az egységes burkolat, fasor, növénytelepítés, az egységes bútorzat (padok, szemetes kosarak, kerékpártárolók, parkolás gátló oszlopok), kandeláberek is.
- A meglévő padok felújítása, illetve indokolt esetben újabb padok kihelyezése.
- A kutyafuttatási lehetőségek javítása, a parkok tisztaságának, közbiztonságának javítása érdekében újabb körülkerített kutyafuttatók kialakítása.
- A meglévő szemétygyűjtő edények javítása, új szemetes kosarak kihelyezése.
- A kerület határain lévő üdvözlőtáblákat és környezetüket kulturáltan kell kialakítani.

6.5. Befektetői támogatás

Az önkormányzatnak ki kell használnia azt a lehetőséget, hogy a helyi szabályozás eszközeivel, együtt mérlegelve a gazdaságossági, környezetvédelmi és egyéb emberi-társadalmi szempontokat, képes érvényesíteni és befolyásolni a kerületben megvalósuló magán beruházásokat, a befektetői kedvet. Ehhez elengedhetetlen a helyi közösségi szükségletek feltérképezése és értékelése, melynek alapján határozható meg, bizonyos szolgáltatások hiánya, illetve az infrastrukturális szükségletek.

- A kerület egyes területeinek körültekintő fejlesztése érdekében, a fejlesztés minden elemére kiterjedő településrendezési szerződéseket kell kötni a befektetőkkel.

- Az önkormányzatnak össze kell hangolnia a saját fejlesztési programját a reálszféra programjával.
- Az Üllői úti rehabilitációs folyamatot magántőke bevonásával kell folytatni.

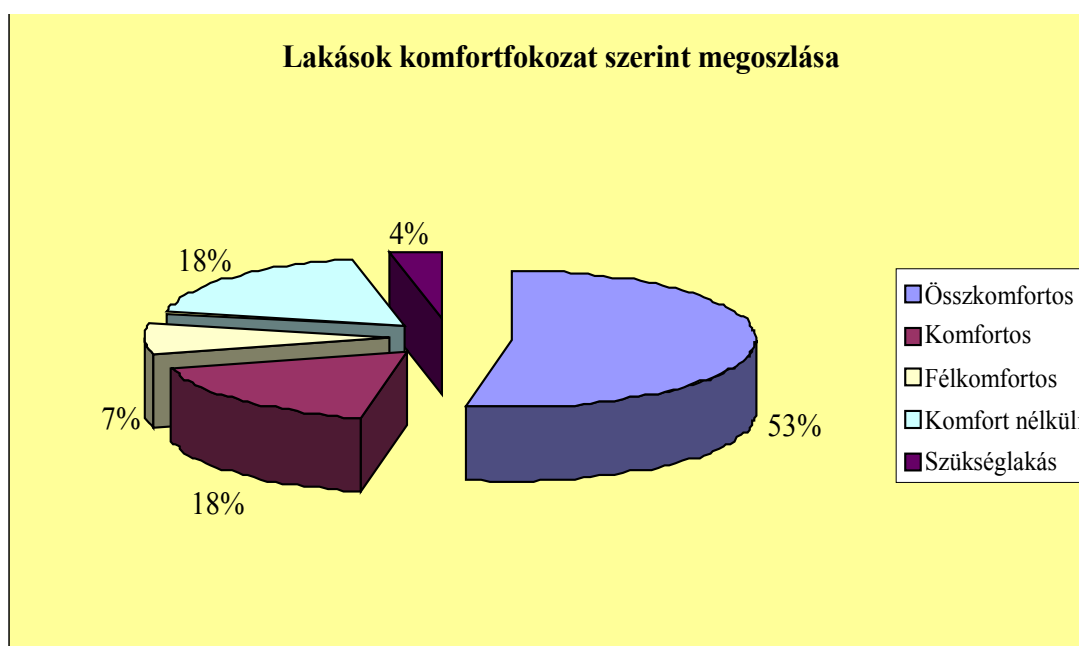
Az önkormányzati feladatellátás különböző prioritású – kötelező ill. önként vállalt - feladatokból tevődik össze. A feladatok végrehajtáshoz az önkormányzat nem minden esetben rendelkezik, megfelelő anyagi forrással, ezért van rendkívüli jelentősége és szerepe a civil erőforrások bevonásának az önkormányzati feladatok megvalósításában.

6.6. Lakásállomány és lakásépítés

Az Ötv. 8. §. (1) bekezdése többek között a települési önkormányzat feladataként jelöli meg a lakásgazdálkodást. Az önkormányzat maga határozza meg a lakosság igényei alapján, anyagi lehetőségeitől függően, hogy feladatát milyen mértékben és módon látja el.

Jelenleg önkormányzatunk tulajdonában 1440 db lakás van. A lakásállomány több mint fele, 695 db lakás családi házas övezetben, 619 db lakás pedig lakótelepen, több szintes épületben található. 88 db önkormányzati tulajdonú lakás esetében különböző szervezetek bérlőkijelölési joggal rendelkeznek.

	Mennyiség (db)	Százalék
Összkomfortos	764	53
Komfortos	259	18
Félkomfortos	99	7
Komfort nélküli	265	18
Szükséglakás	53	4
Összesen	1440	100

A táblázatból is látható, hogy az önkormányzati komfort nélküli és szükséglakások száma eléri az össz-lakásállomány 22 %-át. Elsődleges cél ezen lakások műszaki állapottól függő komfortosítása, vagy felszámolása.

Az önkormányzat tulajdonában lévő lakásállomány hasznosítását a lakások bérletéről és elidegenítéséről szóló önkormányzati rendelet alapján végzi.

A lakás laktérsége lehet:

- piaci alapon meghatározott,
- költségalapon meghatározott,
- szociális alapon meghatározott.

Az érvényben lévő rendelet szerint a laktér lehet piaci alapon meghatározott, de az ilyen módon bérbe adott lakások száma elenyésző. Alapvetően az önkormányzati lakások szociális alapon meghatározott bérleti díjért kerülnek bérbeadásra.

Indokolt és szükséges azonban a közép- és hosszú távú önkormányzati gazdálkodás kereteinek kijelölése érdekében meghatározni azon lakások körét, amelyeket az önkormányzat szociális alapon kíván bérbe adni. Miután ezen lakások laktérsége nem éri el a fenntartás reális költségeit, a lakások bérlete támogatott bérletnek tekinthető. Ezzel egyidejűleg meghatározásra kell, hogy kerüljön azon lakások köre melyek adottságaiknál fogva alkalmasak a piaci, vagy költségalapon történő bérbeadásra.

El kell döntenet az is, hogy a szociális alapon meghatározott bérleti díjért bérbe adott lakások tekintetében a támogatás a lakáshoz vagy a bérlőhöz kötődjön-e, illetve hogy a bérleti szerződés feltétel bekövetkeztéig tartó legyen-e.

A feltétel bekövetkeztéig kötött szerződés megadja a lehetőséget az önkormányzat számára, hogy a bérlő anyagi lehetőségeinek változásával a támogatottságot is változtassa.

Önkormányzatunk nagy számban tart nyilván jelentős laktérhátralékot és közműdíj hátralékot felhalmozott bérlőket. Elsődleges cél az önkormányzat ilyen irányú terhének csökkentése, melynek érdekében az alábbi lépéseket szükséges megtenni:

- A felhalmozott laktér, valamint közműdíjak hátralékainak csökkentése érdekében a részletfizetési megállapodások kötése a bérlőkkel, illetve lakáshasználókkal.
- Részletfizetést kötött bérlők nem fizetése esetén azonnali peres eljárás kezdeményezése a lakás kiürítése és a hátralék megfizetése végett. A bíróság jogerős ítélete alapján a végrehajtási eljárás során az önkormányzatnak lehetősége van döntenet arról, hogy a bérlakásból a kötelezettet kiköltöztesse, vagy számára alacsonyabb szobaszámú, illetve komfort fokozatú másik bérlakást biztosítson.
- Határozott idejű bérleti szerződéssel és hátralékkal rendelkező bérlők esetében a bérleti szerződés lejártakor a lakás bérletére új bérleti szerződés nem köthető.
- Olyan közjegyzői okiratba foglalt bérleti szerződések megkötése, melyeket végrehajtási záradékkal látnak el. (A végrehajtási záradék annak feltüntetését jelenti valamely okiraton, hogy a benne foglalt kötelezettség végrehajtható, vagyis nincs szükség arra, hogy a jogosult a végrehajtást megelőzően peres úton kérje a jogalap megállapítását.)
- Azoknak családoknak, akik nem halmoztak fel jelentős mértékű laktérhátralékot, az önkormányzati segítség nyújtása, hogy a Családsegítő Szolgálaton keresztül részt vegyenek az adósságkezelési programban, a különböző állami támogatási formák igénybe elnyerése érdekében.

- Azon nem családos bérlők számára, akik ügyében bíróság döntött, és a bérlőket a bérlakás kiürítésére, valamint a hátralékmegfizetésére kötelezte, haladéktalan intézkedés az ítélet végrehajtása és a fennálló hátralék behajtását érdekében.

Az önkormányzatnak törekednie kell arra, hogy megteremtse a lakáshoz jutás lehetőségét azok számára, akik nem képesek saját tulajdonú lakás megszerzésére (fiatal házások, krízis helyzetben lévők).

Továbbra is folytatni kell az önkormányzat által létrehozott „Lakásért életjáradék rendszer” hatékony működtetését, az ehhez szükséges pénzeszközöket biztosítani szükséges. A megüresedett ingatlanokat a lakásgazdálkodási céloknak megfelelően kell hasznosítani.

7. Közszolgáltatások biztosítása, színvonaluk javítására vonatkozó megoldások

7.1. A kötelezően ellátandó feladatok ellátásához infrastrukturális fejlesztések

7.1.1. Ingtatlan

Az oktatási, közművelődési, szociális és egészségügyi infrastruktúra fejlesztése az elmúlt években nagyrészt megvalósult. Megépült a Pestszentimrei Szakorvosi rendelő, több egészségügyi intézmény felújításra került, az oktatási intézmények jelentős hányadában megtörtént az épületek épületenergetikai fejlesztése (nyílászáró csere, külső hőszigetelés) Továbbra is fel kell kutatni azokat a pályázati forrásokat, melyekkel intézményeink felújítása folytatódhat.

Az elmúlt években kerületünk népessége növekedett, ebből fakadóan a kerület néhány pontján egyes oktatási intézményeink helyhiánnyal küszködnek. Ezért fel kell mérnünk a bővítésre, fejlesztésre alkalmas intézményeket, épületeket.

Meg kell keresnünk továbbá azokat a forrásokat, akár külső befektetők bevonásával melyekkel sportlétesítményeink megújítása megtörténhet (Kastélydombi uszoda, Malév Sportcentrum, Gerely utcai sportpálya).

7.1.2 Informatika

Kötelezően ellátandó informatikai feladat a polgármesteri informatikai infrastruktúra üzemeltetése és fejlesztése.

Az informatikai rendszerek üzemeltetése tárgyában többnyire az elromló és elavuló informatikai eszközök cseréjére van szükség. Az informatika és az igények fejlődése, illetve a költségcsökkentés miatt szükség van állandó fejlesztésre, amelyhez a következő iránymutatásokat alkalmazzuk (és alkalmaztuk eddig is):

- PC alapú infrastruktúra a Hivatalban
- Ahol lehet platformfüggetlen szoftverek alkalmazása, új szoftver beszerzésnél a web-es megoldások előnyt élveznek.
- Adatbázis-kezelőnek kizárólag Oracle adatbázis-kezelőt alkalmazunk, alárendeltebb helyeken PostgreSQL-t.
- Licenrdíjas szoftverek lehetőség szerint nyílt forráskódúakra cserélése a gyártóktól való kiszolgáltatottság csökkentésére, valamint takarékoságból.
- Szerver operációs rendszernek túlnyomórészt Linux operációs rendszert alkalmazunk.
- Desktop operációs rendszerek esetében Windows és Linux operációs rendszert alkalmazunk, törekedve az utóbbi egyre nagyobb arányára.
- Törekszünk a minél egységesebb központi irányításra.
- Hosszabb távú fejlesztési terv a virtualizáció, illetve a vékonykliensek bevezetése
- Rendszerek összekapcsolása a redundancia csökkentésére.
- Egységes címtár használata, hogy a felhasználóknak ne kelljen a különböző rendszerekbe mind másként bejelentkezniük.
- Helyi, gazdaságtalanul üzemeltethető nyomtatók helyett mindinkább a központi rendszerre való áttérés.
- A térinformatikai rendszer továbbfejlesztése, használatának kiterjesztése.
- Elektronikus döntéstámogató rendszer bevezetése az előterjesztések és a döntések jobb követhetősége érdekében.

Meg kell vizsgálni a távmunka bevezetésének lehetőségeit is. A távmunka sok munkahelyen megvalósítható és az informatikai feltételei a hivatalban megteremtődtek. Bevezetésével mód nyílna részleges munkaidőben foglalkoztatni ügyintézőket, megváltozott munkaképességűeket alkalmazni. Távmunka bevezetésére időnként állami támogatás is kérhető.

7.2. Önkormányzati munkatársak képzése

a.) A jogszabályok által kötelezően előírt képzéseken való részvételt a Hivatal lehetővé teszi a dolgozók részére, és az ehhez szükséges forrást biztosítja. Évenkénti továbbképzésen vesznek részt a belső ellenőrök, a könyvviteli szolgáltatást végzők, az építéshatósági ügyintézők. Kötelező jellegű az új munkatársak részére külső szakember bevonásával tartott tűz- és balesetvédelmi oktatás is.

A közszolgálati jogviszonyban lévőket ügykezelői vagy közigazgatási alapvizsga-, illetve szakvizsga-kötelezettség terheli. A vizsgára történő felkészítés és a vizsgadíjak a Hivatal költségvetéséből kerülnek finanszírozásra.

A közigazgatási alapvizsga-kötelezettség kb. egyéves időtartamú jogszabályi hiánya, majd ismételt megjelenése a Ktv-ben maga után vonja, hogy – az utóbbi évekhez képest – 2011. és 2012. áprilisa között - jelentős számú (kb. 20 fő) köztisztviselőnek kell vizsgát tennie. A közigazgatási alapvizsga a következő évektől már nem jelent ekkora létszámú vizsgakötelezettséget.

A közigazgatási szakvizsga letételének határideje a kinevezéstől számított három év. A vizsgára jelentkezők száma a kötelezettség határidejét megelőző évben kerül meghatározásra, összehangolva a Hivatal érdekeit és a köztisztviselők igényeit.

Megtakarítás érhető el, ha az új felvételeseknél előnyben részesítjük a közigazgatási vizsgával rendelkezőket.

b.) Az önként vállalt képzésekhez, továbbképzésekhez a Budapest Főváros Kormányhivatala értesítése szerint 2011. évben a központi költségvetés nem nyújt támogatást, ennek költségeit saját forrásból kell biztosítanunk. Ezt figyelembe véve csak a közigazgatás legfontosabb szegmenseit kiemelve állítottuk össze az idei képzési tervet, és a részt vevők számát minimalizáltuk. A képzéseken részt vevő köztisztviselők az elhangzottakat, új ismereteket belső oktatások, munkacsoport-értekezletek keretében átadják az adott szakterületen dolgozó többi munkatársnak.

A képzési, továbbképzési terveket az Önkormányzat által kötelezően ellátandó és önként vállalt feladatokhoz kell igazítani, lehetővé téve, hogy az új jogszabályokat, ill. jogszabály-módosításokat az ügyintézők minél szélesebb körben megismerjék.

A humán erőforrás-fejlesztés területén a közigazgatás átszervezésével kapcsolatos feladat- és hatáskörök várható változásaira is figyelemmel kell lenni.

Új munkatársak felvételekor a köztisztviselők képesítési előírásairól szóló Kormányrendelet az irányadó. Előnyben részesíthetők a megfelelő szintű közigazgatási vizsgával rendelkezők annak érdekében, hogy a felkészítő tanfolyamok és a vizsgák díjai ne a Hivatal költségvetését terheljék.

Tanulmányi szerződés keretében olyan felsőfokú tanulmányok támogatása célszerű, melyeknek elvégzése után a köztisztviselők a feladatkörükre előírt szakirányú felsőfokú iskolai végzettséget szereznek, és ezáltal magasabb színvonalú munkavégzésre képesek.

Továbbra is – a jól bevált gyakorlatnak megfelelően – folytatni szükséges az új munkatársak részére tartott informatikai oktatást.

A mindenkori jogszabályi változások nyomán követése érdekében bővíteni szükséges a belső oktatásokat a Hivatal jogi referenseinek bevonásával vagy külső előadók igénybe vételével.

Informatikus vagy iktató munkatárs segítségével a Govsys-rendszer alkalmazását is oktatni kellene az új belépők részére.

Közbeszerzéssel kapcsolatos továbbképzések szervezése indokolt abban az esetben, ha a Hivatal nem külső cég bevonásával, hanem belső munkatársak közreműködésével folytatja le a közbeszerzési eljárásokat.

A Kormányhivatal által szervezett továbbképzéseket a jövőben is preferáljuk. Az elmúlt évek tapasztalatai azt igazolják, hogy olyan jól felkészült szakembereket kérnek fel egy-egy témában, akik magas színvonalú előadásokat tartanak. A Kormányhivatal biztosította képzések kevésbé költségesek, mint a piacon lévő magán cégeké.

Az elkövetkező években a továbbképzéseken akkor tudunk nagyobb létszámmal megjelenni, ha ehhez a központi költségvetés ismételten támogatást nyújt az önkormányzatok részére.

7.3. Egészségügyi szolgáltatások, szociális ellátás, kultúra, sport színvonalának növelése

7.3.1. Egészségügyi ellátás fejlesztése:

Általános megállapítások:

- Népegészségügyi szűrőprogramokhoz kapcsolódóan évente kétszer (tavasz/ősz) rendezünk Szűrő Napot a szakrendelőben.
- Önkormányzatunk támogatja a HPV elleni védőoltás igénybe vételét: a kerületben élő 7. osztályos leánygyermek ingyen, a többi korosztály kedvezményesen veheti meg az oltóanyagot.
- Tudományos tevékenység: Lőrinci Orvos Napok címmel szervezünk idén ősszel kétnapos tudományos konferenciát, melynek célja az új eredmények megismerése és szakmai tapasztalatok megosztása, megbeszélése.
- Önkormányzat tulajdonában lévő rendelők akadálymentesítése megtörtént.
- Új háziiorvosi és fogorvosi körzetek kialakítása nem kívánatos, de a meglévők újragondolása és módosítása célszerű lenne.

Alapellátás:

- Hozzájárulunk a háziiorvosok rezsiköltségéhez évi 12 Mft-tal.
- Befejeződik a Vajk utcai háziiorvosi rendelő felújítása. A pestszentimrei gyermekorvosi rendelő áthelyezésének és a Béke téri rendelők felújításának

előkészítése folyamatban van. A Póth Irén utcai volt rendelő hasznosításának lehetőségeit is fel fogjuk mérni. Ezek ütemezése a költségvetési források függvényében történhet.

- A védőnői ellátás jól működik, az ellátáshoz szükséges eszközök rendelkezésre állnak.

Szakellátás:

- Az egynapos sebészet profiljának bővítését tervezzük az ortopédiai sebészeti ellátás bevezetésével.
- Új, központi sterilizáló egység kiépítését tervezzük a szakrendelőben.
- Ortopédiai szűrés lesz az iskoláskorú óvodások körében.
- A szakrendelő honlapján szereplő információk folyamatos karbantartása.

Összefoglalva megállapítható, hogy kerületünkben fokozatosan, a pénzügyi lehetőségekhez mérten korszerűsödik az egészségügyi eszközrendszer, a rendelők műszaki felújítása és felszereltsége. A későbbiekben települési egészségterv elkészítése szükséges.

7.3.2. Szociális ellátás:

Szociális és gyermekvédelmi területen működő intézményeink:

- Egyesített Bölcsődék
- Csibész Gyermekjóléti és Módszertani Központ
- Egyesített Szociális Központ

Egyesített Bölcsődék

Az Önkormányzat kötelezően ellátandó feladata a bölcsőde (korai fejlesztéssel, integráltan) működtetése. A kerületben 9 bölcsőde 636 + 20 férőhellyel működik.

Alapellátáson túli szolgáltatások: baba-mamaklub, nyújtott nyitva tartás, sókuckó, időszakos gyermekfelügyelet, házi gyermekfelügyelet, nyári vakáció, hétvégi családi rendezvény, az ELTE és a Pannon Kincstár Tanoda hallgatóinak fogadása szakmai gyakorlatok céljából.

A bölcsődék a családban nevelkedő kisgyerek számára a családi nevelést segítve, a napközbeni ellátás keretében biztosítja a kicsinyek fizikai-érzelmi biztonságát, feltétel nélküli elfogadását, viselkedési minták nyújtásával, tapasztalatszerzési lehetőség biztosításával a harmonikus fejlődését. Az esélyteremtés már itt a bölcsődében megkezdődik. A gondozó munkával szervesen hozzájárulnak a „Legyen jobb a gyermekeknek” nemzeti stratégia megvalósulásához, a gyermekes szülők szükségleteihez rugalmasan igazodó, személyes szolgáltatások biztosításával, továbbá a korai „képeséggondozó” és fejlesztő munkával, a korai szűréssel.

A bölcsődék iránti igény évről évre nő. Fontos feladatuk a családokkal való hatékony, segítő együttműködés, ami nem csupán a gondozásra, hanem egyre inkább a nevelési kérdések, problémák kezelésére, megoldására nyújt támogatást.

A bölcsődei ételmezést 9 önállóan működő főzőkonyha látja el. A Fecskefészek Bölcsőde a saját főzőkonyhája mellett a felújított bővített része készíti el az időskorúak részére az ebédet, az alapanyagok beszerzése 2010. szeptembertől már saját, egyedi beszerzések útján történik.

A speciális étrendre szoruló, bölcsődékben elhelyezett gyermekek étkeztetését minden intézmény a saját konyhájáról biztosítja.

A bölcsődékben elhelyezett gyerekek életkor szerinti alakulása 2009-2010. között:

Életkor	2009. jan. 31.	2010. jan. 31.	2009. aug.31.	2010. aug.31.	2009. dec.31.	2010. dec.31.
1 év alatt	1	4	2	0	6	2
12- 24 hónapos	94	94	34	41	101	108
24 – 36 hónapos	455	449	299	288	449	438
36 hó felett	158	151	391	358	116	111
Mindösszesen:	708	698	726	687	672	659

A legnagyobb számban 24 hónapos kor betöltése után kerülnek bölcsődébe a kicsinyek.

Férőhely-kihasználás éves alakulása bölcsődénként 2010. évben

Bölcsőde	Férőhely	Férőhely		Kihasználtága %-ban	
		2010. 08.31-ig	2010. 09.01-től	2010.01.01 – 12.31.	
				tényleges kihasználtság	beíratott gyermekhez, viszonyított
Erdei Kuckó	40	40	48	99,23	126,7
Csibekas	60	60	72	89,54	115,96
Hétszínvirág	60	60	72	90,17	118,13
Fecskefészek*	80	80	84	79,91	101,91
Micimackó	60	60	72	90,82	114,59
Csiga-biga	60	60	72	93,05	119,91
Bababirodalom	60+20	60+20	72-20	91,3	118,24
Napsugár	80	80	96	85,89	114,64
Bambi	40	40	48	90,07	121,24
Összesen:	540+20	540+20	636+20	89,20	115,75

*Integráltan fogad sérült gyermekeket, e miatt a csoport létszám maximum 10 fő lehet a 15/1998. (IV.30) NM r. 40 § (4) bek. alapján.

Folyamatos ellátási feszültség mutatkozik a lakótelepek és lakóparkok vonzáskörzetében.

Férőhelyhiány van: Halomi út, Elefánt lakópark, Királyhágó lakópark vonzáskörzetében, továbbá a Glorieta lakótelepen, Lakatos lakótelepen is. (az utóbbi ellátási feszültség oka, hogy a Gyömrői út és környéke, Attila utca, bölcsődei férőhely szempontjából teljesen ellátatlan ez okozza elsősorban a Csibekas Bölcsőde (1184. Kézműves u. 16.) telítettségét, még a Hétszínvirág Bölcsődében (1184. Építő u. 3.) mutatkozó túljelentkezés oka lehet a Szarvacsárda lakópark – és Lőrinciget lakóparkba beköltöző fiatal kisgyermekes családok számának növekedése. 2010. december 31-i állapot szerint várólista a 2010/2011. tanévre 135 gyermek)

Céltűzések:

- Szakmai szempontból mindenekelőtt a legfontosabb cél az eddig elért szakmai színvonal megtartása, amihez elengedhetetlen feltétel, hogy sem a személyi, sem pedig a tárgyi feltételek ne romoljanak – lehetőségekhez képest még javuljon is.
- Szükséges a munkatársak erkölcsi és anyagi elismerését is biztosítani!
- Minél több arra érdemes fiatal munkatárs felsőfokú tanulmányait támogatni, azért, hogy a szakmai utánpótlás hosszútávon biztosított legyen.
(Forrás: Egyesített Bölcsődék 2010. évi beszámolója)
- A bölcsődei és az óvodai ellátás összehangolása, a bölcsődéből óvodába átkerülés időben történő összehangolt megoldása a jogszabály betartása mellett, a lehetőségek figyelembe vétele alapján, ezáltal a várólistán lévők részére megnyugtatóbb információval lehetne szolgálni.
- Figyelemmel kell kísérni a bölcsődei férőhelyek bővítéséhez (fentiekén túl, vagy azokhoz kapcsolódóan) a pályázati kiírásokat.

Csibész Gyermekjóléti és Módszertani Központ

A központban (Kondor B. stny. 11.) gyermekjóléti szolgáltatási és módszertani feladatokat látnak el, a Pestszentimrei Gyermekjóléti Szolgálatnál (Táncsics M. u. 53.) gyermekjóléti szolgáltatást végeznek. További intézményei: a Családok Átmeneti Otthona és a Gyermek Átmeneti Otthona.

A Gyermekjóléti Központ és Szolgálat a gyermekek védelmének rendszeréhez kapcsolódóan az alapellátás keretén belül, ill. a gyermekjóléti szolgáltatás alapfeladatain túl speciális szolgáltatásokat nyújtva járul hozzá – tevékenységek, eszközök és intézmények együttese révén a gyermeki jogok védelméhez, a gyermekek harmonikus testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődéséhez, családban történő nevelkedéséhez, a gyermek veszélyeztettségének megelőzéséhez, illetve megszüntetéséhez, az átmenetileg krízishelyzetben lévő családok gyermekének helyettesítő védelmének biztosításához, a családjából kiemelt gyermek reszocializációjához, reintegrációjához.

Speciális gyermekjóléti szolgáltatásaik: utcai- és lakótelepi szociális munka, kapcsolattartási ügyelet helyszín biztosításával, kórházi-egészségügyi szociális munka, készenléti szolgálat biztosítása.

Olyan feladatokra kell elsősorban a jövőben koncentrálni, melyek prevenciók célokat szolgálnak, valamint a társadalmi gyermekvédelem helyi szerepét erősíthetik. Ebben meghatározó szerepet szánunk a jelzőrendszer tagjainak, a civil, társadalmi és egyéb szervezeteknek, intézményeknek.

Csibész Gyermekjóléti és Módszertani Központ vonatkozásában

- A már beindult klubok és egyéb jellegű csoportos foglalkozások számát és tematikáját szükséges növelnünk.
- Bűnmegelőzési tevékenységünk folytatása.

- Szükség lenne egy olyan, az intézmény épületén kívül eső helyiségre, mely egy gyermekház funkciókat is ellátó szabadidős helyszínként tud szolgálni a gyermekek, fiatalok és szüleik számára.
- Alapítvány létrehozása, mivel a pályázatok célcsoportja többségében civil szerveződések.
- Helyettes szülő(k) alkalmazása, mivel a 0-3 éves korosztály átmeneti jelleggel történő elhelyezése nem megoldott, csak a szakellátás keretein belül.
- Pályázati csatornák hatékonyabb igénybevétele.

Pestszentimrei Gyermekjóléti Szolgálat vonatkozásában

- Lehetőség szerint egy nagyobb épületbe költözni, mivel továbbra sincs interjú szoba, egy nagyobb esetkonferencia megtartása komoly szervező munkát jelent.
- Az őszi, téli és tavaszi szünetben a munkavégzés feltétele nem biztosított, mivel az épület ezen időszakokban nincs fűtve, ugyanis szünet van az iskolában, így a fűtési kérdését meg kell oldani.
- Tovább folytatjuk a prevenciós munkánkat, rengeteg ötletük van és az önkénteseik is nagyon kreatívak.

Gyermekek Átmeneti Otthona vonatkozásában

- A dolgozók felkészültsége lehetővé teszi a napközbeni felügyelet biztosítását, térítési díj ellenében. Erre vonatkozóan kell megbeszéléseket és egyeztetéseket tartani.
- Helyettes szülő(k) alkalmazása, mivel a 0-3 éves korosztály átmeneti jelleggel történő elhelyezése nem megoldott, csak a szakellátás keretein belül.

Családok Átmeneti Otthona vonatkozásában

- Az Otthon kibővítése két helyiséggel: egy foglalkoztató és egy krízis szobával.
- Egyeztetés megszervezése a fenntartóval kiléptető rendszer kialakítása kapcsán

Fontosnak tartják, hogy felismerjék hiányosságait, mérik és elemzik belső erőforrásaikat és teljesítményeiket, és végül képesek legyenek az állandó megújulásra az alábbi területeken:

- szakdolgozók alkalmasságának vizsgálata, a humán kapacitásban történő minőségi változások következetes véghezvitele, a dolgozók számára képzés és továbbképzés biztosítása, segítő személyiségük folyamatos karbantartása,
- olyan munkafolyamatok kidolgozása, amelyekben a dolgozók felelőssége, számon kérhetősége is megjelenik – minőség tudatosabb munka a kor színvonalának megfelelő szakmai ellátás nyújtásának elősegítése érdekében,
- a team munkában való együttműködés gyakorlatának elmélyítése, a hatékony, mellérendelt szakmai partnerkapcsolatokban való gondolkodás napi feladattá tétele,
- az egyes szolgáltatási területek tevékenységének összehangolása, a szükséges információk áramlásának szervezett és tudatos biztosítása, a szolgáltatási területek együttműködési területeinek feltérképezése és erősítése,
- az intézményi adminisztráció racionalizálása, kevesebb dokumentum, színvonalasabb tartalom elérése érdekében,
- közösségépítés a dolgozók körében, a mindennapok tevékenységeitől távol eső vidékek, tájak megismerése csoportos kirándulások, hazai és külföldi tanulmányi utak lehetőségeinek megteremtésével.

Az intézményben egyaránt dolgoznak több évtizedes tapasztalattal rendelkező szakemberek és fiatal, agilis kollégák, akik munkájának összehangolása nagy

kihívást jelent. Úgy gondolják, hogy az optimális szakmai feltételek biztosításával lehet a lakók számára élhető és élvezhető életminőséget biztosítani. Tevékenységük középpontjában tehát elsősorban a szakemberek képzése, továbbképzése áll, amelyek során tárgyi tudásuk bővítése mellett a legfontosabb cél a kiégés megelőzése, szupervízió és tréningek biztosítása.”

(Forrás: Csibész Gyj.Kp. 2010. évi beszámolója)

Egyesített Szociális Központ

A kötelező szociális alapszolgáltatások közül az Egyesített Szociális Központ – amely 2010. január 1. napjával a Szociális Szolgáltató Intézmény és a Családsegítő Szolgálat integrációjával jött létre – révén intézményein keresztül látja el

- a szociális étkeztetést,
- a házi segítségnyújtást,
- a jelzőrendszeres házi segítségnyújtást,
- a nappali ellátást,
- a családsegítést, valamint
- a személyes gondoskodáshoz tartozóan szakosított ellátás keretében az átmeneti elhelyezést.

Intézményei szakfeladatok szerinti bontásban:

Nappali ellátás (idősek klubjai) és szociális étkeztetés:

- Napraforgó Gondozási Központ
- Borostyán Gondozási Központ
- Ezüstfenyő Gondozási Központ
- Derűs Szív Gondozási Központ
- Reménység Gondozási Központ
- Gyöngyvirág Napközi Otthon (fogyatékosok nappali ellátása)

Házi segítségnyújtás, a jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, családsegítés a kerület egészére kiterjed. Az időskorúak átmeneti ellátását a Somogyi László Gondozóház végzi.

Az intézmény által végzett szolgáltatások színvonalának javítására vonatkozó elgondolások **intézményi szinten:**

- Az új szervezeti struktúra működési tapasztalatainak áttekintése, értékelése, szükséges intézkedések megtétele az átláthatóbb, racionálisabb működés érdekében.
- Az intézmény belső erőforrásainak és teljesítményeinek felmérése és elemzése, mozdítsa ki a munkatársakat a megszokottságból és képesek legyenek az állandó megújulásra.
- A szakdolgozók alkalmasságának vizsgálata, a minőségi munka következetes számonkérése, eredményének értékelésével intézkedések megtétele. Olyan munkafolyamatok kidolgozása, amelyekben a dolgozók felelőssége, számon kérhetősége is megjelenik a kor színvonalának megfelelő szakmai ellátás nyújtásának elősegítése érdekében.
- A feladatellátás biztosításánál nagyobb átjárás a különböző típusú intézmények között, annak figyelemmel kísérése, egymás segítése.
- Az ágazat dolgozói mentális leterheltségének csökkentése érdekében szupervízió, esetmegbeszélő csoportok működéséhez szükséges anyagi feltételek biztosítása az intézményi költségvetésből.

Szakmai szinten

- A szociális alapszolgáltatások iránti igények kutatással való felmérése, melynek keretében indokolt a helyi családsegítés, idősellátás rendszerének elemzése, felülvizsgálata, újabb feltérképezése. Különösen azoknak az időseknek, ill. mélyszegénységben élő családoknak a felkutatása, akik „szégyellik” szegénységüket, problémájuk megoldásában nem mernek segítséget kérni.
- Az étkeztetés biztosításának új alapokra helyezése.
- A szociális és az egészségügyi ellátás közelítése egymáshoz, az otthonápolási szolgálat esetleges működtetésének felmérése, a meglévő szociális gondozói létszámmal.
- A szakfeladatok szerinti szolgáltatási területek újragondolása, felosztása.

Az intézmény egységeiben megoldásra váró feladatok

- Az intézmények folyamatos karbantartása, állagmegóvása (Derűs Szív Gondozási Központ elektromos hálózatának, vizes helyiségének felújítása, Napraforgó Gondozási Központban az ebéd elvitelére várakozó részére zárt helyiség kialakítása, belső helyiségekben linóleum csere, Gyöngyvirág Napközi Otthonban ereszcatorna és kerítés felújítás, stb.), a központi területen a nyílászárók cseréje.
- A Kihelyezett Családsegítő Szolgálat Táncsics u. 53. alatti telephelyén a fűtés leválasztása az iskolától.

7.3.3. Kulturális szolgáltatások biztosítása, színvonaluk javítására vonatkozó javaslatok:

Önkormányzatunk a 36/1998.(XI.17.) sz. helyi rendeletében rögzítette a közművelődési feladataira, a helyi közművelődési tevékenység támogatására vonatkozó alapelveit. Az önkormányzat kötelező feladata a helyi közművelődési tevékenység támogatása, melyhez 3 közművelődési intézményt és több közművelődési színteret biztosít.

Az önkormányzat támogatást nyújt az együttműködő partnereknek a kulturális kínálat minél változatosabb és színesebb megjelenítéséhez. (közművelődési megállapodások, kerületi nagyrendezvények támogatása, pályáztatási rendszer)

A Kondor Béla Közösségi Ház fejlesztésével egy kulturált, színvonalas közművelődési intézményt üzemeltet az önkormányzat.

Célcsoport: Pestszentlőrinc lakosai, Havanna lakótelepen élők, civil szervezetek, kisebbségek.

Várható hatások: új értékek megjelenése, bővülő kínálat

Gyengeség: Hiányzik a Művelődési Ház környezetének egyedi arculata. A KBKH mellett mutatványosok által alkalmanként benépesült terület rontja a városképet, illetve a közművelődési intézmény nivóját. A KBKH és a FSZEK Havanna lakótelepi könyvtár közös épületben történő társításának hiánya, odatelepítésével egy Pestszentlőrinci Kulturális Központ valósulhatna meg.

Pestszentimrei Közösségi Ház várható korszerűsítése, bővítése, kulturált környezetének kialakítása, Pestszentimre kulturális értékeit befogadni és megmutatni képes közművelődési központtá alakul.

Célcsoport: Pestszentimre lakosai, vállalkozók, civil szervezetek.

Várható hatások: Korszerű kiállítótermekkel bővülő programok és színes kínálat jelenik meg.

Gyengeség: megközelíthetőség, parkolás, rendezetlen környezet.

Rózsa Művelődési Ház biztosít helyet kiállításoknak, táncházaknak és a Lőrinci Színpad által megvalósított színházi gyermek- és felnőtt előadásoknak. Közlekedés szempontjából könnyen megközelíthető a kerület bármely pontjáról.

Célcsoport: a kerület gyermekei és ifjúsága, civil szervezetek, Pestszentlőrinc és Pestszentimre lakosai.

Gyengeség: megoldatlan a parkolás, mozgássérültek részéről nem megközelíthető bejárat. Szürke, "arctalan" jellegű épület, korlátozott terület (pl. nincs kerthelyiség)

Egyéb közművelődési színterek:

A **Pedagógiai és Helytörténeti Gyűjtemény** által üzemeltetett "*Múzeum sarok*" (Szent Lőrinc stny. 2. sz.) helyet ad a helytörténeti tárlatoknak.

Gyengeség: Korlátozott lehetőséget biztosít a múzeumok által adható lehetőségekből. A Múzeum Sarok méreteit tekintve nem megfelelő arra, hogy több funkciót ellásson (pl. interaktív kiállítás, ünnepkörökkel összefüggő programok, teázó, stb.). Személyes tapasztalat, hogy népszerűbben azok a kiállítások, tárlatok, melyek közvetlenül érintik a látogatókat, s ahol az érdeklődők megérinthetik, kipróbálhatják a kiállított tárgyakat, esetleg különböző informatikai megoldásokkal, filmekkel vonzzák be a közönséget.

Városháza Galéria alkalmas lehetne a kerületi beruházások makettjeinek, vagy számítógépes látványtervek bemutatására, információt szolgáltatva a kerületben élők részére.

Díszterem alkalmas lehetne akár "szabadegyetem" előadásainak megvalósítására, felfrissítve a kerület kulturális életét vagy tehetséges gyermekeknek, diákok lehetőséget adni a bemutatkozásra.

A kerület kulturális életében megjelentek a magánszemélyek, a civil és egyházak által kínált és szervezett programok. (pl. Hofherr-emléktársaság) Az átalakult kulturális igényekhez és szokásokhoz igazodva részben megváltoztak az önkormányzat közművelődési szolgáltatásai. Mindezek együttesen indokolták a kulturális szolgáltatások finanszírozási és támogatási rendszerének átgondolását, a fellendítéséhez elengedhetetlen a kerületi vállalkozói tőke bevonása.

Javaslatok:

- a közművelődési intézmények színvonalának javításához hozzátartozik a közösségi színterek külső megközelíthetősége pl. a kellemes környezet, az akadálymentesítés, parkolási lehetőségek biztosítása,
- az általuk meghirdetett programok színvonalas, az önkormányzat arculatát tükröző egységes megjelenés, (pl. a városképet rontó molinók helyett, hosszú távon költségtakarékosabb, kulturált hirdetőtáblák, vagy fényújságok telepítése.)
- fontos a jó marketing, hiszen napjainkban szinte be kell csábítani a közművelődési intézményekbe a látogatókat. Minden kulturális tevékenység támogatása elengedhetetlen feladat, azonban kiemelten szükséges népszerűsíteni a minőségi kultúrát, amely nem csak a kerületet reprezentálja, hanem nemzetközi elismerést, hírnevet szerez lakóhelyünknek. (pl. közművelődési megállapodás keretében támogatott Tébláb Táncegyüttes, Botafogo Táncegyüttes nemzetközi sikerei.)
- helyi televízióban kulturális magazin indítása, elismert művészek kerekasztal beszélgetése
- irodalmi kávéház indítása (pl. Zila vagy Tündérvilla) "kerületen kívüli" neves művészeket, érdekes embereket kell megnyerni.

- állandó kiállítások, tárgyi emlékeket bemutató tárlatok kerületünk nagyjairól (pl. Szécsi Margit, Eötvös Loránd, Kondor, Béla, Schéner Mihály, stb.)
- a kerületben élő kisebbségek kultúrájának reprezentálására alkalmatlan a Kisebbségek Háza, lehetőséget (állandó helyiséget) kell biztosítani számukra a művészeti tárgyaik kiállítására, bemutatására, vásárlására.
- állandó Múzeum létrehozása a kerületben, amely azon túl, hogy állandó kiállító teret biztosít, EU- s és egyéb pályázati lehetőségekkel is bír.
- kiállító teret adni kortárs (nem kerületi) művészeknek a bemutatkozásra (meghívással, pályáztatással)
- a kerület ifjúságának helyet kell találni a kulturált időtöltésre, szórakozásra!

7.3.4. Sport színvonalának növelése

Létesítmények:

- Az önkormányzati fenntartású óvodák és iskolák sportlétesítményeinek felmérése/a felmérés aktualizálása
- Az önkormányzati tulajdonú sportlétesítmények felmérése/a felmérés aktualizálása
- Az önkormányzati létesítmények fenntartási költségeinek felmérése, racionalizálása
- Sportlétesítmény fejlesztési koncepció kidolgozása/ műfüves labdarúgó pálya/pályák, extrém sportpark, jégpálya, kerékpárutak stb./
- Önkormányzati rendezvényekre a létesítmények használati rendjének kidolgozása
- Részvétel budapesti, országos, Európai Unió és a Norvég Alap sportlétesítmény építési és fejlesztési pályázatain

Sportegyesületek:

- Az egyesületek nyilvántartási rendszerének felülvizsgálata
- A sportszervezetek támogatási rendszerének felülvizsgálata, az új keretszámok betervezése a költségvetésbe /kiemelten támogatandó az utánpótlás sport és egy, a kerület image-t növelő sportág/
- Az önkormányzat és az egyesületek által közösen rendezett versenyek szervezése

Kerületi kiemelt sportrendezvények:

- A kerületben élő /élt olimpikonok felkutatása, 2012-ben olimpiai kiállítás rendezése
- A 2012. évi olimpián résztvevő kerületi sportolók fogadása
- A kerületben élő /élt nemzetközi szintű sportolók felkutatása, sportmúzeum létrehozása
- Kiemelt kerületi, budapesti, országos és nemzetközi szabadidős események, egészségnapok szervezése
- Részvétel budapesti, országos, Európai Unió és a Norvég Alap sportverseny és szabadidősport-esemény rendezést támogató pályázatain

Kommunikáció:

- Kiemelt megjelenés a kerületi médiában
- Kerületi sport honlap létrehozása

- Sportkiadvány megjelentetése a kerületben található sportlétesítményekről, sportolási lehetőségekről
- A kiemelt kerületi szabadidős, élsport és diáksport eseményeken az önkormányzat és az önkormányzati vezetők megjelenésének biztosítása
- Kapcsolatépítés a Főpolgármesteri Hivatal Sport Ügyosztályának új vezetésével, a budapesti kerületi sportvezetők értekezletének megszervezése a XVIII. kerületben, tapasztalatcsere

7.4. Közbiztonság színvonalának növelése

Az önkormányzat a 2011. évi költségvetésében 12.000.000,-Ft-tal támogatja a XVIII. kerület Közbiztonságáért Közalapítványt.

Az önkormányzat a 2011. évi költségvetésében 94.871.000,-Ft-ot különített el a BRFK XVIII. kerületi Rendőrkapitányság közrendvédelmi járőr állomány túlszolgálatra vezénylése céljára.

2011. január 01-től az önkormányzat átszervezte a Városőrség működését és szervezetét, a szakmai irányítást a BRFK XVIII. kerületi Rendőrkapitányság magára vállalta.

Ezen intézkedéseknek köszönhetően a Városőrség tekintetében az éves kiadások közel felére csökkentek és a teljesített szolgálatok ellátása sokkal szakszerűbbé és bűnmegelőzési szempontok tekintetében hatékonyabbá vált.

Az addigi 24-72 órás szolgálat teljesítési időrendszerről átállt a Városőrség 12-24/12-48 órás rendszerre, amely illeszkedik a rendőrség közterületi járőrszolgálatának időrendszeréhez, így közös járőrözések és közös eligazítások megtartására is lehetőség van.

A további szervezési lépések az eddigiek értékelésének függvényében kerülnek sorra.

A közbiztonság védelme és a bűnmegelőzés, elsődlegesen a Rendőrség feladata, tehát a velük való szoros együttműködés és javaslataik elfogadása adhatja a legjobb eredményeket ezeken a területeken.

Az önkormányzat bővíti és fejleszti a Havanna út lakótelepen a térfigyelő rendszert.

Hasonlóan fontos mind a Lakatos úti, mind pedig a Gloriett lakótelepi térfigyelő rendszer felülvizsgálata is, a rendőrséggel egyeztetett módon.

A jelenleg 29 önkormányzati intézményben kialakított vagyonvédelmi kamerarendszer megvizsgálásra kerül. Az intézmény vezetője, az eddigi tapasztalatok alapján eldönti annak további fenntartását, kéri-e annak áthelyezését, szükségét érzi-e további kamerák felszerelésének, illetve szükséges-e a kamerák cseréje.

Az önkormányzat a Közbiztonságáért Közalapítványon keresztül továbbra is támogatja a kerületben működő négy polgárőr csoportot, melyek fontos elemei a helyi közbiztonság érdekében folyó munkának.

Az önkormányzat indítson megvizsgálja egy „Szomszédok Egymásért” mozgalom lehetőségét, amely nagyban hozzájárulhat közbiztonság fokozásához, a bűnmegelőzéshez.

Egy ilyen lakossági összefogással kialakított hálózat lényege, hogy az egymás szomszédságában lakók az átlagosnál jobban figyelnek, vigyáznak egymás értékeire és közvetlen lakókörnyezetükre, felelősséget éreznek saját és mások élet- és vagyonbiztonsága iránt.

Az önkormányzat megvizsgálja mobil rendszám felismerő rendszer megvásárlásának lehetőségét, amelyet a két önkormányzati járőr autóban elhelyezve, hatékonyan lehetne használni a lopott gépjárművek felderítésére a kerület útjain történő napi 24 órás járőrözés során.

8. Foglalkoztatás, munkahelyteremtés feltételeinek elősegítése, humán-erőforrás fejlesztése

8.1. Foglalkoztatás bővítése: az Önkormányzat foglalkoztatás élénkítő és vállalkozásösztönző intézkedései

A gazdasági válság hatására az elmúlt években a XVIII. kerületben is erőteljesen nőtt a munkanélküliek száma. A probléma kezelése az Önkormányzat elemi érdeke, hiszen a munkanélküliséggel járó problémák jelentős részével kénytelen szembenézni az Önkormányzat. Ezért a kerület vezetésének kiemelt területként kell kezelnie a kerület gazdasági életének élénkítését, a foglalkoztatás növelése érdekében a mikro-, kis- és középvállalkozások támogatását. A tervezett intézkedések eredményeként nő a munkahelyek száma, a helyi mikro- kis- és középvállalkozások versenyhelyzete erősödik, hosszabb távon pedig növekszik a helyi adóbevételek összege is.

A munkanélküliség kezelésének első lépéseként az Önkormányzat működő kapcsolatot épít ki a Budapest Főváros Kormányhivatala Munkaügyi Központ kerületi kirendeltségével, felméri és folyamatosan nyomon követi a kerületi munkanélküliek, munkát keresők számát, képzettségét, igényeit és a saját intézményrendszerén belül keletkező munkalehetőségek betöltése során kiemelten veszi figyelembe az ilyen módon megjelenő munkaerő-kínálatot. Ezen túl az Önkormányzat – a kialakítandó Vállalkozási Központon keresztül – folyamatosan igyekszik felmérni a kerületben található vállalkozások munkaerő-igényeit, és igyekszik közvetíteni a vállalkozások és az állást keresők között, igénybe véve a rendelkezésére álló kommunikációs csatornákat (honlap, újság, televízió).

További lépésként az Önkormányzat, szintén a Munkaügyi Központtal együttműködve – megszervezi a kerületben a közfoglalkoztatást, amelynek keretében több száz, jövedelempótló támogatásban részesülő munkanélküli juthat legfeljebb 12 hónapos munkalehetőséghez a kerület intézményeiben, illetve vállalkozásainál. Amennyiben beilleszkedésük ezen intézményeknél sikeres lesz, úgy foglalkoztatásuk – a lehetőségek függvényében – tartóssá is válhat.

A munkanélküliség problémájának kezelése azonban leginkább az álláslehetőségek számának növelésén keresztül valósulhat meg, amelynek előfeltétele a kerületben található vállalkozások gazdasági aktivitásának növelése, illetve új, további munkahelyeket teremtő vállalkozások megtelepedésének ösztönzése lehet. Ennek érdekében az Önkormányzat igyekszik a korábbinál szorosabb kapcsolatot kiépíteni a helyi vállalkozásokkal, lehetőség szerint előnyben részesítve azokat az Önkormányzat fejlesztési projektjeinek megvalósításánál.

Az új vállalkozások kerületben való megjelenése érdekében az Önkormányzat céljaul tűzi ki, hogy a következő években fejlesztési projekteket generáljon és a magántőke képviselőit összefogva megvalósítsa ezeket a kerületben található, a fejlesztésre alkalmas területeken. Ilyen projektek megvalósulása elsősorban olyan ágazatokban (főként a szállítás, a logisztika, a raktározás, az idegenforgalom és az egészségügyi szolgáltatások területén) lehetséges, amelyekben mód nyílik a kerület kedvező fekvéséből fakadó előnyök kihasználására. Ezen (gazdaság)fejlesztési projektek megvalósulása automatikusan vonja maga után a helyi foglalkoztatottság növekedését, illetve a beszállítóként érdekelt helyi vállalkozások versenyképességének javulását.

Az új, elsősorban a magas hozzáadott értéket termelő, innovatív vállalkozások területben való megtelepedése az Önkormányzat fontos érdeke. Ezért szükséges egy olyan intézkedéscsomag kialakítása, amely különböző kedvezményeket kínál az ilyen vállalkozásoknak. A csomag elemei lehetnek a különböző helyi adókból adott kedvezmények, a telephelyhez való kedvezményes hozzájutás lehetőségének biztosítása (a nehezen bérbe adható önkormányzati ingatlanok egy-két évre történő kedvezményes bérleti lehetőségének biztosítása), illetve különböző, a vállalkozások életét könnyítő szolgáltatások nyújtása, továbbá a fejlesztési forrásokhoz, piaci kapcsolatokhoz való juttatásuk elősegítése, egyfajta virtuális inkubátorház megszervezésével, a Vállalkozói Központon keresztül.

Az önkormányzat gazdaságszervező tevékenységének javításával alakítható ki a területben az a diverzifikált gazdaság szerkezet is, amelyet innovációs központ(ok), inkubátorházak, illetve különböző, a helyi vállalkozások közös fellépését és pozícióinak erősítését segítő szolgáltatások segíthetnek igazán. Az Önkormányzat létrehozandó Vállalkozói Központ ezért a helyi és a budapesti vállalkozói érdekképviselőkkel szorosan együttműködve különböző szolgáltatásokkal igyekszik elősegíteni a helyi vállalkozások termék és szolgáltatás-fejlesztését, piachoz és fejlesztési forrásokhoz való hozzájutását, a különböző nemzetközi hálózatokhoz való csatlakozását.

A kialakítandó Vállalkozói Központ feladatai:

- Javaslat kidolgozása kedvezmények biztosítására újonnan betelepülő, ill. magas hozzáadott értékkel termelő (innovatív) vállalatoknak.
- Angol és német nyelvű városismertető kiadvány készítése a befektetők számára.
- Idegen nyelvű képzési programok kidolgozásának ösztönzése, támogatása középfokon.
- Klaszterhálózatok kiépítésében történő koordinációs részvétel.
- Pályázatfigyelési szolgáltatás (Új Széchenyi Terv pályázatait, regionális pályázatok).
- Forrásközvetítés
- Üzleti klub létrehozása a vállalatok számára.
- Nyilvántartás a városrészben elérhető üres irodahelyiségekről, ipari parki területekről.
- Egyablakos ügyintézés biztosítása a kerületbe települő új vállalatoknak, segítségnyújtás az Önkormányzathoz forduló befektetőknek idegen nyelven.

A Vállalkozói Központ szolgáltatásait, illetve az Önkormányzatnak a betelepülő vállalkozások számára nyújtott kedvezményeit szükséges minél szélesebb körben kommunikálni. Emellett bizonyos esetekben célszerű egyedileg is megkeresni és az együttműködés lehetőségeiről tájékoztatni azokat a vállalkozásokat, amelyek területben való megtelepedése kívánatos volna.

8.2. Humánerőforrás-fejlesztés lehetőségei

Az önkormányzat, mint fenntartó, adatbázist hoz létre azon személyek nyilvántartása érdekében, akik munkát keresnek, és kéri adataik nyilvántartását. Ezen adatbázis alapján tudnak az intézmények vezetői az igényüknek megfelelő munkaerőt keresni. Az adatbázis frissítése, kezelése folyamatos.

Az Önkormányzat Humánszolgáltatás Irodája minden intézménytől folyamatosan bekéri az üres, illetve záros határidőn belül megüresedő álláshelyek listáját, és ezen lista alapján a jelentkezők részére álláshelyeket ajánl.

A két adatbázis folyamatos kezelése, frissítése elősegíti a munkát keresők és a munkavállalót keresők találkozását.

Az Önkormányzat által vezetett üres álláshelyek adatbázisa, mely tartalmazza, hogy az álláshely betölthető e megváltozott munkaképességű dolgozóval, illetve a munkát keresők adatbázisa tartalmazza, azt is, hogy a munkát kereső rendelkezi-e megváltozott munkaképességnek megfelelő igazolásokkal alkalmat ad arra is, hogy az intézményvezetők minél előbb találjanak az igényüknek megfelelő munkavállalót.

Munkahelyteremtésre az intézmények feladatbővülése, új iskolai osztályok, óvodai csoportok bővülése ad lehetőséget, mely természetesen a gyermek, tanuló létszám növekedésének a függvénye.

8.3. Oktatási intézményhálózat fejlesztése

A jelenleg meglévő oktatási intézményhálózat fejlesztése, bővítése további működtetése kettősséget hordoz magában. A kerület azon település része, ahol lakótelepek vannak – elsősorban a Havanna lakótelepen – az iskolák rendelkeznek több szabad kapacitással, és középtávon is tudnak még fogadni gyermekeket, tanulókat.

A kertvárosi részben (legsürgetőbben Ganz-kertváros és Szent Imre kertváros területeken) pedig mindenféleképpen bővítés szükséges mind óvodai, mind iskolai férőhelyek tekintetében.

A kertvárosi részekben lévő építkezések (családi ház, sorház) és fiatal családok családi ház vásárlása következtében nő az óvodába, iskolába jelentkező gyermekek, tanulók száma az egyre nagyobb az igény kielégítése érdekében osztálytermek, tagiskolák kialakítására lesz szükség. Keresni kell a lehetőséget olyan már meglévő épületek átalakítására, osztályok fogadására történő alkalmassá tételére, tantermek kialakítására, melyek tagiskolaként működnek.

Több iskolát a meglévőknél nem szükséges fenntartani, hanem tagintézményként működtetni.

A mindennapos testnevelési órák bevezetése – melynek várható ideje 2011. szeptember 1. – felmenő rendszerben igényelni fogja az iskolák tornatermi bővítését, illetve a testnevelés óra megtartásához igénybe vehető felületek számának növelését. A sportfelületek számának növelése megoldható műfüves pályák létesítésével és a téli időszakban sátorral történő lefedésével, tornatermek építésével. Vélhetően, ezen feladatra központi pályázat is kiírásra kerül majd, melyre fel kell, hogy készüljön Önkormányzatunk.

Az óvodák esetében nem mindegyik (három óvoda kivételével) rendelkezik megfelelő tornaszobával, gumiburkolatú szabadtéri sportfelülettel, melynek kialakítására ütemezett program szükséges.

9. Humán szolgáltatások

9.1. Szociális ellátás, gyermekvédelem: szociális ellátás, gyermekjóléti, gyermekvédelmi ellátások fejlesztése

A többször módosított 1993. évi III. törvény (Szt.), az 1997. évi XXXI. törvény (Gyvt.), valamint a kapcsolódó és önálló kormányrendeletek a rászorultak részére jövedelmük kiegészítésére, pótlására különböző pénzbeli és természetbeni támogatásokat állapít meg, meghatározott feltételek megléte esetén.

Célkitűzések:

- A Humánszolgáltatási Iroda rendkívül nagy szolgáltatói-támogatási területet és ügyfélkört fog át. A szociálpolitikai terület különösen gyakran változó jogszabályi környezete, az ehhez kapcsolódó önkormányzati rendeletalkotási kötelezettség, illetve az új koncepciók felállítása, végrehajtása feltétlenül igényli a terület jogi támogatását.
- Az ügyintézés hatékonyságának növelése, ill. optimális hatékonyságának elérése érdekében át kell tekinteni az ügyfélfogadás rendjét.
 - ügyfélhívó rendszer kiépítése a zsúfoltság elkerülése érdekében,
 - a területhez tartozó egyes feladatok esetében az “egyablakos” ügyintézés
 - megvalósítása az ügyfélszolgálati irodákon,
 - az ügyfélfogadás feltételeinek javítása.
- A „Szociális támogatások rendszere - Gordius” program cseréje a jogszabályi kötelezettségeink teljesítése, „GovSys” iktató-rendszerrel, valamint a pénzügyi nyilvántartó-rendszerrel történő kompatibilitás biztosítása céljából.
- A szociális rászorultság alapján biztosított támogatási formák igénybevételének jogosságát folyamatosan, ill. visszatérően megvizsgálni szükséges. A jelenlegi rendszer újrarendelése szükséges.
- Az önkormányzatnak, mint fenntartónak jogszabály által előírt kötelezettsége, hogy a szociális és gyermekjóléti intézményeknél rendszeres szakmai és pénzügyi ellenőrzést végezzen. A szakmai tevékenység ellenőrzését az intézményi referens egyes részterületek célvizsgálatán valósíthatja meg.
- Szakmai szempontból mindenekelőtt a legfontosabb cél az eddig elért szakmai színvonal megtartása, amihez elengedhetetlen feltétel, hogy sem a személyi, sem pedig a tárgyi feltételek a lehetőségekhez képest javuljanak.
- Új lakásgazdálkodási koncepció szerint átalakul a szociális rászorultság alapján bérbe adott lakásokkal kapcsolatos feladatmegosztás. Ez szükségessé teszi a vonatkozó helyi szabályozás átdolgozását.

9.2. Oktatás, ifjúságpolitika: óvodai, alapfokú, középfokú oktatás infrastrukturális és minőségi fejlesztése

9.2.1. Óvodai, alapfokú, középfokú oktatás infrastrukturális és minőségi fejlesztése:

A többször módosított Köznevelési törvény 1999-ben a helyi önkormányzatok részére döntés előkészítést szolgáló feladatellátási, intézményhálózat-működtetési és fejlesztési terv (továbbiakban: **önkormányzati intézkedési terv**) készítését írta elő. Az önkormányzati intézkedési terv megszabja az intézményhálózat fejlesztésének főbb irányait, a működtetés, a fejlesztés konkrét feladatait, meghatározta továbbá a

rövid és hosszú távú fejlesztési célokat és feladatokat. A fejlesztési terv áttekintése, aktualizálása folyamatos.

A fejlesztés további feladatai:

- Meg kell vizsgálni a - területi egyenlőtlenségekből adódó - meglévő férőhelyek kihasználtságának javítását.
- Folyamatosan figyelemmel kell kísérni a gyermeklétszámok alakulását, a felmerülő igényeket, és újra meghatározni a prioritásokat. (Tekintettel kell lenni arra a tényre, hogy az iskolakezdés - egyre több szülő kérésére - kitolódik és többen maradnak vissza a tanköteles óvodások).
- Az óvodák tekintetében a minőségi fejlesztés érdekében javítani kell az alapító okiratokban jóváhagyott maximális gyermeklétszám és a többször módosított közoktatási törvényben meghatározott maximális csoportlétszám viszonyán.
- Az intézmények bevonásával, szakmai fórum keretében Pestszentimrén és Pestszentlőrincen kapjon támogatást az intézmények önálló arculatának erősítése
- Az innováció támogatása legyen kiemelt feladat (helyi pályázatok).
- Fokozatosan ki kell építeni az iskolapszichológusi hálózatot.
- Az oktatási – nevelési intézményekben segíteni kell az eszközellátottságot (helyi pályázatok).
- Lehetőség szerint folytatódjon a tornaszoba építési program.
- Az európai integrációs elveket figyelembe véve az oktatási – nevelési intézmények meglévő nemzetközi kapcsolatait tovább kell bővíteni. Ösztönözni kell a testvérvárosi tevékenységekben való aktív részvételt - találkozók, csereprogramok, eszmecserek támogatásával.

9.2.2. Ifjúságpolitika:

Önkormányzatunk az *Ifjúságpolitikai Konceptióban* fogalmazta meg célkitűzéseit, és éves feladatterv alapján határozza meg az adott évi feladatokat, rendezvényeket, fejlesztési irányokat, prioritásokat, amelyhez az Ifjúságpolitikai alap/céltartalék biztosít fedezetet.

Kiemelt feladatnak tekintjük:

- a Kerületi Diákönkormányzat (KEDÖK) működtetését, a diák önkormányzatiság fejlesztését,
- az ifjúsági, illetve diákrendezvények szervezését,
- a környezettudatos magatartás támogatását,
- a csoport- és közösségfejlődés, fejlesztés segítését és
- a nemzetközi ifjúsági kapcsolatok elmélyítését, bővítését.

Legfontosabb, éves, ifjúsági rendezvényeink:

- Kerületi Diákparlament
- Diák- és Ifjúsági Művészeti Találkozók
- Nemzetközi Ifjúsági Tábor
- Kerületi Diákhét
- Városszépítési és környezetvédelmi akciók (pályázat kiírása formájában)

Az ifjúságpolitika területén új programok, kezdeményezések révén beindítottuk, és továbbra is fontosnak tartjuk a kerületi diákság önkéntes munkában való részvételi lehetőségét. A diákcsoporthoz társadalmi munkában való tevékenységét pályázatok kiírásával, önkéntes akciók szervezésével tudjuk elősegíteni.

Nagyon fontosnak tartjuk, hogy az ifjúsági referens szoros együttműködésben legyen a környezetvédelmi munkatársakkal, annak érdekében, hogy a diákság részére közösen létrehozott akciókat, pályázatokat tudjanak indítani, kiírni. Az utóbbi évek tapasztalata, hogy a diákok nagyon nyitottak erre a területre, szívesen tesznek szűkebb és tágabb környezetük érdekében, védelmében.

A fenti két terület, az önkéntesség és a környezetvédelem összekapcsolását nagyon hatékonynak tartjuk, és a jövőben is nagy hangsúlyt kívánunk rá fektetni.

Kívánatosnak és megőrzendőnek tartjuk a jelenlegi rendszer fenntartását.

9.3. Sport és kulturális élet: testnevelés és sport az iskolákban és az iskolán kívül tanulóknak, dolgozóknak és nyugdíjasoknak. Sporteszközök és épületek fejlesztése. Közművelődés és kulturális fejlesztések.

9.3.1. Iskolai testnevelés

- A mindennapos testnevelésóra bevezetése felmenő rendszerben az önkormányzati fenntartású oktatási intézmények alsó tagozatában – optimális esetben a 2011/2012. tanévben a program elindítása az első évfolyamokban.
- A mindennapos testnevelésóra bevezetése esetén az általános iskolák első és második évfolyamában a tanulók egészségügyi, fizikai, antropometriai, terhelhetőségi és szociometriai vizsgálata – költségvetés készítés a pontos létszám ismeretében.
- A kötelező úszásoktatás bevezetésének előkészítése az önkormányzati fenntartású oktatási intézmények 2. évfolyamában, a 2011/2012. tanévre eső költségvetés elkészítése.
- A sportpályázati rendszer felülvizsgálata, újra indítása, költségvetés készítése.
- A sportdíjak rendszerének felülvizsgálata, költségvetés készítése.

9.3.2. Diáksport

- A diákolimpia versenyrendszerének felülvizsgálata, a kevésbé népszerű sportágak helyett új sportágak bevezetése (2011/2012. tanév).
- Az Óvodás Olimpia megrendezése, szükség esetén új versenykiírás kidolgozása.
- A diákolimpia egyes sportági döntőinek megrendezése kiemelt kerületi rendezvényeken/ több sportág döntőjének egy helyen azonos időben történő megrendezése kiemelt kerületi rendezvényként.
- A diákolimpia éves pontversenyének alapján eredményességi juttatási rendszer kidolgozása sportszerek vásárlására.
- A testnevelő tanárok kíséresi díjának emelése.
- Testnevelő tanári évnyitó és évzáró értekezlet rendezése „külső” helyszínen.
- Testnevelő Tanárok XVIII. kerületi Egyesületének létrehozása.

9.3.3. Szabadidősport

- Ingyenes lakossági sportprogram bevezetése több sportág bevonásával (célkorosztály a fiatal felnőttektől a nyugdíjasokig) – tavasszal a kerületi médián keresztül igényfelmérés, szeptemberben a program elindítása

- Lakossági „Sport kártya” bevezetése – kedvezményes sportolási lehetőség a kerület sportintézményeiben
- Önkormányzati sportnap szervezése
- Ingyenes sportolási lehetőség biztosítása az önkormányzat dolgozóinak – igényfelmérés után egy-két sportágban
- Önkormányzatok közötti sportnapok szervezése
- Testvérvárosok közötti sportversenyek szervezése

10. Információs társadalom feltételeinek biztosítása

10.1. Elektronikus közigazgatási szolgáltatások megvalósítása

10.1.1. Közigazgatási és Hatósági Iroda:

Az önkormányzat korábbi Gazdasági Programjában az Informatikai Fejlesztési Stratégia alapján megfogalmazott célkitűzések csak részben teljesültek, ezért az ott megfogalmazott célok továbbra is aktuálisak maradtak:

A fejlesztés tervezését és megvalósítását az alábbi alapelvek szerint határozzuk meg:

- **Törvényesség:** Az önkormányzat törvényekben előírt működési, szolgáltatási kötelezettségeinek átláthatóbb, pontosabb, gyorsabb és gazdaságosabb, minőségben jobb teljesítése a feltárt problémák, elfogadott célkitűzések alapján.
- **Korszerűség:** Az aktuális infokommunikációs trendek alkalmazásának lehetősége a célszerűség, gazdaságosság elve alapján.
- **Országos dimenzió:** A kormányzat fejlesztési tervei ezen belül is az Elektronikus Közigazgatás Operatív Programban jelenleg értelmezhető kormányzati elképzelések helyi megvalósítása önerősen és/vagy támogatás elnyerése esetén.
- **Kontinuitás:** A Polgármesteri Hivatal és intézmények infokommunikációs rendszereinek fenntartási, működtetési feladatai és a már elfogadott továbbfejlesztési feladatok végrehajtása. A Gazdasági Versenyképesség Operatív program (GVOP) „Essentia - Az önkormányzati adatvagyon másodlagos hasznosítása” projekt (továbbiakban: essentia projekt) keretében fejlesztett ill. leszállított korszerű Oracle fejlesztési és üzemeltetési eszközök alkalmazása.
- **Minőség:** A „Best practice” illetve a minősített megoldások alkalmazása.

Az irodára vonatkozó célok:

Probléma / Lehetőség	IT eszköz – Rendelkezésre állás állapota	Intézkedés területe: Feladat
Átfedések és / vagy hiányos adatnyilvántartások, feladatvégzések / PmH szervezeti egységei valamint az Intézmények feladatvégzésének és adatszolgáltatásának korszerűsítésével költségcsökkentés, átláthatóság növelése	GEMINI – korlátozott licenz Internetes ügyfélszolgálati és ügyintézési rendszer (ÚJ!) – Fejlesztés vagy becsatlakozás más önkormányzat rendszerére	GEMINI: A rendszer használat kiterjesztése PmH-n belül (Építéshatósági munkacsoport) -> Licenz vásárlás -> Szabályozás -> Oktatás Törzsadatbázisok használata: A forrásrendszerek esetében a közös adatbázis használat megoldása (címregiszter, partnertörzs, szerződéstörzs, szervezeti felépítés) Adatminőség: A forrásrendszerek adatminőség vizsgálata -> Adattisztítás

Elektronikus közigazgatási szolgáltatások fejlesztése / Szolgáltatás minőségi fejlesztése, költségcsökkentés, átláthatóság növelése	Szerverpark, Microsoft licenzek, Oracle licenzek, PC munkaállomások, Nyomtatók, Alkalmazások – <i>Meglévő eszközök</i>	Bevezetés: <i>Csatlakozás vagy saját fejlesztés eldöntése -> Megoldás kiválasztása, beszerzése -> Szabályozás -> Oktatás</i> A szolgáltatási terület kijelölése a lakossági és vállalkozói szolgáltatások körében
Informatikai rendszer fenntartása, karbantartása, üzemeltetése, továbbfejlesztése / Működési költség csökkentése, Szolgáltatás minőségének javítása		Folyamatos működési feltételek biztosítása: <i>Szoftverkövetés, Kellékanyagok, Bővítő egységek biztosítása; Amortizáció kezelése</i> IT eszközök racionalizálásának vizsgálata (szakértői elemzés): <i>Hálózati nyomtatók használata, Olcsóbb licenzek használata, Szerver konszolidáció, „Vékony kliensek” használata, „Nyílt forráskódú” rendszerek használata</i>

A Közigazgatási és Hatósági Iroda munkatársai több speciális szoftverrel dolgoznak: Népszerűségi nyilvántartó program (központi), szabálysértési nyilvántartó program, Civil Soft (üzletek, telepengedélyek stb. nyilvántartása, interneten közzétett adatok). Ezek további üzemeltetése, a hatályos jogszabályokhoz igazítása, valamint oktatása szükséges a következő időszakban is.

A rövid- és középtávú informatikai fejlesztés fő irányai közül az irodát érintő célkitűzések, melyek a következő időszakban is aktuálisak:

- A területi munka támogatása, elsősorban a határozat előkészítés terén:
Jelentősen lecsökken a munkaidő a határozat előkészítésben résztvevők esetében, mivel egy rendszerben dolgozva minden érdekelt lát minden szükséges anyagot, azok módosításait; csökken a papírköltség, mert nem kell mindent kinyomtatni, csak az irattári példányt; javul a keresetőség, mert az elektronikusan tárolt anyagokhoz elektronikus keresési eszközök állnak rendelkezésre.
- A vezetői szintű információszolgáltatás – Vezetői Információs Rendszer a pénzügyi, a személyi-szervezeti, az ügyintézés és a szerződések nyilvántartása terén:
A döntéshozó szintjén az általa meghatározott tartalmú, kellő részletezettségű információ áll rendelkezésre, elemzési eszközökkel.
- Az iratkezelésre vonatkozó törvényi előírásoknak (KET, KEIR) megfelelő alkalmazások készség szintű használata a munkatársak körében:
A törvényi előírások teljesülése mellett nagymértékben javul a dokumentumok tárolásának átláthatósága, mivel egységes rendezési elv és közös tárolási hely szerint kezeli az új rendszer valamennyi dokumentum létrehozását és módosításait.
- Az elektronikus ügyintézés keretében szükséges szolgáltatások fejlesztése az elektronikus űrlapkezelés és az elektronikus ügyfél-bejelentkezés terén:
Követi az országos fejlesztéseket, lépést tartva a más településen már működő szolgáltatások terén. Lecsökkenti az adatszolgáltatások, űrlapkezelések kettős adatrögzítését (ügyfélnél, szolgáltatónál).

Informatikai közműhálózat

A kerületi intelligens település fejlesztés kiteljesedésekor a kerületünk széles körben vezet be informatikai szolgáltatásokat a lakók, intézmények és gazdasági szereplői számára. Az erre vonatkozó önkormányzati rendelet célja a közhatalom szolgáltató funkciójának biztosítása, az ügyfelekre háruló eljárási terhek csökkentése, a közigazgatási ügyek gyors és egyszerű intézése az elektronika és az informatika eszközeinek alkalmazásával.

Az elektronikus ügyintézés ügýtípusai

Át kell tekinteni, hogy az önkormányzat a konkrét időpontra történő bejelentkezés vonatkozásában milyen ügýtípusokban alkalmazhatja az elektronikus ügyintézés.

10.1.2. Okmányiroda

Az elektronikus közszolgáltatást nyújtó szervezetek a szolgáltatás nyújtása során biztosítják, az ügyintézés folyamatos átláthatóságát, a közérdek, illetve a közérdekből nyilvános adatok megismerhetőségét és a személyes, illetve jogszabályokban védeni rendelt egyéb adatok védelmét, az informatikai biztonságot, az üzemeltetés folytonosságát, valamint az egyenlő bánásmód követelményének érvényesítését.

A Közigazgatási eljárási törvény (Ket.) alapvetően meghatározza a közigazgatási eljárás célját és módszereit. Alapkonceptiója, hogy a fogyasztó-orientált, szolgáltató kormányzat számára az ügyfél igényei fontosabbak, mint a bürokrácia szakmai érvei. A preambulum a következőképpen határozza meg a törvény célját: „Erőteljesebben juttassa kifejezésre a közhatalom szolgáltató funkcióját azáltal, hogy jelentősen csökkenti az ügyfelekre háruló eljárási terheket, az elektronika és az informatika korszerű eszközeinek alkalmazásával az eljárások jelentős részében megnyitja az utat az ügyek gyors és egyszerű intézése előtt”.

Az ügyfelekre háruló eljárási terhek csökkentése alapvetően csak az információtechnológia segítségével, a közigazgatási folyamatok elektronizációjával, vagyis az e-közigazgatás fejlesztésével lehetséges. Az okmányirodai ügyintézési eljárásrend, és az okmányok adatai a Ket-ben foglalt rendelkezéseknek megfelelően már nem az ügyfél által kitöltött adatlapon alapulnak, hanem az informatikai támogatással működő központi közhiteles nyilvántartásokon. Az elektronikus közhiteles nyilvántartások létrehozásával az ügyfelek eljárási terhei nagymértékben csökkentek. Az ügyintézés teljes folyamata az ügymenet támogató szakrendszer útján valósul meg, ezáltal csekély a tévedés lehetősége, nagy az adatbiztonság, biztonságos az ügyfél beazonosítása, az információtechnikával támogatott keretek között az eljárás felgyorsul.

Az eljárás elektronizálása következtében az ügyintézőnek több lehetősége van a Front Office tevékenységre koncentrálni, vagyis az ügyfelekkel foglalkozni.

A naprakész, közhiteles nyilvántartások kialakítása céljából sor került az informatikai háttér fejlesztésére, amelyre az egész okmányirodai rendszer, és az integrált ügyintézési technológia épül. Az okmányirodák egységes telekommunikációs hálózatba kötése lehetővé tette a központi adatbázisok elérését, a polgárok adatainak a központi nyilvántartásokkal történő egybevetését, és az okmányra kerülő adatok (fénykép és aláírás) digitalizált formában történő tárolását.

Folyamatában zárt, komplex biztonsági informatikai rendszert az okmányirodai közigazgatási ügyvitel és a felhasznált technológia valamennyi mozzanatára kiterjed: Biztonságos a blanco okmányok felhasználása; az adatfelvételezés a nyilvántartásokon alapul, nem hamisítható az okmányok megszemélyesítése, mivel az adat zárt rendszeren kerül gyártásba, ahol speciális technológiával készül el az okmány; az adatfeldolgozás során minden elemre kiterjedő – koherens védelmi rendszer működik; a rendszer az okmánykiadás minden mozzanatát naplózza, különös figyelemmel a hozzáférési jogosultságokra; a kiadott okmányok érvényessége és felhasználása a hozzáférhető nyilvántartások segítségével folyamatosan ellenőrizhető.

Ügyfélkapu regisztrációval rendelkező ügyfelek az Interneten keresztül, elektronikus úton kezdeményezhetik, illetve intézhetik az okmányirodai ügyeiket a megfelelő jogszabályi feltételek fennállása esetén. Az ügyfélkapu tehát egy virtuális online ügyfélszolgálati rendszerként működik. Az ügyfél kényelmét szolgálja, és a mai modern világ elvárásainak tesz eleget az a tény, okmányirodánkban 2011.04.01-jén megteremtették azokat a feltételeket, mely alapján minden irodánkban lehetségessé vált a bankkártyával történő fizetés, így időt és energiát takaríthatunk meg magunk és az ügyfél számára, mely az ügyintézési idő további csökkenésében mutatkozik meg. Az ügyintézés modernizálását jellemzi, hogy Hivatalunknál már több éve időpont foglalási rendszer működik, mely alapján az állampolgárok ügyeik intézéséhez időpont alapú sorszámot kérhetnek. Az időpontfoglalás történhet személyesen, az iroda információs telefonszámán, valamint elektronikus úton. Az időpontfoglalással az ügyfelek egyre nagyobb száma él.

Az e-közigazgatás négy szintre tagolódik a gyakorlatban:

1. szint: Az egyszerű információközlés, amikor a honlapon hírek, információk érhetőek el, de közvetlen kommunikáció semmilyen formában nem folyik az ügyfél és a honlap fenntartója között.
2. szint: Lehetővé válik az online kommunikáció: űrlapok tölthetők le, az ügyfelek fórumokon mondhatják el a véleményüket. Ezen a szinten az űrlapok csak az ügyintézés határidejét csökkentik, a visszaküldésük továbbra is hagyományos postai úton, vagy személyesen történik.
3. szint: Az interaktív szolgáltatások szintje. Ilyenkor már a közigazgatási szerv különböző internetes szolgáltatásokat, letölthető űrlapokat, keresőrendszereket, tematikus tájékoztatókat nyújt a honlapján. Ezen a szinten jelenik meg az ügyfelek közvetlen visszacsatolása, amikor már elektronikusan is be tudják nyújtani a kérelmeiket, és az irataikat, miután elektronikus aláírás, vagy ügyfélkapu segítségével beazonosíthatók a személyük. Maga az ügyintézés azonban továbbra is papír alapon történik, azaz a beérkezett kérelmeket még kinyomtatják a hivatalokban.
4. szint: A tranzakciós szint: ilyenkor már a teljes ügyintézés elektronikus úton történik, az ügyek papíron már nem jelennek meg.

Az elektronikus ügyintézéssel szemben támasztott követelményekből önkormányzati portálunk segítségével az elmúlt év végéig az első két szintet tudtuk megvalósítani. Portálunkon megtalálható az önkormányzati hivatalunkban intézett valamennyi hatósági és közigazgatási ügy részletes ügymenet leírása és letölthetők az ügyintézéshez szükséges kérelem és egyéb űrlapok elektronikus változatai.

A harmadik szint részben valósult meg, mivel az ügyfélkapu rendszer segítségével egyes ügyekben már lehetséges a kérelmek elektronikus úton való benyújtása. Érdekes, hogy az egyéni vállalkozói tevékenységhez kapcsolódó kérelmek egy részénél a hatályos szabályozás csak a kérelem elektronikus úton való benyújtását

teszi lehetővé. Az elektronikusan benyújtott kérelmekkel kapcsolatosan számszerű információval nem rendelkezünk, az azonban megállapítható, hogy az elmúlt évben közel 2000 ügyfélkapu regisztrációt intéztünk, ami a korábbi évhez képest jelentős emelkedést mutat. Ez az emelkedés is mutatja az elektronikusan ügyintézés felé jelentkező növekvő igényt.

Hivatalunk képes a hivatali kapura az elektronikusan érkező kérelmeket kezelni, azonban a beérkezést követően a kérelem kinyomtatásra kerül, így az eljárás papír alapon folytatódik.

A további elektronikusan ügyintézéshez több rendszer együttes fejlesztésére lenne szükség, ami csak fokozatosan valósítható meg, így az okmányiroda központi informatikai rendszerét és a hivatal informatikai rendszerét egyidejűleg kellene fejleszteni, megfelelő jogszabályi háttér megléte esetén. A jövőbe tekintve az e-ügyintézés előtérbe kerülésével természetesen az iktató rendszer fejlesztése is szükségessé válik, valamint az irattározási rendet is át kell alakítani az elektronikusan fogadott iratok fogadására és tárolására.

Az e-ügykezelés előnyei a következőkben foglalhatók össze:

- megszűnik az elveszett irat fogalma, az elektronikusan iratarchiválásnak köszönhetően minden bejövő és kimenő, illetve a hivatalban belső használatra keletkezett dokumentum visszakereshető,
- nagymértékben csökkennek az adatrögzítéssel, postázással, iktatással, irat-előállítással járó adminisztratív terhek,
- megszűnnek az állandó hibaforrást jelentő redundáns adatbázisok, nyilvántartások, egy adatnak csak egyszer szükséges bekerülnie a rendszerbe, így a többszörös adatrögzítés terhetől megszabadul a hivatal,
- az ügyintézők érdemi munkája könnyebb lesz, mivel az ügyhöz szükséges információk, belső adatbázisok utánajárás nélkül, azonnal rendelkezésre állnak,
- mérhetővé válik az egyéni munkateljesítmény és a korábbiakhoz képest pontosabban definiálható az egyéni felelősség kérdése, csökkennek a visszaélési lehetőségek,
- lényegesen felgyorsul a belső hivatalos kommunikáció, nő az ügyek elintézésének sebessége.

Az elektronikusan dokumentumkezelés során a kezdetekben mindenképpen nehézséget jelent az ügyek papír alapú előzménye, melynek megoldására a korábbi iratok digitalizálása, vagy a papír és az elektronikusan ügyintézés párhuzamos futtatása jelenthet megoldást mindaddig, míg a korábbi iratok „kikopnak”.

Az elektromos közigazgatás szempontjából fontos az eljárás során a megfelelő minőségű elektronikusan aláírás használata.

Az e-közigazgatás – szemlélete és automatizmusai révén – elérheti azt az ideált, melyben a hivatalok kiszolgálják az állampolgárokat. Rávezetik az állampolgárt arra, hogy ha a korszerűbb technológiákat használják, akkor nemcsak a hivatalnak, hanem maguknak is rengeteg energiát és kényelmetlenséget takaríthatnak meg.

Összefoglalva az e-kormányzás a közszféra kapcsolatrendszerének (valamennyi belső és külső kapcsolatának) gyökeres, szolgáltató jellegű újraszervezését jelenti, az infokommunikációs technológiai alkalmazások közműszerű használata révén, a fejlődő rendszerben a települési portálok központi jelentőséget fognak kapni. A sikert nagymértékben meg fogja határozni a portálokon üzemeltetett funkciók, szolgáltatások megjelenése, használhatósága – vagyis a portálok minősége. A portált nem elég kifejleszteni, üzembe helyezni, hanem gondoskodni kell a folyamatos karbantartásáról, az információk aktualizálásáról.

A kerületi intézmények tekintetében meg kell vizsgálni a nagyobb központosítás, egységes beszerzés, egységes szoftverhasználat bevezetését. Fokozatosan lehetne az ingyenes (szabad) szoftverek bevezetésével költséget megtakarítani ott is, és a Hivatalban bevált technikákat terjeszteni.

Jelenleg ezen a területen működik az intézményeket a Hivatallal összekötő internetes kommunikációs rendszer, az UWT. Ennek további bővítése célszerű lehet, mind további intézmények bevonásával, mind az UWT szoftver továbbfejlesztésének tekintetében.

10.1.3. Elektronikus közigazgatás

Már az iktatórendszer beszerzésénél lényeges szempont volt, hogy kiterjesztett tanúsítvánnyal rendelkezzen, vagyis alkalmas legyen az ügyfélkapuval való összekapcsolásra, ezáltal az elektronikus ügyintézés támogatására. Ennek kihasználásához nem tudunk hozzákezdeni, amíg a Hivatalban az ennek megfelelő belső elektronikus ügyintézés nem alakul ki. A külső (ügyfelekkel való) elektronikus ügyintézésnek ugyanis valójában csak úgy van értelme, ha ráépül a belsőre.

A fejlesztési irányok és a feladatok ismeretében érdemes azokat az informatikai területet érintő döntéseket meghozni, amelyek ezen a területen közép- és hosszú távú fejlesztési célokat jelölnek ki.

10.2. *Városmarketing, kommunikáció: a városról kialakított kép megformálása, lakosok kötődése a kerülethez.*

A kommunikációnak kiemelt szerepe van abban, hogy minden, a lakosságot érintő információ azonnal és pontosan jusson el a kerületiekhez. Legyen szó a mindennapi életet befolyásoló dolgokról, vagy éppen programokról, rendezvényekről. A kommunikációs tevékenységek ezért nagyon fontosak a kerület közösségi életében. Az információátadást költséghatékony eszközökkel és kreatív megoldásokkal kell elősegíteni. Az önkormányzat Pestszentlőrinc-Pestszentimre motorja, de fontos, hogy a kerületieknek is aktív részesei legyenek egy közösség-formálásában. Az önkormányzat mindenben a kerületben élőkét helyezi előtérbe, és a kommunikációs eszközök, csatornák segítségével igyekszik felhívni a lakosság figyelmét a kerületben történő eredményekre, és invitálni őket a különböző szerveződésű programokra. Az eredményesség záloga a kölcsönös érdeklődés.

A kommunikációs innovációt alacsony költségvetésből kell megoldani, és a finanszírozási nehézségek ellenére új ötletekkel kell felzárkózni a fejlődő tendenciákhoz. A Parkváros Tv, illetve a Városkép újság 2011-ben elért színvonalbeli növekedését hosszútávon kell fenntartani, - az említett gazdasági okok mellett – kevesebb támogatási forrásból gazdálkodva.

Honlap:

A megújult önkormányzati honlap www.bp18.hu mellett, hogy eleget tesz a törvényi, rendeleti előírásoknak, tartalmazza a legfontosabb információkat, és nem statikus felépítésű, hanem a dinamikus, hírportál jelleggel állandó információt biztosít nem csak a kerületi lakóknak, hanem minden olvasónak. Tekintettel arra, hogy napjainkban az elektronikus média az offline médiával szemben már előnyt élez, ezért az egyik leglátogatottabb közösségi felület: a honlap. Természetesen további lehetőségek nyílnak meg a kerület tájékoztatására, mint hírlevél-küldés,

népszerű közösségi platform beépítése, videó-és fotófeltöltések. Távlabbi célok kitűzésében, a technikai lehetőségek bővülésével a képviselő-testület online közvetítése, illetve a kormányzati stratégia kidolgozása után az e-kormányzás is tervezhető lesz.

Városkép újság:

A XVIII. kerületben a nyomtatott sajtónak is, töretlenül nagy olvasótábora van. 45.000 ezer példányban jut el a kerületi lakosokhoz, illetve minden intézményhez. Az újság tartalma a honlap szerves része, és az információszolgáltatás területén nem konkurenciaként jelennek meg, hanem egymást erősítve, kiegészítik a tájékoztatást. A 16 oldalas újságot az önkormányzat vagyongazdálkodója a Vagyon18 nZrt. gondozásában jelenik meg kéthetente. Az önkormányzat és a szerkesztőség hatékony közös együttműködése révén minden fontos eseményen részt vesznek a lap munkatársai, és tájékoztatják a kerület lakóit. A közösségi kommunikáció része az is, hogy az olvasó megírja a véleményét, észrevételeit, tehát visszajelez a termék tartalmával kapcsolatban. A fent említett közös aktivitás ilyen formában is létrejön.

Parkváros Tv

A kerületi televízió szintén a Vagyon18 nZrt. médiadivíziójához tartozik. A költségek hatékonyabb kihasználása érdekében a stúdió helyszíne is átkerült a vagyongazdálkodóhoz, így a korábban fizetett magas bérleti díjakat más fejlesztésekre lehetett fordítani. A kerületi tv feladata szintén a kerületi tájékoztatás, 2010-hez képest lényegesen magasabb technikai és szakmai színvonalon. Az adások megtekinthetők a honlapon, illetve a televízió képűsége a folyamatos hír- és információközlés hivatott szolgálni.

Országos kommunikációs együttműködés

A kommunikációs eszközökhöz a lakossági fórumok, a közmeghallgatások, vagy a kérdőívek is hozzátartoznak, amelyek egy adott téma köré, egy prioritást élvező ügy érdekében szervez az önkormányzat. Ezek népszerűsítésére, beharangozására szintén a rendelkezésre álló kommunikációs csatornák adnak lehetőséget. A téma fontosságát illetően az országos média, az online felületek, regionális tájékoztatások is segítségre lehetnek. Ilyen értelemben tehát a kerületi értékek, programok népszerűsítése, akár országos médiákkal együttműködve is lehetséges.

Városmarketing

A városmarketing koncepció kialakításában a kerület sajátosságait, történelmét, földrajzi adottságait kell figyelembe venni. Az utóbbiak tekintetében, Budapest második legnagyobb kerülete inkább kertvárosi jellegű, és annak ellenére, hogy a Liszt Ferenc Nemzetközi Repülőtér a kerületben található, turisztikai szempontból kevésbé frekvenciált terület ez a peremkerület. A kulturális - és sportélet azonban nagyobb figyelmet kap. A XVIII. kerületben a kulturális és a művészeti élet nagy aktivitást mutat. A kerületben élő képművészek nyolcvan százaléka professzionális. A művészeti csoportok, az iskolák országos és nemzetközi sikere hírértékkel bír, és ennek népszerűsítésére az önkormányzat is kiemelt szerepet ad.

A városmarketing kialakításában a kerületi-közösségi előnyökre, célokra összpontosítva hosszú távú stratégiában kell gondolkodni. A közös ügyi, egy közösségi kerület, a közös értékek mentén gondolkodva első lépcsőben a fentiek elemeket összegezve elkészült az önkormányzat-kerület logója: „Mi Szívügyünk” szlogenrel.

Az önkormányzat a kerületi gazdasági élet is igyekszik fellendíteni, ezért a vállalkozókat, a civil szervezeteket direkt és indirekt marketingeszközökkel

támogatja. 2011 évében az önkormányzat bevezeti a Városgazda kártyát, amellyel a kerület szolgáltatásait igyekszik előtérbe helyezni, és kerületi vásárlásra ösztönzi a lakókat. A marketingeszközöket, az új termékek bevezetését az önkormányzat kommunikációs csatornáinak segítségével teszi ismertté.

A Parkváros Tv, a megújult honlap strukturáltabb, átláthatóbb megoldásaival, technikai előnyeivel lehetőség lesz majd távolabbi célok megvalósítására. A kiadások mellett a bevételt növelő forrásoknak is meg kell jelenniük a kommunikáció gazdasági programjában. Az önkormányzati portál, a kerületi televízió működtetése nem zárja ki azt a piaci szemléletet, hogy bevételt is lehet generálni, ahogy ez az offline kerületi termék (Városkép újság) esetében már jelenleg is működik.

Informatikai szempontból

Jelenleg ennek a területnek a honlapot leszámítva nincs informatikai vetülete. A mobiltelefon rohamos fejlődésével kapcsolatban azonban valószínű, hogy a jövőben az Önkormányzatnak ezen a téren is szolgáltatásokat kell nyújtania. Ilyen próbálkozások már Magyarországon is vannak. Az ÁROP pályázatban készült dokumentációban találhatunk erre ötleteket. Ezek között kiemelten fontos lehet az e-demokrácia kialakítása. Állampolgári vélemény-nyilvánításra, szavazásra, közérdekű bejelentésre a mobiltechnológia alkalmasabb, mint az Internet technológia, ami ugyancsak erősen toródik a mobil és hordozható eszközök alkalmazásának irányába.

Az ez irányú fejlődésből nem maradhat ki a kerület.

11. Kapcsolatrendszer

11.1. *Kapcsolattartás és együttműködés a helyi vállalkozásokkal*

Az Önkormányzat a korábbiaknál nagyobb hangsúlyt kíván fektetni a helyi vállalkozásokkal és szervezeteikkel való kapcsolattartásra és együttműködésre. Az együttműködés szervezett formában történő megvalósítása és folyamatossá tétele érdekében az Önkormányzat – a korábban leírtak szerint - Vállalkozói Központot állít fel, amely különböző (korábbiakban leírt) szolgáltatásokkal látja el a kerületi vállalkozásokat, illetve információkkal szolgál a betelepülni kívánó cégek számára.

Az Önkormányzat emellett – a különböző fejlesztési programok lebonyolítása során kiemelten törekszik az alábbi, a vállalkozások számára fontos szempontok képviselésére:

- Megfelelő háttér-infrastruktúra kialakításának elősegítése (irodahelyiségek, ipari parkok szabad kapacitása)
- Befektetés ösztönzés
- Vonzó életkörülmények megteremtése a szolgáltatások fejlődése érdekében
- A kerület munkaerővonzó képességének növelése, megfelelő humán erőforrás biztosítása (szakképzett, idegen nyelveket beszélő munkaerő)

A fenti célkitűzések szorosan összefüggnek más, a Gazdasági Programban szereplő célkitűzéssel és projekt-tervvel.

Klaszterhálózatok kialakítása

Az Önkormányzat – a kialakítandó Vállalkozási Központ keretén belül - megvizsgálja azokat a gazdasági tevékenységeket, vállalkozásokat, amelyek alkalmasak arra, hogy közöttük magasabb szintű együttműködés kialakítását segíthesse elő a kerület. A klaszterhálózatok fejlődése tapasztalatok szerint magával hozza a gazdaság általános fejlődését, mind a vállalatokon belül, mind pedig a környezetükben található vállalkozások esetében.

Kiemelkedő gazdasági szektorok, már meglévő klasztermagok a kerületben az alábbi területeken találhatók:

- logisztika
- élelmiszeripar
- kereskedelem
- termelés

Az Önkormányzat célja, hogy a kerületi székhelyű, illetve a környező kerületek területén meghatározó gazdasági jellemzőkkel bíró vállalkozások között a termelés mellett tudás-intenzív, magas hozzáadott értéket igénylő tevékenységek végzésével létrejöjjön – tulajdonképpen regionális szinten – a klaszterképződés. Ennek érdekében a Vállalkozási Központon keresztül:

- Aktívan részt vesz a klaszterek kialakulásának előmozdításában (vállalatok feltérképezése, megkeresése, koordináció).
- Pályázatfigyelési szolgáltatást végez a gazdasági klaszterek számára (Új Magyarország Fejlesztési Terv/Új Széchenyi Terv – pályázatait, egyéb regionális pályázatokat).

11.2. Helyi önkormányzati kisebbségek: kisebbségek bemutatása, közös célok, kulturális és identitás-tudat őrző tevékenységek segítése

Az 1993. évi LXXVII. törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól kimondja: „A Magyar Köztársaság területén élő magyar állampolgárságú nemzeti és etnikai kisebbségek nyelve, tárgyi és szellemi kultúrája, történelmi hagyományai, valamint a kisebbségi létükkel összefüggő más sajátosságaik egyéni és közösségi önazonosságuk része.

A kisebbségi önazonosság megőrzése, ápolása, erősítése és átörökítése a kisebbségek elidegeníthetetlen közösségi joga.

Mindezek különleges értékek, megőrzésük, ápolásuk és gyarapításuk nemcsak a nemzeti és etnikai kisebbségek alapvető joga, de a magyar nemzet, végső soron pedig az államok és nemzetek közösségének érdeke is.

A kisebbségek joga történelmi hagyományai, nyelvük ápolása és fejlesztése, tárgyi és szellemi kultúrájuk megőrzése és gyarapítása.”

Budapest XVIII. kerületében 1995-ben három (cigány, horvát, német) kisebbségi önkormányzat kezdte meg működését, majd 1998-tól már tíz nemzetiség (bolgár, görög, lengyel, örmény, ruszin, szerb, szlovén, 2002-2010. között román is) van jelen településünkön.

Az önkormányzat saját rendeletben szabályozza a nemzetiségek jogai gyakorlásának módját és az együttműködés kereteit. Működésükhöz és feladataik megvalósításához hivatali és közösségi helyiséget létesített önkormányzatunk a nemzetiségek számára a Nemzetiségek Házában a Havanna lakótelepen, a Csontváry K. T. Általános és Alternatív Iskola egy önálló épületrészében. Az 1995-ben megalakult három önkormányzat 1997-ben vette birtokba az első emeleten az irodai és közösségi helyiségeket, majd az 1998-ban újonnan megalakult kisebbségek 1999-től a második emeleten kaptak 7 irodát és két közösségi célú helyiséget.

Az elmúlt évek programjai, a rendezvényeik, s egyéb tevékenységük bebizonyították, hogy az itt élő nemzeti kisebbségek otthonra találtak kerületünkben, szerves részei lettek a kerület kulturális életének, színesítik azt, hagyományőrző programjaikkal, értéket teremtő munkájukkal jelentősen hozzájárulnak a közművelődési értékeink gyarapításához. Közös együttműködés eredményeként valósult meg és ezzel értéket teremtett a Havanna lakótelep szívében a Nemzetiségi Park a Nemzetiségi emlékoszloppal a közepén, a Kiss Ernő márvány emléktábla, amely az Aradi vértanúkról való megemlékezés helyszíne a Kiss Ernő utcában, az örmény-magyar katonai emlékmű az Uzsok téren, a Sina emléktábla a Sina Simon sétányon, a Margó Tivadar emléktábla a Margó Tivadar utcában, a Bem emléktábla a Bem utcában.

Tevékenységüknek köszönhetően bővültek és megerősödtek a kerület testvérvárosi kapcsolatai. A lengyelországi Dabrowa Tarnowska, az örményországi Artasat, a németországi Roding, a bulgáriai Neszebar és Obzor városával, – kisebbségeink kezdeményezésének köszönhetően jöttek létre. Ezek a kapcsolatok a nemzetiségek és az anyaországuk közötti szálak szorosabbra fűzését is célozzák, amelyek a nyelv- és hagyományápolás szempontjából nagyon fontos jelentőségűek.

A nemzeti hagyományok megőrzésének megnyilvánulása kerületünkben a kisebbségi önkormányzatoknál a következő területeken valósul meg:

– A **Nemzetiségi Fesztivál** 1999 óta kerül megrendezésre a Havanna Lakótelepi Napok rendezvénysorozat keretein belül. Az esemény nagyszabású és sokszínű bemutatója az itt élő nemzetiségek kulturális hagyományőrző és értékteremtő munkálkodásának. A folklór bemutatók, a néptánc, a népzene, a hangszeres és énekes bemutatók, népszokásokat felelevenítő színpadi jelenetek mindig nagy

- számú közönség előtt zajlanak. Nemcsak hazai, hanem az anyaországból érkező külföldi fellépők is színesítik a programot.
- 2008 óta a Bókay-kertben a Déli Szlávok Napja alkalmából zajlik folklór program gasztronómiai bemutatóval a bolgár, horvát, szerb és szlovén közösség szervezésében.
 - A kisebbségi önkormányzatok több rendezvénye is **egyházi és nemzeti ünnepekhez**, szokásaikhoz, hagyományaikhoz kötődik. Ilyenek a *Karácsony, Húsvét, különböző farsangi népszokások, (rönkhúzás,) Szent Miklós Napja, Szent Száva Napja, a Cirill betűs írásbeliség és a Bolgár Kultúra Napja, a Szlovén Kultúra Napja, Világosító Szt. Gergely ünnepe, a Genocídium évfordulója, Nemzetiségi Színházi Fesztivál*, stb. Szokások, hagyományok elevenednek fel a német nemzetiség által támogatott nemzetiségi iskolák, óvodák rendezvényein is (*Márton Napja*). Az itt folyó nemzetiségi programokat jelentős összegekkel támogatja a német kisebbségi önkormányzat. A nemzetiségi ünnepek és rendezvények az anyanyelv ápolásának helyszínei is.
 - A kisebb létszámú közösségek ifjabb generációja számára az anyanyelv ápolását vagy megtanulását, a nemzetiségi irodalom megismerését az országos szinten működő iskolák, hétvégi iskolák, szervezett nyelvoktatások szakképzett pedagógusokkal biztosítják. (Hriszto Botev Bolgár Iskola, Lengyel Iskola, Horvát Iskola, Szerb Iskola, Görög Iskola stb.) Az anyanyelv megőrzése érdekében a kisebbségi önkormányzatok a közösségükhöz tartozók gyermekeit igyekeznek ezekbe az iskolákba irányítani, tanulmányi előmenetelüket segíteni.
 - A fiatalok részére az anyanyelv gyakorlására kiváló lehetőséget nyújtanak az anyaországba szervezett **nyelvi táborok**, (Lengyelország) a helyi szervezésű **olvasótáborok**, vagy akár az ország különböző részeire szervezett **hagyományőrző, népismereti táborok** (Komlóska – ruszin hagyományok, Battonya, Vuk Karadzic – szerb nyelvi tábor stb.) vagy **néptánc tábor** is (Lengyelország).
 - A felnőtt korosztály számára a különböző közösségi összejövetelek (kirándulások, klubfoglalkozások) jelentik a színteret a nyelv gyakorlásához, a művelődéshez (filmvetítések, író-olvasó találkozók stb.)
 - A hagyományőrzés megnyilvánulása az egyházi ünnepekhez kötődő, hitélet gyakorlását is biztosító helyi vagy anyaországbeli **zarándokutak** szervezése (Grabóc – szerb, Szlovénia), vagy akár a téli tradíciókkal való ismerkedés egy-egy **sí kirándulással** összekötve (Krynica, Zakopane).
 - A nemzetiségi, etnikai kultúra megismertetése, a két közösség együttélésének egyik példaértékű rendezvénye a PODO Roma-Magyar Diák Kulturális Fesztivál, amelynek lebonyolítását évek óta egy pedagógus közösség szervezi és koordinálja.
 - A Városháza Galéria közművelődési színtérként már több alkalommal adott ízelítőt a nemzetiségi kultúra különböző területeinek bemutatásából (fotókiállítás, kézműves tárgyak kiállítása stb.), vagy akár a kortárs nemzetiségi művészek számára biztosított bemutatkozási lehetőséget. Mindemellett a Nemzetiségek Házában állandó kiállítási anyag ad ízelítőt nemzetiségeink kultúrájából, vagy egy-egy szervezett programhoz kapcsolódóan itt is bemutatkozhatnak nemzetiségi művészek (üvegfestés) alkotásaikkal.
 - A tárgyi értékek megteremtésével további értékeket kíván teremteni a görögség egy emlékmű felállításával a Lakatos lakótelepen a Görög dombon.
 - Az Uzsok téren található katonai emlékmű környezetének gyarapítását, szépítését tervezi az örmény önkormányzat.
 - A kisebbségi önkormányzatok számos kerületi eseménynek nemcsak résztvevői, hanem több esetben anyagi támogatással is hozzájárulnak a különböző

- rendezvények (Havanna Napok, stb.), kerületi szervezetek (Vöröskereszt, NYÉVE, NATIK, iskolai rendezvények) programjainak sikeres lebonyolításához.
- A Lengyel Kisebbségi Önkormányzat működteti immár tíz éve az ország határain túl is ismertséget szerzett Polonéz Táncegyüttest, akik repertoárjukban nemcsak a lengyel tájegységek táncaival szerepelnek nagyszerűen a különböző nemzetközi fesztiválokon, hanem különböző népszerű magyar táncokkal is bemutatkoznak.
 - Az anyaországgal való együttműködés és kapcsolattartás eredményeként az örmény önkormányzat támogatásával jött létre Artasat városában egy magyar vonatkozású kis múzeum is, amely a magyar kultúra értékeit próbálja bemutatni az ott élőknek.
 - Arany fokozattal kvalifikált német kórus készül rendszeresen a különböző rendezvényekre, fellépésekre.
 - Elkerülhetetlen, hogy ne nyújtsanak támogatást a más kerületekkel vagy szervezetekkel közösen megrendezésre kerülő programokhoz, kiadványok megjelentetéséhez, hisz önerőből ezeket egyik kisebbségi önkormányzat sem tudná megvalósítani, s ezek mind a magyarországi, s egyben a kerületi közgyűjteményt is gyarapítják.

A kisebbségi önkormányzatok működéséhez, feladataik ellátásához, a programjaik megvalósításához nélkülözhetetlen az anyagi támogatás. Az elmúlt években kapott összeggel aránylag jól gazdálkodtak, azt elsősorban kerületi feladatok megvalósítására fordították.

A jogszabály alapján az önkormányzatnak kell biztosítani a kisebbségek működésének feltételeit¹, így a helyiségek biztosítását annak költségeivel, továbbá az egyéb testületi működéshez tartozó feladatokkal kapcsolatos költségeket. A kerületi kisebbségi önkormányzatok működése, a törvényben biztosított feladataik ellátása, a programjaik megvalósítása zömében tehát a kerületi önkormányzat támogatásával tud megvalósulni.

Az állam a mindenkori költségvetési törvényben is nyújt a kisebbségi közügyek ellátásához támogatást, melynek általános² és feladatalapú³ feltételeit a 342/2010. (XII.28.) Korm. rendeletben határozza meg. Egyéb bevételi forrást jelenthetnek még a kisebbségek számára a külföldi és hazai szervezetektől, magánszemélyektől kapott támogatások, adományok is, valamint pályázatokon való részvétel.

A pályázatok többnyire meghatározott célból, meghatározott feladatra, s sajnos elsősorban utófinanszírozással íródhatnak ki. Bizonyítják ezt a március 28-án a Wekerle Sándor Alapkezelő által kiírt nemzetiségi pályázatok is.

A felsorolt indokok alapján a sokszínűség megtartása érdekében, a nemzetiségi közösségek hagyományápolásának megőrzése érdekében szükséges a jövőben is a helyi kisebbségek helyi támogatása.

11.3. Testvérvárosi kapcsolatok: testvérvárosok bemutatása, velük kötött megállapodások és kapcsolatok milyensége. Közös célok, tervek megvalósítása a kultúra, sport, képzés és vállalkozás területén

¹ 1993. évi LXXVII. évi törvény a nemzeti és etnikai kisebbségek jogairól 27. §

² 2010-ben 571 eFt volt, 2011-ben ez az összeg 209 536 Ft

³³ A tíz kisebbségi önkormányzat (bolgár, cigány, görög, horvát, lengyel, német, örmény, ruszin, szerb, szlovén) kapott 2009. évi megvalósított programjaik alapján összesen 2 191 035 Ft feladatalapú támogatást, az év végén további 32 000 Ft-ot. A 2010. évi programok alapján a feladatalapú támogatás eredménye erre az évre augusztusban várható.

Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzata 1997-2009. között - a helyi kisebbségi önkormányzatokkal való kiváló együttműködésnek is köszönhetően – hat ország hét településével kötött testvérvárosi megállapodást (Artasat, Dabrowa Tarnowska, Neszebár, Obzor, Roding, San Nicola la Strada, Tusnádfürdő).

Az együttműködés elsősorban *kulturális, oktatási, sport és szociális* területeken valósul meg (iskolák közötti gyermekcsoportok cseréje, csereüdültetése, különös tekintettel a nyelvtanulás elősegítésére, családi kapcsolatok elmélyítése, fogyatékkal élők csoportját, időseket érintő kezdeményezések). A testvérvárosi látogatások alkalmával az önkormányzati delegációk tapasztalatokat cserélnek az államigazgatási és önkormányzati feladatellátással kapcsolatban is.

A következő időszakban is közös cél a testvérvárosokkal, hogy az együttműködés sikeres és bővülő legyen, hogy a települések szívélyességi és kölcsönösségi alapokon nyugvó jövőbeli partneri együttműködése az önkormányzatok településigazgatási tapasztalatcseréjén túl elsősorban az emberek hétköznapi kapcsolataiban, a civil szerveződések kulturális, sport és az élet számos területén megnyilvánuló együttműködésének erősítésében és fejlesztésében teljesedjen ki, melyet a rendelkezésünkre álló eszközökkel lehetőségeink szerint folyamatosan elősegítünk. Ezen cél elérése érdekében a városok előmozdítják és ösztönzik a találkozók és kapcsolatok létrejöttét az állampolgárok széles rétegében csoportjaiban, civil szervezetei, egyesületei és közintézményei között.

Testvérvárosok bemutatása

Az örményországi **Artasat** városával való kapcsolatfelvétel tizedik évfordulójáról emlékezhetünk meg áprilisban.

A nagy távolság és az ebből adódó magas költségek miatt az együttműködés természetesen nem lehet olyan intenzív, mint európai partnereinkkel. A kapcsolattartásnak sokkal szerényebb, de annál értékesebb megnyilvánulási formáival büszkélkedhet azonban kerületünk.

Több szervezettel együttműködve 2002-ben az Uzsok téren felállított örmény-magyar katonai emlékmű mintájára ugyancsak közös összefogással hasonló emlékmű került felállításra az örmény főváros egyik főterén, amely folyamatos gondozásában az Artasat városi Ifjúsági Központ fiataljai vesznek részt, akik kiváló pedagógusok irányításával a magyar kultúra és hagyományápolás terén végeznek úttörőmunkát a térségben. A tanév folyamán különböző szakkörökben (irodalmi, nyelvi, képzőművészeti, színjátszás, ének-zenei, tánc, kézimunka és főzőszakkör) tevékenykednek. Magyar Napokat szerveznek, ahol a diplomáciai testületek képviselői előtt is bemutatják munkáikat. Petőfi Sándor nevét viselő múzeumot hoztak létre a magyar „kincsek” bemutatására.

Az együttműködés eredményeként a gazdasági-kereskedelmi kapcsolatban is fordulat állt be. 2008 óta ismét kapható Magyarországon a világhíres örmény konyak.

Nagyszabású kerületi kulturális rendezvényen már két alkalommal örmény fiatalok is szerepelhettek, bemutatva hazájuk népzenei értékeit, néptáncait.

A két település kapcsolatát megkülönböztetett figyelemmel kíséri Örményország tiszteletbeli konzulja, valamint a bécsi örmény nagykövet is.

A lengyelországi **Dabrowa Tarnowska** járással 2000. szeptember 2-án, kötött az önkormányzat együttműködési megállapodást.

Az első években szakmai találkozókra szereztek tapasztalatokat orvosok, intézményvezetők (iskolaigazgatók, óvodavezetők, művelődési házak igazgatói),

pedagógusok (nyelvtanárok, magyar és történelem szakos tanárok, fejlesztőpedagógusok).

Az elmúlt négy évben a sporttalálkozók voltak leginkább népszerűek. Márciusban a nemzeti ünnepünk alkalmából a kerületi ünnepségre a hivatalos delegációval együtt érkeztek kerületünkbe fiatal sportolók, hogy baráti mérkőzéseken mérjék össze erejüket (labdarúgás, kézilabda, úszás). A lengyel delegáció ilyenkor a Bem emléktáblánál is koszorút helyez el. A lengyel művész által készített emléktáblát a lengyel testvérváros adományozta a kerületnek 2002-ben. Évek óta vesznek részt a kerület vállalkozói a lengyel járás egyik legnagyobb rendezvényén, a vállalkozói expón, amelyet augusztusban a kenyérszentelés ünnepével együtt tartanak lengyel testvérp partnereink.

Kerületi delegáció utazik évek óta a Lengyel Alkotmány Napja alkalmából rendezett koszorúzási ünnepségre, s ezzel egy időben labdarúgóink is képviselik magukat az ünnep alkalmából rendezett kispályás körmérkőzéseken.

Tusnádfürdő

Az erdélyi Tusnádfürdővel 1997 novembere óta van a kerületnek testvérvárosi kapcsolata.

A szerződésben foglaltaknak megfelelően széleskörű együttműködés valósult meg már az első időkben, mely azóta csak elmélyült. Az oktatás területén szakmai konferenciákon való részvételi lehetőséggel, valamint a tusnádfürdői iskola számítógépekkel való felszerelésével segített Önkormányzatunk, továbbá az óvodát is patronáltuk.

Képviselő-testületi határozattal segítettünk több esetben az ottani önkormányzat tulajdonában lévő gépjárművek javításában, kaptak tűzoltó- és mentőautót.

Kerületi művészeink több alkotását megtalálhatjuk a városban, alkotótáborokat szerveztek, többen a helyszínen faragták ki szobraikat, illetve mi is megismerkedhettünk az erdélyi művészek alkotásaival. Egészségügyi konferenciáinkra is több esetben meghívást kaptak, melyen részt is vettek a testvérvárosi kollegák. Több esetben rendeztek futball tornákat a két város között.

Tusnádfürdő a szerződés megkötésétől kezdve minden évben meghívást kapott a kerületi rendezvényeinkre, melyeken részt is vettek. Néptáncsoportjuk fellépésével számtalanszor színesítették ünnepeinket.

Roding

A testvérvárosi kapcsolatok a kerületi német nemzetiségi óvodák, intézmények együttműködésével kezdődtek, melyek a mai napig szoros kapcsolatokat ápolnak egymással.

Példa rá az elmúlt évben kiadott közös kétnyelvű mesekönyv is. Testvérvárosi kapcsolatunk elején kiállítás keretében mutatkoztunk be egymás lakóinak. Kulturális kapcsolatainkat azóta kerületi művészek munkáinak megismertetésével mélyítettük el.

Évek óta – lehetőségeink szerint - részt veszünk egymás rendezvényein. Említhetjük itt az újévi koncerteket, a nyári futball tornákat illetve városnapokat Rodingban, valamint az őszi pörköltfőző és szüreti fesztiválokat itt a kerületben.

Több alkalommal szerveztünk kölcsönös tájékoztatáson, segítségnyújtáson alapuló látogatást az Önkormányzatokban, melynek során megismerkedtünk a helyi közigazgatás folyamataival.

2009. év elején elnyert Európai Unió pályázat keretein belül további találkozókra került sor, melyek alkalmával mindig egy bizonyos témakörön belül zajlottak a színvonalas rendezvények.

Neszebár

Bulgária egyik legismertebb, legnépszerűbb tengerparti városával 2003-ban kezdődött az együttműködés a bolgár kisebbségi önkormányzat kezdeményezésére. Neszebár óvárosa a Kulturális Világörökség része, így a kapcsolat központi eleme a kulturális turizmus. Kerületünk aktív résztvevője volt Bulgária újrafelfedezésében, hiszen kiállítást és konferenciát szerveztünk a hazai utazási irodák számára.

Évek óta részt veszünk Neszebár járás testvérvárosi konferenciáin, valamint a város ünnepén, ahogy a testvérvárosi delegációk is megtisztelik jelenlétükkel a márciusi ünnepünket, művészeti csoportjaik pedig részt vesznek kulturális fesztiváljainkon. A kapcsolat révén járt kerületünkben a Bolgár Jegyzők Egyesületének 50 fős delegációja is, akikkel az önkormányzati igazgatási feladatellátásról egyeztettünk.

Neszebár 2010-ben csatlakozott az Európai Unió projekthez, melynek során városfejlesztési konferenciát szerveznek 2011-ben.

Külön együttműködési – majd testvérvárosi – kapcsolatot építettünk ki a neszebári járás Obzor nevű városával, melynek során a családi hangulatú kisvárosba csereüdültetést szerveztünk a kerületi tanulmányi versenyek győzteseinek számára.

Terveink között szerepelt, hogy Neszebár nyári fesztiváljain fellépjenek művészeti csoportjaink, a szezonon kívül pedig művészeti alkotótábor, illetve sportolóinknak edzőtábor szervezése, de ezeket a költségvetés alakulása miatt eddig nem sikerült megvalósítani.

Tervek

A fent felsorolt rövid történeti áttekintés is jelzi, hogy ezek a programok nem kevésbé terhelték az önkormányzat büdzsáját. A jelenlegi magas költségvetési hiány nyilván ésszerűbb, megfontoltabb, átláthatóbb gazdálkodásra készíti a kerület felelős vezetőit.

Olyan pályázati lehetőségeket kell találni, hogy a polgári találkozókra ne kelljen teljes mértékben lemondani. Az Európai Unióhoz való csatlakozás olyan lehetőségeket teremtett a nemzetközi partnerkapcsolatok kialakításában, továbbfejlesztésében, amelyeket nem szabad elszalasztani. Az első nyertes pályázat után a második sikeres pályázatunk lehetővé teszi, hogy egy újabb kétéves időszak találkozási közelebb hozza egymáshoz a programban résztvevő hat település polgárait (bolgár, erdélyi, lengyel, magyar, német, olasz).

A lehetőségekhez mérten továbbra is szeretnénk ápolni a jól működő kapcsolatokat. Az idén először a szeptemberi fesztiválon felépítjük a „nemzetek faluját” ahol a testvérvárosok bemutathatják hagyományaikat, kultúrájukat, gasztronómiájukat. Terveink között szerepel, hogy utazási irodák segítségével a kerület lakosokat is bevonjuk a testvérvárosi kapcsolatok erősítésébe, mely során az állampolgárok önköltségi áron juthatnának el a különböző városokba. Az elkövetkező években azon leszünk, hogy minden olyan lehetőséget kiaknázzunk, melyek nem terhelik a költségvetést, ellenben tapasztalatokon alapulva, a kreativitás és ötletek révén megvalósíthatóak. Így például: fejleszteni szükséges az iskolai csereprogramokat, amelyek nemcsak nevelő hatásúak, hanem a nyelvgyakorlás szempontjából is figyelemreméltóak. Ugyancsak ki lehet terjeszteni a kapcsolatot a sportot kedvelők körére is kortól függetlenül. Elsősorban az amatőr sporton lenne a hangsúly. A gyalogtúrák, kerékpárversenyek például a lakosság körében is népszerűek lehetnek.

11.4. Civil szervezetek, egyházak

11.4.1. A civil szervezetek támogatása

A kerületi civil szervezetek támogatása, a civil szféra fejlődésének elősegítése az önkormányzat egyik fontos feladata. Ennek érdekében a képviselő-testület a kerületi civil szervezetek anyagi támogatásáról rendeletet alkot, és egyéb módokon is törekszik civil szervezetek segítségére lenni. A civil szervezetek támogatására, a civil politika megvalósítására szolgáló összeget az önkormányzat az éves költségvetésében civil alap néven különíti el.

Önkormányzati támogatásban elsősorban a kerületi székhelyű egyesületek és alapítványok részesülhetnek, nem kerületi székhelyű, de itt tevékenykedő szervezetek csak akkor, ha a kerületben végzett tevékenységük, programjuk hiánypótló szerepet tölt be a településen.

Az iskolákhoz, óvodákhoz, bölcsődékhez és egyéb oktatási intézményekhez kötődő alapítványok, egyesületek csak abban az esetben részesülhetnek támogatásban, ha a kötelező oktatási feladat megszervezésén, finanszírozásán túl a lakosság számára is elérhető szolgáltatást nyújtanak.

A kerületi székhelyű vagy kötődésű civil közösségek, az egyesületekhez és alapítványokhoz hasonlóan, szintén számíthatnak az önkormányzat támogatására, ha legalább három éve rendszeresen működnek, programjaik a kerülethez kapcsolódnak vagy kerületi lakosokat érintenek, stabil taglétszámmal rendelkeznek, és mind szervezetükben, mind működésükben pártoktól függetlenek. Bár a civil közösségekkel szemben támasztott feltételek szigorúbbak, mint az egyesületek és alapítványok esetében, az önkormányzat e szerveződésekkel szintén partneri viszony kiépítésére törekszik, és támogatni kívánja kezdeményezéseiket.

Pénzbeli támogatás

Budapest XVIII. kerület Pestszentlőrinc-Pestszentimre Önkormányzat Képviselő-testülete 2005-től kezdődően minden évben a költségvetésben külön rovaton civil pályázati alapot különít el a civil szervezetek közvetlen támogatására.

A közalapítványok támogatása a civil alaptól függetlenül történik. A civil alap létrehozása nem érinti az önkormányzattal együttműködési szerződést kötő szervezetek megállapodás szerinti járó támogatásait.

Egyéb támogatások

Az önkormányzat a fentiekén kívül a civil szervezeteket lehetőségeihez mérten egyéb módon is támogatja. Ennek keretén belül:

- részt vesz, és anyagilag támogatja a kerületi civil nap megrendezését;
- fenntartja és működteti az internetes civil nyilvántartást, ennek adatait elérhetővé teszi a kerületi polgárok számára;
- előmozdítja az Európai Unióban, a Kárpát-medencében és a XVIII. kerület testvérvárosaiiban található, valamint a kerületi civil szervezetek egymásra találását, közös rendezvények szervezését. Ennek érdekében összegyűjti és közzéteszi e határainkon túli szervezetek elérhetőségeit, és a kapcsolatfelvételhez anyagi támogatást nyújt;
- a kerületi civil szervezetek különböző pályázatokon való minél sikeresebb részvételének támogatása érdekében rendszeres pályázatírási tanácsadást és pályázatfigyelést szervez. Elektronikus levél útján a kerületi civil szervezeteket a tudomására jutott pályázatokról értesíti;

- részt vesz a kerületi civil rendezvénynaptár összeállításában, és a kerület civil sajtó kiépítésében, e célokat anyagilag is támogatja;
- a kerületi rendezvényeken a civil szervezetek részvételének megkönnyítése érdekében civil sátrat állít, ahol biztosítja, hogy a civil szervezetek ingyenesen helyet kapjanak, szóróanyagaikat elhelyezhessék.

11.4.2. Egyházak támogatása

A kerületi egyházak, felekezetek, vallási közösségek pénzügyi támogatását önkormányzati rendelet szabályozza.

A rendelet **célja** az egyházak társadalmi szerepvállalásának elősegítése, megerősítése, az egyházak és az önkormányzat közötti partnerség előmozdítása, az önkormányzati feladatok hatékonyabb ellátása.

Az önkormányzat éves költségvetési rendeletében külön rovaton elkülönített egyházi alapból biztosítja a kerületi egyházak részére nyújtható, vissza nem térítendő pénzügyi támogatás keretösszegét.

A polgármester az önkormányzat költségvetési rendeletében meghatározott általános tartalékkerete terhére – különösen indokolt esetben – kérelemre, a kerületi egyház részére pályázaton kívül a rendeletben meghatározott célokra vissza nem térítendő támogatást nyújthat.

A kerületi egyház akkor részesíthető támogatásban, ha a támogatást olyan pártpolitikától mentes, közhasznú feladat ellátására kívánja fordítani, amely a kerület lakosságának érdekeit szolgálja:

- a kerületi egyházi ingatlanok felújítási, karbantartási (átalakítás, építés, bővítés) támogatására,
- a kerületi egyházak meghatározott tevékenységi köreinek, ennek megfelelő programjainak támogatására,
- gyermekek üdültetésére, táboroztatására,
- ifjúsági, sporttevékenységre,
- szociális-egészségügyi tevékenységre,
- karitatív tevékenységre,
- esélyegyenlőség megteremtésére.

Az egyházak tevékenységéhez kapcsolódóan kisebb arányban működési célú támogatás is pályázható.

Budapest, 2011. április 28.